

8/1999. (III. 8.) ORFK utasítás

a Magyar Köztársaság Rendőrségének Alaki Szabályzata kiadásáról

Szám: 5-1/8/1999. TÜK

A Magyar Köztársaság közbiztonságát, belső rendjét csak jól képzett, fegyelmezett, kultúrált megjelenésű és magatartású rendőri állomány képes fenntartani. Ennek érdekében a Rendőrségről szóló XXXIV. törvény 6. § (2) bek. a) és c) pontjában biztosított jogkörömnél fogva kiadom az alábbi

utasítást:

1. Az Utasítás mellékleteként kiadom a Magyar Köztársaság Rendőrségének Alaki Szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat).

2. Az Utasítás hatálya a Rendőrség hivatásos állományára terjed ki.

3. A parancsnokok gondoskodjanak a Szabályzat 1999. június 30-ig történő oktatására és az állomány vizsgáztatására.

4. A rendőr-szakközépiskolák parancsnokai gondoskodjanak arról, hogy a következő tanévtől kezdve a Szabályzat beépüljön a tanrendbe.

A vizsgakövetelmények közé fel kell venni a Szabályzat II., III., IV., VII. és a IX. fejezeteiben foglaltak készség szinten történő elsajátítását.

5. Az Utasítás 1999. április 1. napján lép hatályba, a Szabályzatot 1999. július 1. napjától kell alkalmazni.

Tisztelt Munkatársak!

A Magyar Köztársaság Rendőrsége a jogszabályok és belső rendelkezések előírásai szerint, egységes szolgálati rend és követelményrendszer alapján teljesít szolgálatot. A fegyelem, a szakmai felkészültség és az egységes akarat egyik megnyilvánulási formája az alaki magatartás.

Az alakiság nem csak a rendőrség szabályozott belső életének fontos eleme, hanem külső tükörképét is adja felkészültségének, fegyelmének. Szorosan hozzájárul az állampolgárok bizalmának erősítéséhez, a rendőrség általános megítélésének javításához.

A Magyar Köztársaság Rendőrségének Alaki Szabályzata a rendőrség és a honvédség nemzeti hagyományaira építve tartalmazza a rendőr, a rendőri szervek, alegységek, egységek egyöntetű megjelenéséhez szükséges általános jellegű és érvényű alaki szabályokat. Rendelkezései alapját képezik a rendőr szolgálati magatartásának.

A rendőrség hivatásos állománya ismerje meg a szabályzat előírásait, sajátítsa el és alkalmazza az abban foglaltakat. A rendőri szervek vezetői, parancsnokai követeljék meg az alaki szabályok betartását, megjelenésükkel, magatartásukkal nyújtsanak követendő példát alárendeltjeik számára.

I. fejezet

ÁLTALÁNOS MEGHATÁROZÁSOK

Az alakzatok és azok vezetése

1. **Az alakiság** (alakiasság) a szabályozott tevékenységek és megnyilvánulási formák összessége, amely a **rendőrök és különböző kötelek egységes** - az általános testtartásnál feszesebb - **megjelenésében, tevékenységében és fegyelmezett magatartásában** jut kifejezésre. Minden helyzetben - a közizlésnek és a rendőri szolgálat sajátosságainak megfelelően - tükrözze a Magyar Köztársaság Rendőrségének fegyelmét.

2. A **kötélék** meghatározott szolgálati tevékenység ellátására létrehozott szervezetszerű, állandó vagy ideiglenes csoportosítás általános megnevezése. Az **alakzat** a köteték megjelenési formája. A rendőrök, az alegységek, a járművek meghatározott rendben történő elhelyezkedése a közös és egységes tevékenységük végrehajtásához.

3. Az **oszlop** olyan alakzat, amelyben a rendőrök, alegységek, járművek egymás mögött a meghatározott, vagy elrendelt távközre (többes oszlop esetén tér- és távközre) helyezkednek el.

Az oszlop lehet **egyes**, illetve a rajok számától függően többes. Egyes és többes oszlopban a rendőrök rajon belül egyes oszlopban, a rajok egyes oszlopai egymás mellett, az így felsorakozott szakaszok és századok egymás mögött sorakozzanak. A többes oszlop mindig zárt alakzat.

4. Az **oszlopvonal** olyan alakzat, amelyben a szakasz-, századoszlopok a szakasz járműoszlopok egymás mellett, a meghatározott, vagy az előljáró parancsára elrendelt tér- és távközre helyezkednek el. A köteték nagyságától függően lehet szakasz-, vagy századoszlopvonal és szakasz járműoszlopvonal.

5. A **vonal** olyan alakzat, amelyben a rendőrök, vagy alegységek **egymás mellett**, vagy a parancsnok által elrendelt térközre, többsoros vonal esetén tér- és távközre helyezkednek el.

A **vonalalakzat** a rajok, kezelőszemélyzetek (a továbbiakban együttesen rajok) számától függően lehet **egy**, vagy **többsoros**. Többsoros vonalban a rajok egysoros vonalalakzatai egymás mögött, a szakaszok, századok pedig egymás mellett helyezkednek el. Vonalalakzatban többsoros vonal esetén, **az alakzat vége mindig zárt**. Ha a rajok létszáma nem egyenlő, akkor a szakaszok bal szárnyán álló rendőrök mindig úgy zárkozzanak fel, hogy az első sor és az alakzat zárt legyen.

Négynél kevesebb rendőr mindig egysoros vonalban sorakozzon.

A raj, a szakasz és a század vonalalakzatát oktatás, ellenőrzés, eligazítás, szemle és szolgálati rendezvények alkalmával oszlopból fordulattal kell megalakítani.

6. A **járművonal** olyan alakzat, amelyben a **járművek egymás mellett** a meghatározott, vagy elrendelt térközre, egysorban helyezkednek el (továbbiakban a jármű fogalmán az összes gép- és harcjármű értendő).

7. A **szárny** az alakzat jobb és bal oldali végződése.

8. Az **arcvonal** az alakzat első sora, amerre a rendőrök arccal, illetve a járművek elejükkel állnak.

9. Az **alakzat vége** az alakzat hátsó (legutolsó) sora.

10. Az **alakzat szélessége** a szárnyak közötti távolság.

11. Az **alakzat mélysége** az arcvonal és az alakzat vége közötti távolság.

12. A **térköz** az egymás mellett álló rendőrök, alegységek, járművek közötti - meghatározott, vagy külön elrendelt - távolság.

13. A **távköz** az egymás mögött álló rendőrök, alegységek, járművek közötti - meghatározott, vagy külön elrendelt - távolság.

14. A **zárt alakzat**: a rendőrök és az alegységek meghatározott tér- és távközre történő sorakozása.

Zárt alakzatban:

- a **térköz** a rendőr csípőre tett bal karjának könyöke és egy tenyérnyi távolság a mellette álló rendőr karjától;

- a **távköz** a rendőr kinyújtott bal karjával, nyújtott ujjakkal az előtte álló rendőr bal válláig mért távolság.

A tér- és távközt a rendőrök sorakozáskor vezényszó nélkül, önállóan veszik fel.

Az alegységek és járművek közötti tér- és távközöket az **V. és VI. fejezet** szabályozza.

15. A **nyitott alakzat** a rendőrök egymástól két lépésre, vagy a külön elrendelt tér- és távközre történő sorakozása.

16. Az **alpalakzat** az egységek, alegységek (járművek) oszlop, vagy oszlopvonal alakzata.

17. **A menetalakzat** az egységek, alegységek oszlopalakzata a menet végrehajtásához.

18. **Menetben az iránytartó** az elrendelt irány megtartására kijelölt rendőr, alegység vagy jármű, akihez (amelyhez) mozgás közben igazodni kell. Kettes vagy ennél több oszlopban menetelő alegységeknél a jobb szélső sor élén levő rendőr az iránytartó. Tiszteletadás esetén a fővetés irányával megegyező szélső sornak kell az irányt tartani.

19. **A támpont** egy meghatározott hely, kijelölt rendőr, alegység vagy jármű, amelyhez igazodva az alakzat-, vagy helyváltoztatást végre kell hajtani.

20. **Az eligazítási, oktatási alakzat** szolgálatba induló rendőrök elhelyezkedése a feladat megértése, a jobb szemléltetés érdekében.

Oktatások alkalmával a rendőrök (alegységek) a hely és az oktatásra kerülő téma jellegének megfelelően, az oktatást elrendelő, foglalkozásvezető parancsnok utasítása szerinti alakzatot alakítsák meg. Ez lehet vonal-, nyitott alakzat vagy a 93. pontban leírt oktatási négyszög.

21. Az alakzatok vezetése vezényszavakkal, jelekkel és jelzésekkel történik.

Álló helyben a vezénylő parancsnok a kötelék előtt közepén és - az alakzat szélességétől függően - olyan távolságra álljon, hogy fejének elfordítása nélkül lássa a szárnyakat, illetve az alakzat nagyobbik részét. A többi parancsnok az **V. fejezet 23-29. ábráin** meghatározott helyen tartózkodjék. Az alakzattól csak a vezénylő előljáró engedélyével (utasítására) lehet kilépni.

Menet közben valamennyi parancsnok az **V. fejezetben lévő ábrák szerint** meghatározott helyen tartózkodjon. A vezénylő parancsnokok a kötelék (század, zászlóalj, stb.) éléről megállás nélkül, felüket a bal váll felé fordítva vezényeljenek.

A vezényszavak adása és ezek végrehajtásának ellenőrzése céljából csak a köteléket vezénylő szakasz- és annál magasabb beosztású parancsnokok léphetnek ki beosztási helyükről (a szakasz önálló menete esetén a szakasz-, a század önálló menete esetén pedig a századparancsnok).

A rajparancsnokok - az oktatás egyes eseteinek kivételével - beosztási helyükről vezényeljenek. Oktatás közben valamennyi parancsnok azon a helyen tartózkodjon, ahonnan a vezényszavak adása és a végrehajtás ellenőrzése a legkedvezőbb.

22. **A vezényszó** figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részből áll.

Például: a „**Jobbra át!**” vezényszó esetén a „**Jobbra**” a figyelmeztető, az „**át!**” pedig a végrehajtást elrendelő rész. A fogások és mozdulatok ütemenként történő gyakorlásakor a teljes vezényszó („**Jobbra át!**”) figyelmeztető, az „**Egy! Kettő! (Három!)**” pedig a végrehajtást elrendelő rész.

Csak végrehajtást elrendelő részből álló vezényszavakat tilos tagoltan ejteni, például: „**Vigyázz!**”, „**Pihenj!**”, „**Oszoj!**”. Kivétel az olyan vezényszó, amely összetett szó vagy a szótőhöz rag járul, pl.: „**Lábhoz!**” „**Tisztelegj!**”. Csak végrehajtást elrendelő részből álló vezényszavak előtt figyelmeztető részként az alegység megnevezését kell alkalmazni. **Például:** „**Első szakasz! Vigyázz!**”

A vezényszónak a végrehajtást elrendelő (**a Szabályzatban vastag betűvel nyomtatott**) részét a figyelmeztető részt követően 1-2 másodperc szünet után hangosan és határozottan kell adni. A vezényszót az alakzat kiterjedésével arányos hangerővel, de minden esetben harsányan kell mondani.

A vezényszó kiadása előtt nevezzük meg a rendőrt, vagy alegységet, illetve előzetesen adjunk „**Figyelem!**” vezényszót (jelet).

Például: „**Nagy őrmester!**”, „**Első raj!**”

Az alegységeket az állománytábla szerinti megnevezéssel kell megszólítani.

Például: „**Első bevetési csoport**”, „**Második század**”, „**Rendőrkapitányság**”, „**Közrendvédelmi Osztály**”

A „**Figyelem!**” vezényszót vagy jelet rendszerint a nagyobb területen elhelyezkedő alegységek (szakaszok, századok) tevékenységének beszüntetésére kell alkalmazni.

A „**Figyelem!**” vezényszóra, vagy az alegység (például: „**Első szakasz!**”) megszólításra a rendőrök forduljanak a parancsnok felé, szüntessék be a mozgást, figyeljék a parancsnokot, készüljenek fel a vezényszó végrehajtására.

A vezényszavak, **jelek, jelzések** útján történő továbbításakor előzetesen a „**Figyelem!**” jelet kell adni. Ha a vezényszó csak egy alegységre vonatkozik, akkor az alegység (például: „**Első**”, vagy „**Második szakasz!**”) jelét kell a „**Figyelem!**” helyett adni.

A jelek útján adott vezényszavak végrehajtására a készenlélet, a kapott „**Figyelem!**” jel megismétlésével kell jelezni.

Az alegységeknek szóló vezényszavakat, (jeleket) minden alegységparancsnoknak, járműparancsnoknak (rangidősnek) ismétléssel kell átvennie és azt végre kell hajtania.

23. A kötelékek rendezése

a) Az alegységek megalakításakor - sorakoztatásuk előtt - kell végrehajtani. A rendőrök beosztásuk meghatározása után rajonként sorakozzanak, majd - az alegység létszámától és a feladatától függően - meg kell alakítani a szakaszokat, századokat és ki kell jelölni a parancsnokokat. Díszelgések és szolgálati rendezvények alkalmával az alegységek 6-18-as oszlopban is sorakozhatnak. Ez esetben a rendőröket magasság szerint kell sorakoztatni.

b) Az alegységek gyülekeztetésekor a „**Raj** (szakasz, század)! **Hozzám!**” vezényszót (jelet) kell adni. Erre a vezényszóra (jelre) a parancsnok előtt a rajok és szakaszok 5, a századok 10 lépésre csoportban, félkörben álljanak fel. A beosztott parancsnokok az élen helyezkedjenek el.

24. Az alegységek igazodását álló helyben az „**Igazodj!**”, vagy „**Balra igazodj!**” vezényszóval kell elrendelni.

Igazodj!” vezényszóra jobbra kell igazodni. A „**Balra igazodj!**” vezényszót abban az esetben kell alkalmazni, ha a parancsnokok (például: fordulat végrehajtása után) a balszárnyon helyezkednek el vagy az alegység balra zárkózott. Az igazodás egyben a „**takarás**” (az egymás mögött álló rendőröknek az előttük álló hátához történő igazodása az egyenes oszlop létrehozásához) folyamatos végrehajtását is jelenti külön vezényszó nélkül.

Az „**Igazodj!**” vezényszót a vigyázban álló alegység részére kell adni. A vezényszó végrehajtást elrendelő részére a jobb szárnyon álló rendőrök bal karjuk előrenyújtásával vegyék fel a távközt (a kinyújtott bal karjuk ujjainak hegyével érintsék meg az előttük álló vállát), a többiek - a jobb szárnyon álló rendőr kivételével - egyszerre és gyorsan vessék fejüket jobbra, annyira, hogy testük középvonala és bal szemük egy vonalba essen, az álluk legyen egy kissé megemelve. Ezzel egy időben az első sorban állók vegyék fel a térközt. Ezt követően - a jobb szárnnytól kezdve - előre, illetve hátra végrehajtott apró mozdulatokkal igazodjanak ki úgy, hogy lábbelijük orra egy vonalban legyen. Az igazodást befejező rendőr álljon mozdulatlanul, fejét tartsa továbbra is az elrendelt irányban.

A „**Balra igazodj!**” vezényszóra a fentieket értelemszerűen kell alkalmazni.

Az igazodás ellenőrzését - az alakzat szélességétől függően 5-10 lépéstávolságból - a fővetés irányával megegyező szárnyról, közelebből távolabb haladva, rövid utasításokkal (jelekkel) kell végrehajtani.

Például: „Kiss zászlós **előre (hátra), jó!**”

Az igazodás ellenőrzésének befejezése után a vezénylő parancsnok a 21. pontban meghatározott helyről adja az alegység megnevezését és a „**Vigyázz!**” vezényszót.

Például: „Első raj! **Vigyázz!**” A „**Vigyázz!**” vezényszóra a rendőrök - egy határozott, gyors mozdulattal - fejüket egyszerre vessék az eredeti irányba és álljanak vigyázz állásba.

Menet közben vezényszó nélkül jobbra kell igazodni. Abban az esetben, ha az igazodást balra vagy középre kell végrehajtani, akkor azt külön vezényszóval kell elrendelni.

Például: „Első század! Irány az úton! Igazodás balra! Lépés! **Indulj!**”

Az „**Indulj!**” vezényszóra a rendőr - jobbra, vagy az elrendelt irányba - a fej elfordítása nélkül, a szem elmozdításával ellenőrizze és önállóan tartsa meg a tér- és távközöket, az első öt-tíz lépésig folyamatosan, majd az igazodás fenntartásához szükséges gyakorisággal.

25.

26. Gyakorlás ütemenként:

Oktatás közben az egyes mozdulatokat és fogásokat - részenként, folyamatos hibajavítás céljából - először ütemekre bontva kell gyakoroltatni. Az ütemenként történő gyakorlás alkalmával a vezényszó figyelmeztető része előtt az „**Ütemezve!**” meghatározást kell adni.

Például: „**Ütemezve! Jobbra át! Egy! Kettő!**”

Az összefüggő végrehajtásra való áttérés előtt az „**Összefüggően!**” meghatározást kell adni.

27. A „**Visszakozz!**” vezényszó:

A fogás, vagy mozdulat végrehajtásakor elkövetett hiba kijavítása, az előző helyzet felvétele céljából a „**Visszakozz!**” vezényszót kell adni.

A parancsnokok és beosztottak kötelmei sorakozás előtt és sorakozás után

28. A sorakozást elrendelő parancsnok:

a) Sorakozás előtt:

- határozza meg a sorakozóra kötelezettek körét, a sorakozó idejét, helyét, alakzatát, az öltözetet, a felszerelést, valamint a szolgálati és kiképzési eszközöket, anyagokat, szükség esetén (ha az egyértelműen nincs meghatározva) jelölje ki a vezénylő parancsnokot. **A sorakozó helyét úgy kell meghatározni, hogy az előljáró lehetőleg jobbról érkezen.**

b) Sorakozás után:

- az általa meghatározott időpontban, a fogadására elhangzott vezényszó végrehajtása után a vezénylő parancsnok előtt 2-3 lépésre álljon meg, tisztelegve fogadja annak jelentését, menjen az alakzat közepe elé 5-10 lépésre, forduljon az arcvonallal felé, köszöntse a felsorakozott alegységeket. A köszöntésre adott válasz után fejezze be a tisztelegést, majd forduljon a vezénylő parancsnok felé és a sorakozó céljának (tervének) megfelelően intézkedjen a feladat (ellenőrzés, parancskihirdetés, stb.) végrehajtására;

- ha az alegységek szolgálati és egyéb technikával menet végrehajtására sorakoznak, ellenőrizze, illetve ellenőriztesse a személyi állomány biztonságos szállítási feltételeinek meglétét, továbbá a szállítandó anyagok málházását, rögzítését és az összeköttetés fenntartására szolgáló eszközök meglétét, működőképességét;

- ünnepi rendezvények alkalmával fogadja a jelentést a csapatzászló előtt, majd tisztelegve, rendes lépésben menjen végig 5-10 lépésre az arcvonallal felé, szemlélje meg a felsorakozott állományt. A bal szárnyon az arcvonallal felé történő kisívű kanyarodással menjen a díszemelvényre (az alakzat közepe elé) és köszöntse (üdvözlje) a felsorakozott állományt. A köszöntésre adott válasz és a Magyar Köztársaság, vagy más külföldi állam Himnusza (a továbbiakban: **Himnusz**) elhangzása után fejezze be a tisztelegést és a vezénylő parancsnok felé fordulva intézkedjen a rendezvény tervének megfelelően a feladat végrehajtására.

29. A vezénylő parancsnok:

a) Sorakozás előtt:

- ellenőrizze és követelje meg az alegységek pontos időben és az elrendelt alakzatban történő sorakozását;

- a beosztott parancsnokok útján állapítsa meg a létszámot, szükség esetén intézkedjen az indokolatlanul távollévők odarendelésére;

- vezényeljen „**Igazodj!**”-ot, ellenőrizze (zászlóalj és az ennél nagyobb kötelékek esetében ellenőriztesse) annak helyes végrehajtását, majd vezényeljen „**Vigyázz!**”-t és „**Pihenj!**”-t.

- a gyakorlatban ellenőrzéssel győződjön meg az előljáró fogadásához szükséges vezényszavak szabályos, pontos és egységes végrehajtásáról, továbbá a köszöntésre adott válasz helyességéről;

- tartsa fenn az alakzatok fegyelmét, legyen készen az előljáró fogadására és a jelentéstételre;

b) Sorakozás után:

- az előljáró érkezésekor az alakzat kiterjedésének és a sorakozás jellegének megfelelően vezényeljen. A vezényszót - **az alakzat kiterjedését és az előljáró mozgási ütemét figyelembe véve** - úgy kell kiadni, hogy a jelentés a jobb szárny, illetve a csapatzászló előtt történjen. Ünnepi rendezvények alkalmával a „**Fogadás jobbról, tisztelegj!**”, egyéb esetekben pedig a „**Jobbra nézz!**” vezényszót kell adni;

- ellenőrizze a vezényszó végrehajtását, forduljon az előljáró felé, tisztelegjen és díszlépésben menjen elé 2-3 lépésre. Amikor az előljáró megáll, tegyen jelentést.

Például: „Órnagy úr. Kovács százados az első század parancsnoka jelentem, a század eligazításra felsorakozott!”

- miután jelentését befejezte, lépjen egy lépést az arcvonallal ellentétes külső oldalirányba úgy, hogy szembekerüljön az arcvonallal. Engedje előre az előljárót 2-3 lépésre, majd hajtson végre fordulatot jobbra és kövesse az előljárót az alakzat külső oldalán tisztelegve, rendes lépésben, lépést tartva. Az előljáró követését úgy kell végrehajtania, hogy az előljáró - a vezénylő parancsnokhoz viszonyítva 1-2 lépésre oldalt - az arcvonallal felől (a belső oldalon) haladjon;

- amikor az előljáró a személyi állomány köszöntéséhez (üdvözléséhez) megállt, a vezénylő parancsnok is álljon meg az előljárótól balra és hátra 2-3 lépésre, majd forduljon az arcvonallal felé;

- a köszöntés (üdvözlés) befejezése után fejezze be a tisztelegést, lépjen előre az előljáró vonalába, forduljon vele szembe és az utasításának (a sorakozás tervének) megfelelően tevékenykedjen;

- ünnepi rendezvényeken, miután jelentését a csapatzászló előtt megtette, lépjen egy lépést az arcvonallal ellentétes külső oldalirányba úgy, hogy szembekerüljön az arcvonallal. Engedje előre az előljárót 2-3 lépésre, majd hajtson végre fordulatot jobbra és kövesse az előljárót tisztelegve (rendes lépésben, lépést tartva) az arcvonallal meg szemlélésében. Amennyiben a rendezvényen van díszemelvény, az arcvonallal meg szemlélés után kövesse az előljárót tisztelegve a díszemelvényhez és az emelvényvel szemben álljon a vezénylés helyére.

A köszöntés (üdvözlés) és a Himnusz elhangzása után fejezze be a tisztelegést és az előljárótól kapott utasítások (a rendezvény terve) szerint tevékenykedjen.

30. A beosztott parancsnok:

a) Sorakozás előtt:

- ellenőrizze (ellenőriztesse) az alegység létszámát, a személyi állomány ápoltságát, öltözetének, felszerelésének és fegyverzetének meglétét, karbantartottságát, viselésének helyességét;
- vizsgálja meg a szolgálati és kiképzési eszközök, anyagok üzemképességét, karbantartottságot, valamint a személyi állomány biztonságos szállításához szükséges feltételek meglétét;
- gondoskodjon a feltárt hiányosságok maradéktalan kijavításáról, tegyen jelentést közvetlen előljárójának a hatáskörében meg nem szüntethető hiányosságokról;
- jelentse közvetlen előljárójának alegysége felkészültségét és létszámát.

Például: Százados úr! Pető hadnagy jelentem, az első szakasz sorakozásra teljes létszámmal felkészült!”;

- a meghatározott időben vezesse alegységét a sorakozás helyére és sorakoztassa az elrendelt alakzatba.

b) Sorakozás után:

- önállóan igazodjon, tartsa be a tér- és távközöket, valamint a meghatározott rendszabályokat;
- figyelje parancsnokának vezényszavait, (jeleket) azokat gyorsan és pontosan hajtsa végre;
- ha szükséges, továbbítsa hangosan és érthetően a vezényszavakat, ismételje meg a jeleket;
- hajtsa és hajtassa végre a vezénylő parancsnok parancsait, vezényszavait.

31. A beosztott:

a) Sorakozás előtt:

- készüljön fel a sorakozó végrehajtására, hozza rendbe öltözetét, felszerelését és szolgálati eszközeit;
- figyelmeztesse társait a hiányosságokra és nyújtson segítséget azok megszüntetéséhez;
- ismerje helyét az alakzatban, legyen képes annak gyors elfoglalására.

b) Sorakozás után:

- önállóan igazodjon, tartsa be a tér- és távközöket, valamint a meghatározott rendszabályokat;
- figyelje parancsnokának vezényszavait, (jeleket, jelzéseit) azokat gyorsan és pontosan - mások zavarása nélkül - hajtsa végre;
- ha szükséges, továbbítsa hangosan és érthetően a vezényszavakat, (jeleket, jelzéseket).

II. fejezet

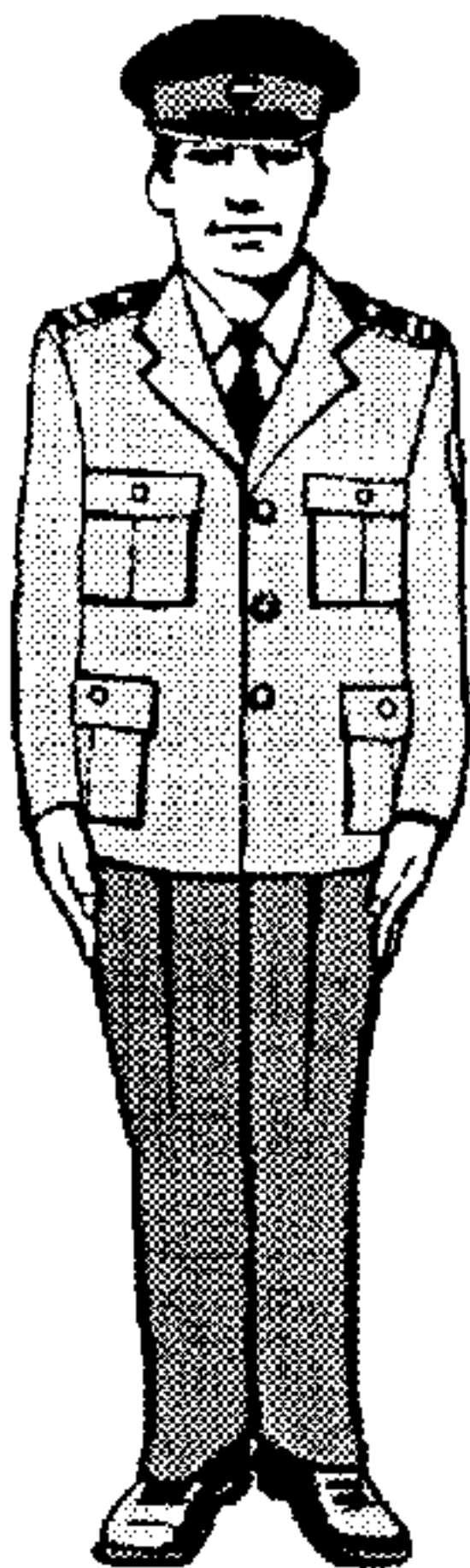
ALAKI FOGÁSOK ÉS MOZDULATOK FEGYVER NÉLKÜL

A „Vigyázz” állás

32. A „Vigyázz” állás a rendőr alapállása, fegyelmezettségének egyik alapvető külső formája, az egészséges ember testtartása a rendőri sajátosságoknak megfelelő kiegészítésekkel.

A „Vigyázz” állás a különböző mozdulatok és fogások kiinduló és - általában - befejező helyzete. Kivételt képeznek a „Vigyázz!” állást módosító, könnyítő, vagy megszüntető helyzetek, mint például az „Igazodj!” vezényszó, a „Pihenj!”, „Szerelvényt igazíts!”, a „Terpszállás”, az „Oszolj!” vezényszó.

A rendőr a „Vigyázz!” vezényszóra, vagy a 33. pontban meghatározott esetekben önállóan, vezényszó nélkül álljon „Vigyázz” állásba.

„Vigyázz” állásban a rendőr egyenes, emelt tartással - izmainak merevítése nélkül - mozdulatlanul álljon:

- sarkai legyenek egymáshoz zárva, egyvonalban;
- lábfejei az arcvonal irányába álljanak és a köztük levő távolság egy lábfej szélesség legyen;
- térdeit egyenesítse ki, dőljön kissé előre úgy, hogy testsúlya a sarokra és a talp közepére egyformán nehezedjék;
- hasát húzza be, mellkasát kissé emelje ki, vállait tartsa egy magasságban, de ne feszítse hátra;
- karjait tartsa természetesen nyújtva teste mellett, tenyerét nyújtott ujjakkal fektesse a combjára úgy, hogy a középső ujjak a nadrág varrását érintsék;
- fejét tartsa kissé megemelve, nézzen egyenesen előre. (1. ábra)

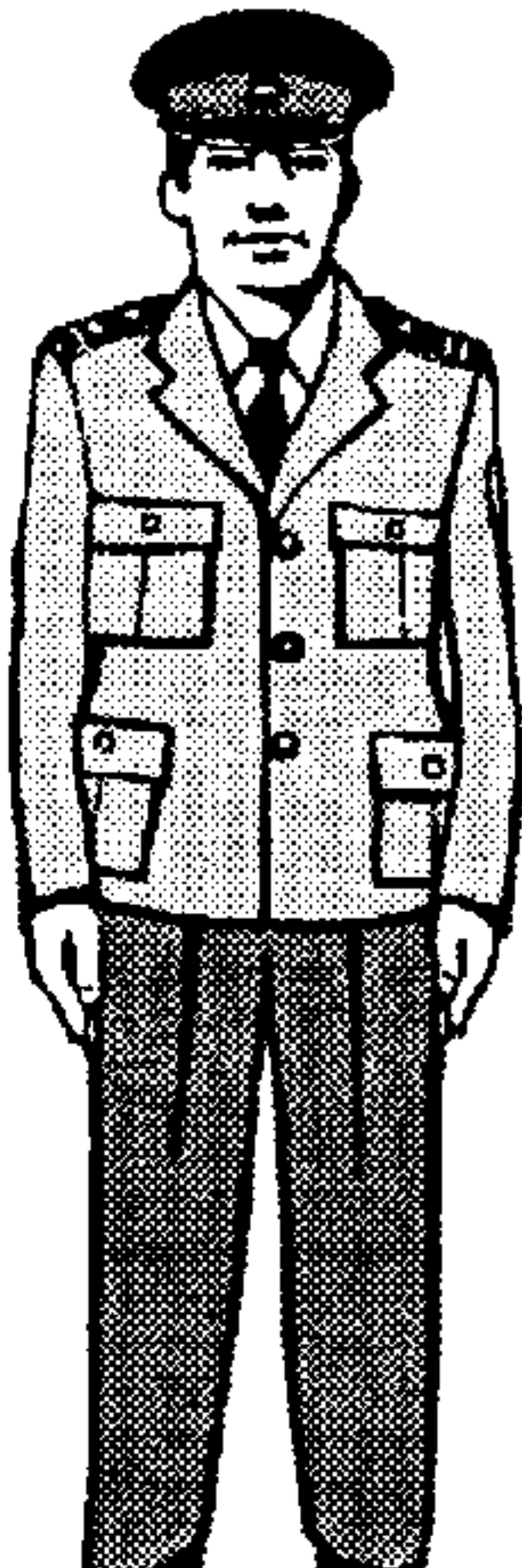
33. A rendőr önállóan - vezényszó nélkül - álljon „Vigyázz” állásba:

- sorakozó alkalmával, a tér- és távköz felvétele, valamint az igazodás befejezése után;
- amikor az előljáró megszólítja, vagy rámutat;
- előljáró érkezésekor;
- állóhelyben történő tiszteletadás esetén;
- parancsok, vezényszavak adásakor és vételekor, jelentéskor, jelentkezésekor, illetve azok fogadásakor;
- a Himnusz és a Szózat szövegének és dallamának felhangzásakor.

34. A „Pihenj!” vezényszóra a rendőr:

- „bal lábbal lépjen oldalra úgy, hogy sarkai továbbra is egy vonalban álljanak, a két sarka közötti távolság két lábfejszélesség legyen,
- vállát tartsa természetesen, ne húzza fel, de le se szorítsa,
- karját:
  - fegyveresen, felszerelésben: tartsa lazán nyújtva a teste mellett, tenyerét enyhén hajlított ujjakkal fektesse a combjára,
  - fegyver, felszerelés nélkül: tartsa lazán a teste mögött összekulcsolva,
  - fejét tartsa egyenesen és nézzen előre.

35. A „**Szerelvényt igazíts!**” vezényszóra a rendőr:

- helye elhagyása nélkül álljon kényelmesen;
- igazítsa meg (illetve segítsen megigazítani az előtte, mellette állók) öltözetét, felszerelését;
- az előtte, mellette levőkkel halkán beszélgethet, sapkáját leveheti.

A „**Szerelvényt igazíts!**” vezényszó csak a „**Pihenj!**” vezényszó után adható.

36. Az „**Oszolj!**” vezényszóra a rendőr lépjen ki keményen bal lábbal, majd gyorsan hagyja el a helyét. Ez a vezényszó csak a vigyázz állásban álló alegység részére adható.

37. „**Folytassák tovább!**” vezényszót kell adni a foglalkozás (tevékenység) folytatásának elrendeléséhez abban az esetben, ha az érkező előljáró az alegységek (rendőrök) tevékenységét (kiképzés, egyéni tanulás, munka, stb.) nem akarja megszakítani. Erre a vezényszóra az alegységek (rendőrök) folytassák az előző tevékenységet.

A sapka, az acélsisak és a fejvédő levétele és felhelyezése

38. A sapka, az acélsisak és a fejvédő levételét és felhelyezését vezényszóra, vagy önállóan három ütemben kell végrehajtani.

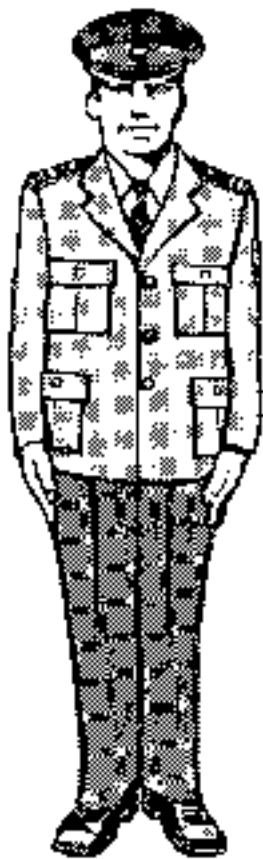
39. **A sapka levételének fogásai:**

a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető „Sapkát” részére a rendőr készítse elő sapkáját levételhez - ha a sapkán rögzítópánt található, akkor annak kioldását követően -, majd egy határozott, gyors mozdulattal, jobb kezével fogja meg a sapkát, (ha napellenzős, akkor a napellenzőnél, ha nem, akkor az oldalánál, ha fémből van, akkor a szélénél megfogva).

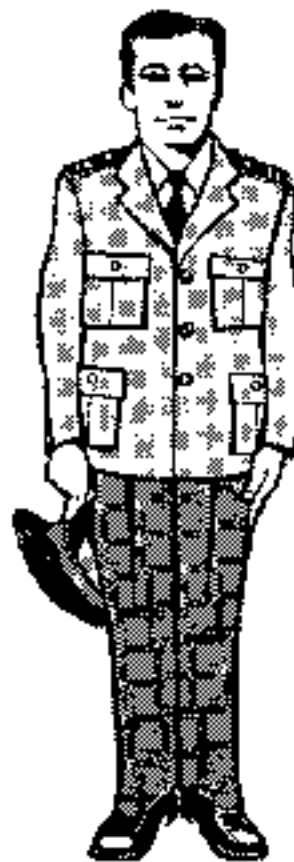
b) Második ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „**le**” részére gyorsan vegye le a test mellé.

c) Harmadik ütem: tegye át (a test előtt) a bal kezébe, majd ezt követően álljon alapállásba. (3. ábra)

A sapkát bal kézben a sapkaellenző (silt) és a sapkaszegély találkozásánál kell fogni úgy, hogy a hüvelykujj belülről a többi ujj zártan kinyújtva a sapkatetőre kerüljön, a sapka belseje a test felé, a sapkaellenző (silt) előre nézzen.

I. ütem

II. ütem

III. üte

„Sapkát le!”

3. ábra: A sapka levételének fogásai

40. A sapka felhelyezésének fogásai:

A vezényszó figyelmeztető „Sapkát” részére a rendőr

a) Első ütem: helyezze bal kezével azt a test elé és fogja meg két kézzel a sapkaellenzőt (siltet).

b) Második ütem: a sapkát jobb kézzel (ún. barett és motoros sapka esetén két kézzel) tegye fel a fejére, majd mindkét kézzel (jobb kézzel a sapkaellenzőt, bal kézzel hátul a sapkaszegélyt fogva) igazítsa meg.

c) Harmadik ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „fel!” részére a rendőr mindkét kezét gyorsan vigye alapállásba.

41. Az acélsisak levételének fogásai:

a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető „Sisakot” részére a rendőr két kézzel kapcsolja ki (csatolja ki) az állsúlyát és jobb kézzel fogja meg a sisakot.

b) Második ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „le!” részére vegye le a test elé.

c) **Harmadik ütem:** bal kézzel tegye a sisakot a test mellé, jobb kezét pedig vigye alapállásba. (4. ábra)

I. ütem

II. ütem

„Sisakot le!”

III. ütem

4. ábra: A sisak levételének fogásai

42. Az acélsisak felhelyezésének fogásai:

A vezényszó figyelmeztető „**Sisakot**” részére a rendőr

a) **Első ütem:** helyezze a sisakot a test elé mélyedéssel felfelé úgy, hogy az állszíj mindkét oldalon kívül legyen.

b) **Második ütem:** tegye fel a sisakot a fejére két kézzel, igazítsa meg és rögzítse az állszíjat.

c) **Harmadik ütem:** a vezényszó végrehajtást elrendelő „**fel!**” részére a rendőr mindkét kezét vigye alapállásba.

I. ütem

II. ütem

III. ütem

„Sisak felhelyezés!”

5. ábra: A sisak felhelyezésének fogái

a) Első ütem: a vezényszó figyelmeztető „**Fejvédőt**” részére a rendőr két kézzel csatolja ki, lazítsa meg az áll és gégemikrofon rögzítőszíját, majd jobb kezével fogja meg a fejvédő tetejét, bal kézzel pedig a mikrofonrögzítő szíj végét.

b) Második ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „**le!**” részére vegye le a fejvédőt a test elé.

c) Harmadik ütem: bal kézzel tegye a fejvédőt a tetejénél fogva test mellé, jobb kezét pedig vigye alapállásba.

44. A fejvédő felhelyezésének fogásai:

A vezényszó figyelmeztető „**Fejvédőt**” részére a rendőr

a) Első ütem: helyezze a fejvédőt a test elé és fogja meg két kézzel.

b) Második ütem: tegye fel a fejvédőt a fejére két kézzel igazítsa meg, rögzítse az áll és gégemikrofon rögzítőszíját.

c) Harmadik ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő „**fel!**” részére a rendőr mindkét kezét vigye alapállásba.

Fordulatok álló helyben

45. A fordulatokat álló helyben két ütemben a „**Jobbra át!**”, „**Balra át!**” és a „**Hátra arc!**” vezényszóra kell végrehajtani.

A jobbra és a balra át negyed- (90°), a hátra arc pedig félkörnek (180°) megfelelő fordulat.

A fordulatokat az alábbiak szerint kell végrehajtani:

a) Első ütem: a vezényszó végrehajtást elrendelő („**át!**”, illetve „**arc!**”) részére a rendőr helyezze át testsúlyát a fordulat irányával megegyező láb sarkára és az egész test határozott, gyors lendítésével forduljon a fordulat irányával megegyező láb sarkán és a másik láb talpizmán az elrendelt irányba, közben a karokat tartsa a testhez zárva, a térdeket pedig nyújtva.

b) Második ütem: keményen, a legrövidebb úton zárja a lábát és álljon „*Vigyázz*” állásba.

„Jobbra át!”

„Balra át!”

„Hátra arc!”

6. ábra: Fordulatok állóhelyben

A „**Jobbra át!**”-ot a jobb láb sarkán és a bal láb talpizmán kell végrehajtani.

A „**Balra át!**” végrehajtásakor a rendőr a bal láb sarkán és a jobb láb talpizmán forduljon meg.

A „**Hátra arc!**” fordulatot a rendőr balra kezdve, a bal sarkán és a jobb láb talpizmán hajtja végre. A fordulat mértékét és az egyensúlyi helyzet fenntartását a jobb lábbal szabályozza úgy, hogy az új arcvonalba jutva jobb lábbelijének hegyét kissé hátra és oldalt egy fél lépésre, egy lépésütem idejére helyezze a földre. Az ütemek között ugyancsak egy lépésütem szünetet kell tartani.

Mozgásmódok

46. A mozgás történhet: rendes lépésben, rövid lépésben, gyors lépésben, helybenjárásban, díslépésben, lassú díslépésben, lassú futásban, futásban és helybenfutásban.

A **menetütem** lassú díslépésben **50-60**, díslépésben **104-108**, rendes lépésben, rövid lépésben, helybenjárásban **110-115**, gyors lépésben **130-150**, lassú futásban, helybenfutásban **150-160**, futásban **165-180** lépés percenként.

A **lépés hossza** rövid lépésben **50-60 cm**, rendes lépésben, gyors lépésben, díslépésben és lassú díslépésben **70-80 cm**, futásban **85-90 cm**.

A menetet „**Lépés indulj!**” vezényszóra kell megkezdeni. A vezényszó figyelmeztető „**Lépés**” részére a rendőr dőljön kissé előre, helyezze testsúlyát a jobb lábára, őrizze meg az egyensúlyát, a vezényszó végrehajtást elrendelő „**indulj!**” részére pedig lépjen ki keményen **bal lábbal**.

A rendőr lépésben felemelt fejjel, egyenes testtartással, a lábfej megfeszítése nélkül meneteljen; alakzatban, díszelgések alkalmával karjait nyújtott ujjakkal mozgassa a test mellett a lépés ütemére - a mellzseb alsó szélének magasságáig tenyérrel a test felé, a test előtt egy tenyérnyire és lendületesen nyújtsa hátra. A rendőr alakzaton kívül, a kezét enyhén behajlított ujjakkal a derékszík magasságáig, tenyérrel a test felé, a test előtt egy tenyérnyire mozgassa.

47. Menet közben a „**Vigyázz!**” vezényszóra a rendőr - a vezényszót követő **bal láb** földre helyezésével kezdve - díszlépésben folytassa a mozgást.

Díszlépésben a rendőr **a rendes lépés menetüteme szerint tértnyerően** meneteljen. Felső testét csípőből emelje ki. Lábaikat térdben kissé hajlítsa meg, leszorított lábfejét - közel a földhöz - a testsúly előrehelyezése mellett gyorsan hozza előre, majd lábát kinyújtott térdrel a földtől **5-10 cm-re** felemelve leszorított lábfejjel, teljes talppal keményen helyezze a földre, ezzel egyidőben hátul levő sarkát emelje meg. Karjait tartsa természetesen nyújtva a teste mellett, tenyerét nyújtott ujjakkal fektesse a combjára úgy, hogy a középső urok a nadrág varrását érintsék. Menet közben fejét és törzsét tartsa egyenesen, tekintete kissé felfelé és előre, nagyság szerint történő sorakoztatás esetén az előtte haladó rendőrök fejének legmagasabb pontjára irányuljon. A lassú díszlépés a fent leírtaktól csak ütemében tér el.

Az alegységnek díszlépésben kell menetelnie „**Vigyázz!**” vezényszót követő **bal láb** földre helyezésével kezdve a „**Pihenj!**” és az alegység „*Szakasz!*” („*Század!*”) megszólítás után az „**Állj!**” vezényszóig.

A „*Jobbra (balra) nézz!*” vezényszót követően a **bal láb földre helyezésével egyidőben** a rendőr **vesse fejét az elrendelt irányba**.

A rendőr önállóan - a vezénylő parancsnok kivételével - soha sem megy díszlépésben.

48. A futást álló helyből és menet közben a „**Futás Indulj!**” vezényszóra kell megkezdeni.

A rendőr a figyelmeztető „**Futás**” vezényszóra állóhelyben kissé dőljön előre, könyökét húzza hátra, karjait félig hajlítsa be. A vezényszó végrehajtást elrendelő „**Indulj!**” részére **bal lábbal** kezdje meg a futást, behajlított karjait mozgassa szabadon előre és hátra, a futás ütemére.

Menet közben a vezényszó figyelmeztető részére a bal láb földre helyezésével egyidőben a karokat vigye hátra, a könyökét félig hajlítsa be, az „**indulj!**” vezényszót követően **bal lábbal** kezdje meg a futást.

Futásból lépésre való áttérésre a „**Lépés!**” vezényszót kell adni a jobb láb földre helyezésekor. A vezényszó után a rendőr fusson még 3-4 lépést - fokozatosan lassítva -, majd a bal láb földre helyezésével kezdve, rendes lépésben meneteljen tovább.

49. A helybenjárást (futást) állóhelyben és menet közben a „**Helybenjárás (helybenfutás) indulj!**” vezényszóra kell végrehajtani.

Erre a vezényszóra a rendőr kezdje meg a helybenjárást (futást) **bal lábbal**, a lábát **15-20 cm-re** emelje fel a földtől, lábfejét kissé leszorítva, először a lábujjhegy, majd a teljes talp érje a földet, karjait nyújtott ujjakkal mozgassa a lépés ütemére - a lábakkal ellentétesen - a mellzseb alsó szélének magasságáig tenyérrel a test felé, test előtt egy tenyérnyire és lendületesen nyújtsa hátra (helybenfutásnál a karok mozgása megegyezik a futásnál leírtakkal).

50. „**Rendes lépés!**” vezényszóra - melynek a végrehajtást elrendelő „**lépés!**” részét a jobb láb földre helyezésével egyidőben kell adni - a rendőr **bal lábbal** történő kemény kilépés után rendes lépésben meneteljen.

51. A menetet „**Állj!**” vezényszóra kell beszüntetni.

Például: „*Péteri törzsőrmester! (vagy szakasz!) Állj!*”

A vezényszó végrehajtást elrendelő részét a jobb láb földre helyezésével egyidőben kell adni. Erre a rendőr bal lábbal tegyen még egy rövid kemény lépést, majd a legrövidebb úton gyorsan és keményen zárja a jobb lábát és álljon vigyázz állásba.

52. Az alegységek néhány (3-4) lépésre történő helyváltoztatását a következő vezényszóval kell elrendelni.

Például: „*Első szakasz! 3 lépést előre (hátra, jobbra, balra) lépj!*”

Erre a vezényszóra a rendőrök lépjenek a meghatározott helyre és külön vezényszó nélkül álljanak meg. Az oldalirányú mozgást, fordulat nélkül kell végrehajtani, a lábat pedig minden lépés után zárni kell.

Fordulatok menet közben

53.

III. fejezet

MOZDULATOK ÉS FOGÁSOK FEGYVERREL

„Vigyázz” állás fegyverrel

54. „Vigyázz” állásban a fegyvert általában (távcsöves puská, géppuska, stb.) csőtorkolattal felfelé, a géppisztolyt, behajtott válltámasszal csőtorkolattal lefelé kell tartani. Ez a fegyverek alaphelyzete. A fegyver hordhevedere a jobb vállgödör fölött, a jobb alkar vízszintes helyzetben, a fegyver és a test tengelye párhuzamos legyen. A rendőr testtartását (a fent leírtakon kívül) a 32. pont szabályozza.

A fegyverek hordmódjai

55. A fegyvert - a feladattól függően - az alábbi helyzetekben kell tartani:

A. „**Szija**” helyzetben:

- a) sorakozáskor,
- b) a kiképzés (oktatás) során,
- c) szolgálatban.

B. „**Mellre**” helyzetben:

- a) ünnepi rendezvények, szemlék alkalmával állóhelyzetben és mozgás közben végrehajtott tiszteletadáshoz,
- b) díszőrségben,
- c) a csapatzászlóhoz felállított öröknek,
- d) az alakzatot vezető parancsnok parancsára (intézkedésére),
- e) katonai temetések alkalmával.

C. „**Hátra**” helyzetben:

- a) a felállított öröknek tűzoltáskor,
- b) a mindkét kezével tevékenységet folytató rendőrnek (anyagot vagy sebesültet szállító, munkát végző, kutyás-, lovas-, motoros járőr, stb.)
- c) oktatás közben az oktatóknak.

D. „**Súlyba**” helyzetben:

- a) futás közben,
- b) a „**Fegyvert le!**” vezényszó előtt,
- c) őrségben a „**Tölts!**”, illetve „**Ürits!**” vezényszó előtt,
- d) járműre (járműről) fel- illetve leszálláskor.

E. „**Lábhoz**” helyzetben (a távcsöves puskát, a géppuskát, stb.):

- a) állóhelyben alakzaton kívül,
- b) állóhelyben alakzatban a „**Szerelvényt igazíts!**” vezényszóra.

F. „**Tüzeléshez kész**” helyzetben:

Valamennyi fegyvert, amikor a gyors tűzmegnyitás érdekében szükséges.

G. „**Szolgálati**” helyzetben:

Egyenruhában, szolgálat teljesítése közben a **pisztolyt** a derékszíj csatjának jobb oldalára felfűzött pisztolytáskában kell hordani úgy, hogy a pisztoly a jobb combra simuljon.

H. „**Rejtve**” helyzetben:

Polgári ruhában történő szolgálatellátás közben a pisztolyt az e célra szolgáló speciális, a felsőruházat alatt rögzíthető táskában vagy a ruházat e célból kialakított részében kell hordani.

A fegyverek egyéb hordmódjait - a szolgálati feladat jellegének figyelembe vételével - a parancsnok (vezető) határozza meg.

A rendőrségnél rendszerben lévő speciális fegyverek hordmódjait a parancsnok határozza meg.

I. Vállhoz helyzetben

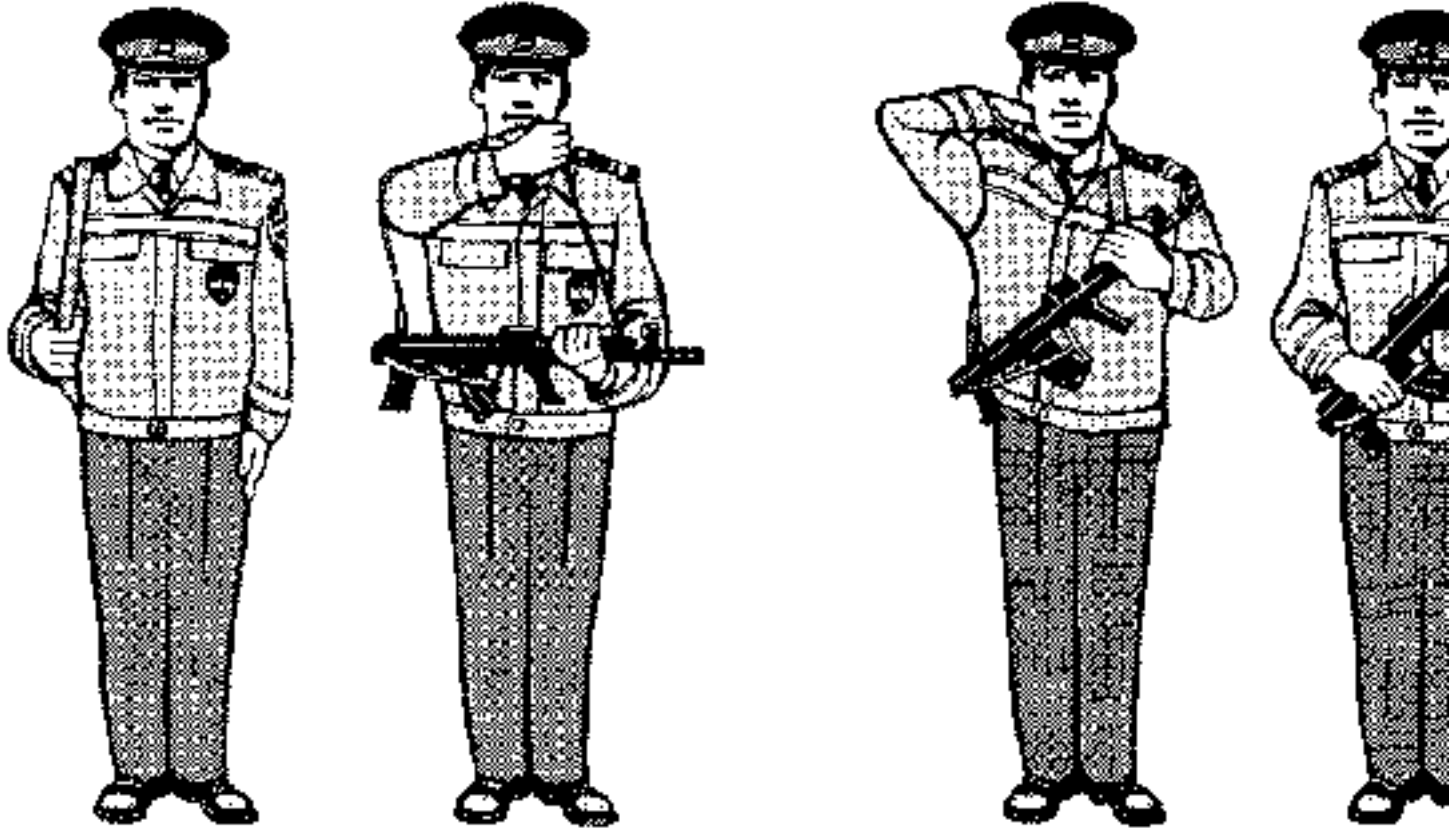
- a) lövészet alkalmával,
- b) dízsörtűz lövésekor.

Fegyverfogások állóhelyben

56. A fegyverfogásokat **gépkarabéllyal** (AMD gépkarabéllyal) három ütemben kell végrehajtani.

„Gépkarabélyt mellre”: (8. ábra)

A géppisztoly „Mellre” vételét „Szíjra” helyzetben a „Gépkarabélyt mellre!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

I. ütem

II. ütem

III. ütem

8. ábra: „Géppisztolyt mellre!”

a) **Első ütem:** a rendőr emelje a gépkarabélyt a teste elé úgy, hogy a szíjat markoló jobb keze a fej előtt egy tenyérynire és annak magasságában legyen, majd ezzel egyidőben bal kézzel fogja meg a mellső markolat felett a csőköpenyt.

b) **Második ütem:** jobb kézzel emelje át a szíjat a feje fölött és a hüvelykujj segítségével helyezze hátra.

c) **Harmadik ütem:** jobb kézzel engedje el a szíjat és határozott, gyors mozdulattal fogja meg a gépkarabély tokfedelét közvetlenül a tokfedélrögzítő fölött és ezzel egyidőben bal kezét vigye alapállásba.

„Gépkarabélyt szíjra”: (9. ábra)

I. ütem

II. ütem

III. üt

9. ábra: „Géppisztolyt szíjra!”

A gépkarabély „Szíjra” vételét „Mellre” helyzetből a „Gépkarabélyt szíjra!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

a) Első ütem: a rendőr jobb kéz hüvelykujjal kissé emelje meg a szíjat, bal kézzel pedig fogja meg a mellső markolat felett a csőköpenyt.

b) Második ütem: emelje át a szíjat a fej fölött úgy, hogy a gépkarabély a test előtt egy tenyérvire, a szíj pedig a fej magasságában legyen.

c) Harmadik ütem: jobb kézzel a szíj, bal kézzel pedig a csőköpeny segítségével lendítse a gépkarabélyt „Szíjra” helyzetbe, majd a bal kezét gyorsan vigye alapállásba.

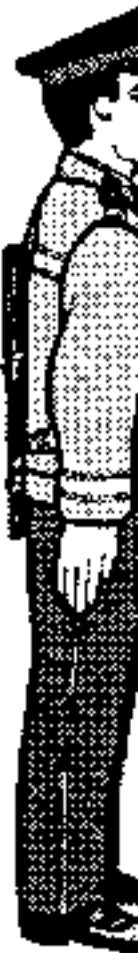
Gépkarabélyt „Mellre” helyzetből „Hátra”: (10. ábra)

I. ütem

II. ütem

III. ütem

10. ábra: „Géppisztolyt hátra”

A géppisztoly „Hátra” vételét „Mellre” helyzetből a „Géppisztolyt hátra!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

a) Első ütem: a rendőr jobb kézzel gyors mozdulattal fogja meg a lángrejtőt, kissé emelje meg a géppisztolyt annyira, hogy a szíj meglazuljon.

b) Második ütem: erőteljes lendülettel fordítsa a géppisztolyt jobbra lefelé, egészen hátra.

c) Harmadik ütem: a jobb kart gyorsan vigye alapállásba.

Géppisztolyt „Szíjra” helyzetből „Hátra”: (11. ábra)

I. ütem

II. ütem

III. ütem

11. ábra: „Géppisztolyt hátra!”

A gépkarabély „Hátra” vételét „Szízra” helyzetből a „Gépkarabélyt hátra!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

a) Első ütem: a rendőr fogja meg jobb kézzel a lángrejtőt, bal kézzel lazítsa meg a szíjat, majd emelje meg függőlegesen a gépkarabélyt.

b) Második ütem: emelje át a gépkarabélyt a feje fölött hátra.

c) Harmadik ütem: mindkét kezét vigye alapállásba.

Gépkarabélyt „Hátra” helyzetből „Mellre”: (12. ábra)

I. ütem

II. ütem

III. ütem

12. ábra: „Géppisztolyt mellre!”

A gépparbély „Mellre” vitelét „Hátra” helyzetből a „Gépparbélyt mellre!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

a) Első ütem: a rendőr jobb kézzel fogja meg a lángréjtőt és kissé emelje meg a gépparbélyt annyira, hogy a szíj meglazuljon.

b) Második ütem: egy erőteljes mozdulattal fordítsa a gépparbélyt balra felfelé úgy, hogy a váll elé kerüljön.

c) Harmadik ütem: jobb kézzel markolja meg a gépparbély tokfedelét.

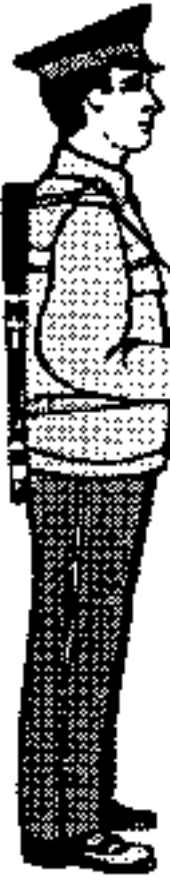
Gépparbélyt „Hátra” helyzetből „Szíjra”: (13. ábra)

I. ütem

II. ütem

III. ütem

13. ábra: „Géppisztolyt szijra”

A géppisztoly „Szijra” vételét „Háttra” helyzetből a „Géppisztolyt szijra!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

a) Első ütem: a rendőr jobb kézzel fogja meg a lángrejtőt, bal kéz hüvelykujjával pedig a szíjat és emelje fej magasságába.

b) Második ütem: emelje át a géppisztolyt a fej fölött a test jobb oldalára.

c) Harmadik ütem: jobb kézzel fogja meg a szíjat, engedje le a géppisztolyt „Szijra” helyzetbe, ezzel egyidőben a bal kezét vigye alapállásba.

57. A géppisztolyt „Mellre” helyzetből „Súlyba” vételét a „Géppisztolyt súlyba!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

Első ütem: A rendőr jobb kezével markolja meg a fegyvert az alsó ágynál, bal kezével fogja meg a szíjat, és emelje fel fülmagasságig.

Második ütem: A fegyvert kissé megemelve a szíjat emelje át a fején, a fegyvert továbbra is tartsa a teste előtt.

Harmadik ütem: Engedje el a szíjat, a fegyvert vigye le a jobb combja mellé, 45°-os szögben tartva, a markolat előre és kissé lefelé nézzen, majd bal kezét vigye alapállásba.

A gépkarabélyt „Hátra” helyzetből „Súlyba” vételét a „Gépkarabélyt súlyba!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

- Első ütem:** A rendőr jobb kezével markolja meg a fegyvercső végét, egy kissé emelje meg a fegyvert, hogy a szíj meglazuljon, majd erőteljes mozdulattal fordítsa balra felfelé, hogy a vállá elé kerüljön.
- Második ütem:** Jobb kezével markolja meg az alsó ágnál a fegyvert, bal kezével fogja meg a szíjat, és emelje át a fején, a fegyvert továbbra is tartsa a teste előtt.
- Harmadik ütem:** Engedje el a szíjat, a fegyvert vigye le a jobb combja mellé, 45°-os szögben tartva, a markolat előre és kissé lefelé nézzen, majd bal kezét vigye alapállásba.

A gépkarabélyt „Szíjra” helyzetből „Súlyba” vételét a „Gépkarabélyt súlyba!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

- Első ütem:** A rendőr bal kezével fogja meg a szíjat, jobb kezével markolja meg a fegyver alsó ágját.
- Második ütem:** Bal kezével emelje le válláról a szíjat, jobb kezével vigye le a fegyvert a combja mellé, 45°-os szögben tartva, a markolat előre és kissé lefelé nézzen.
- Harmadik ütem:** Bal kezét vigye alapállásba.

A gépkarabélyt „Súlyba” helyzetből „Vállhoz” vételét a „Gépkarabélyt vállhoz!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

- Első ütem:** A rendőr bal lábbal lépjen előre fél lépést (díszsortűz esetén terpeszállásba), jobb karját emelje vállmagasságig úgy, hogy fegyvere legyen párhuzamos a testével, a mellső markolat előre nézzen. Bal kezével fogja meg a mellső markolatot.
- Második ütem:** Jobb kezével fogjon át a hátsó markolatra.
- Harmadik ütem:** Fegyvere válltámaszát helyezze be a vállgödrébe. (A kihajtható válltámaszsal ellátott fegyvernél az első ütemben előbb a válltámaszt kell kihajtani, majd utána a többi mozzanatot végrehajtani.)

A gépkarabélyt „Vállhoz” helyzetből „Súlyba” vételét a „Gépkarabélyt súlyba!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

- Első ütem:** A rendőr jobb kezével fogja meg a gépkarabély alsó ágját, tartsa a teste előtt kinyújtott karral úgy, hogy a fegyver a testével párhuzamos legyen.
- Második ütem:** Vigye le a fegyvert a jobb combjához, 45°-os szögben tartva úgy, hogy a markolata előre és kissé lefelé nézzen.
- Harmadik ütem:** Bal lábával lépjen vissza a jobb mellé, ezzel egy időben bal karját vigye alapállásba.

A gépkarabélyt „Súlyba” helyzetből „Szíjra” vételét a „Gépkarabélyt szíjra!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

- Első ütem:** A rendőr jobb kezével emelje fel a fegyvert a teste elé szemmagasságig úgy, hogy a markolat balra nézzen.
- Második ütem:** A bal kezével fogja meg a hordszíjat, és csúsztassa fel a jobb oldalára úgy, hogy a fegyver tokfedelének vége a vállával egy magasságba kerüljön.
- Harmadik ütem:** Jobb kezével engedje el az alsó ágyat, markolja meg a szíjat a bal keze alatt, majd bal kezével engedje el a szíjat, és egy gyors mozdulattal álljon alapállásba.

A gépkarabélyt „Súlyba” helyzetből „Mellre” vételét a „Gépkarabélyt mellre!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

- Első ütem:** A rendőr jobb kezével emelje szemmagasságig maga elé a fegyvert úgy, hogy a markolat balra nézzen.
- Második ütem:** Bal kezével fogja meg az alsó ágyat, jobb kezével fogjon át a hordszíz közepére.
- Harmadik ütem:** Emelje meg a hordszíjat a feje magasságáig, jobb keze átbujtatásával egy időben egy határozott mozdulattal tegye át a fején, majd bal kezét vigye alapállásba, jobb kezével fogja meg a fegyver tusa nyakát (a tokfedélrögzítő fölött).

A gépkarabélyt „Súlyba” helyzetből „Hátra” vételét a „Gépkarabélyt hátra!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

- Első ütem:** A rendőr jobb kezével emelje szemmagasságig maga elé a fegyvert úgy, hogy a markolat balra nézzen, majd bal kezével fogja meg az alsó ágyat.
- Második ütem:** Jobb kezével fogjon át a hordszíz közepére, azt megemelve, bujtassa át rajta jobb kezét, majd tegye át a fején.
- Harmadik ütem:** Az így „Mellre” vett fegyvert az alsó ágynál jobb kézzel megfogva egy erőteljes mozdulattal mozgassa jobbra lefelé, amíg a fegyver „Hátra” helyzetbe nem kerül, majd kezét vigye le alapállásba.

58. Fegyvert le!

A fegyverek földre helyezését - előzetesen „Súlyba” vett fegyverrel - a „Fegyvert le!” vezényszóra az alábbi fogásokkal kell végrehajtani:

- Első ütem:** A vezényszó figyelmeztető „Fegyver” részére lépjen a rendőr bal lábbal fél lépést előre.
- Második ütem:** A vezényszó végrehajtást elrendelő „le” részére tegye fegyverét jobb lába elé úgy, hogy a markolat jobbra mutasson, a hordszíjat igazítsa a fegyver alá.
- Harmadik ütem:** Majd a legrövidebb időn belül álljon alapállásba.

59. „Fegyvert fogj!”

A fegyverek felvételét a „Fegyvert fogj!” vezényszóra a következő módon kell végrehajtani:

- a) **Első ütem:** a vezényszó figyelmeztető részére lépjen a rendőr egy rendes lépést előre bal lábbal, hajoljon le, készen a fegyver megfogására.
- b) **Második ütem:** a vezényszó végrehajtást elrendelő részére fogja meg a fegyvert jobb kézzel.
- c) **Harmadik ütem:** tegyen egy lépést hátra, zárja a bal lábát, fegyverét tartsa „Súlyba” helyzetben.

60. Többsoros vonalalakzatban álló alegységeket a fegyverek lehelyezése előtt - ha szükséges - soronként egy-egy lépést előre kell léptetni, a fegyverek felvétele után pedig fel kell zárkóztatni.

61. A fegyverek átadását (oktatás, vagy ellenőrzés céljából) a parancsnok utasítására (**például:** „Kovács őrmester, adja át a fegyverét,”) az alábbiak szerint kell végrehajtani:

- a) **Első ütem:** a rendőr vegye fegyverét „Súlyba” helyzetbe és lépjen előre egy lépést jobb lábbal.
- b) **Második ütem:** emelje fel a fegyvert függőlegesen annyira, hogy a kar vízszintes helyzetbe kerüljön, ezzel egyidőben fordítsa azt elsütőszerkezettel maga felé.
- c) **Harmadik ütem:** jelentse a fegyver számát és töltetlenségét.
- Például:** „CB 2542, a cső és a tár üres!”

Kardfogások

62. Kardot a rendőrök lovon teljesített szolgálat alatt, ünnepi rendezvényeken az alakzatban álló parancsnokok és a zászlóvivők (zászlókíséret parancsnoka, zászlókísérők) a derékszíz (díszöv) bal oldalára felerősítve viseljenek.

Diszolgés alkalmával a karddal felszerelt **gyalogos** rendőr más fegyverzetet nem viselhet.

Karddal felszerelt rendőr alakzaton kívül, álló helyzetben a 69. pontban meghatározottak szerint teljesítsen tiszteletadást.

Menetet (mozgást) elrendelő vezényszó figyelmeztető részére a rendőr a kardhüvelyen végezzen fogáscserét úgy, hogy a hüvelyt a bal láb hegyéig tartsa előre.

Az önálló menetet végrehajtó, karddal felszerelt rendőr a 75. pontban meghatározott módon teljesítsen tiszteletadást előljárójával, feljebbvalójával történő találkozás esetén.

Az egyes fogások végrehajtásának módja állóhelyben és menet közben azonos. Állóhelyben a fogások végrehajtásának üteme a menetütemmel egyezik meg.

Menet közben minden ütemet - a „**Tisztelegj!**” helyzetből „**Vállra**” fogás kivételével - **a bal láb** földre helyezésével egyidőben kell megkezdeni.

A kard alaphelyzete a „**Lábhoz**” helyzet. Ezen kívül a karddal az alábbi fogásokat kell végrehajtani:

A. Állóhelyben:

- „**Lábhoz**” helyzetből „*Fogadás jobbról (középről, balról)! Tisztelegj!*”,

- „*Tisztelegj*” helyzetből „**Lábhoz**”,

- „**Lábhoz**” helyzetből „**Vállra**”,

- „**Vállra**” helyzetből „**Lábhoz**”.

a) „**Lábhoz**” helyzetből „*Fogadás jobbról! Tisztelegj!*”: (15. ábra)

A vezényszó figyelmeztető „Tiszte” - részére bal kézzel emelje meg a kardot annyira, hogy a jobb alkar - a markolat megfogása után - vízszintes legyen, majd bal kezével - egy gyors mozdulattal - rántsa le alaphelyzetbe a hüvelyt.

Első ütem: a vezényszónak a végrehajtást elrendelő „**-legj!**” részére gyorsan rántsa ki a kardot a hüvelyből, nyújtott karral a feje fölé úgy, hogy a kardmarkolat balra nézzen.

Második ütem: a kardját engedje le úgy, hogy a markolat - balra nézve - a bal mellzsebe takaró vonalában és attól 10 cm-re legyen.

Harmadik ütem: a pengét lendületesen engedje le úgy, hogy a markolata a jobb combjához kerüljön, a kardmarkolat íves része a combja mellett, a penge hegye a földtől 10 cm magasságra legyen.

Negyedik ütem: a fejét vesse az elrendelt irányba.

„Tiszte-

legj!”

I. ütem

II. ütem

III. ütem

16. ábra „Tisztelegj!” vezényszó kardfogása

b) „Tisztelegj!” helyzetből „Lábhoz”: (17. ábra)

A vezényszó figyelmeztető „Láb” - részére fejét vesse középre.

Első ütem: a vezényszónak a végrehajtást elrendelő „-hoz!” részére nyújtott kézzel emelje a kardját a fej fölé úgy, hogy a markolat balra nézzen.

Második ütem: jobb csuklójának elfordításával billentse a pengét lefelé, bal kezének mutató- és hüvelykujjával a pengét helyezze a hüvelybe, majd engedje le úgy, hogy jobb kezének alkarja vállának magasságában legyen, bal karját vigye alapállásba.

Harmadik ütem: a kardját jobb kezével lendületesen tolja a hüvelybe, jobb kezét pedig vigye alaphelyzetbe.

„Láb-
I. ütem

II. ütem

hoz!”
III. ütem

16. ábra „Tisztelegj!” helyzetből „Lábhoz!” kardfog

Az alakzatban lévő parancsnok a második ütem véghelyzetét tartsa mindaddig, míg a vezénylő parancsnok jelt nem ad a kard rejtésére.

c) „Lábhoz” helyzetből „Vállra”:

A vezényszó figyelmeztető „Váll-” részére hajtsa végre az a) pont első bekezdésében leírtakat.

Első ütem: hajtsa végre a „Tisztelegj!” első ütemét.

Második ütem: hajtsa végre a „Tisztelegj!” második ütemét.

Harmadik ütem: kardját fordítsa gyors csuklómozdulattal markolattal kifelé úgy, hogy ezzel egy időben jobb kezét vigye alapállásba. A markolatot a mutató- és hüvelykujjal fogja. A penge a jobb vállgödörbe kerüljön.

d) „Vállra” helyzetből „Lábhoz”

Első ütem: hajtsa végre a „Lábhoz” első ütemét.

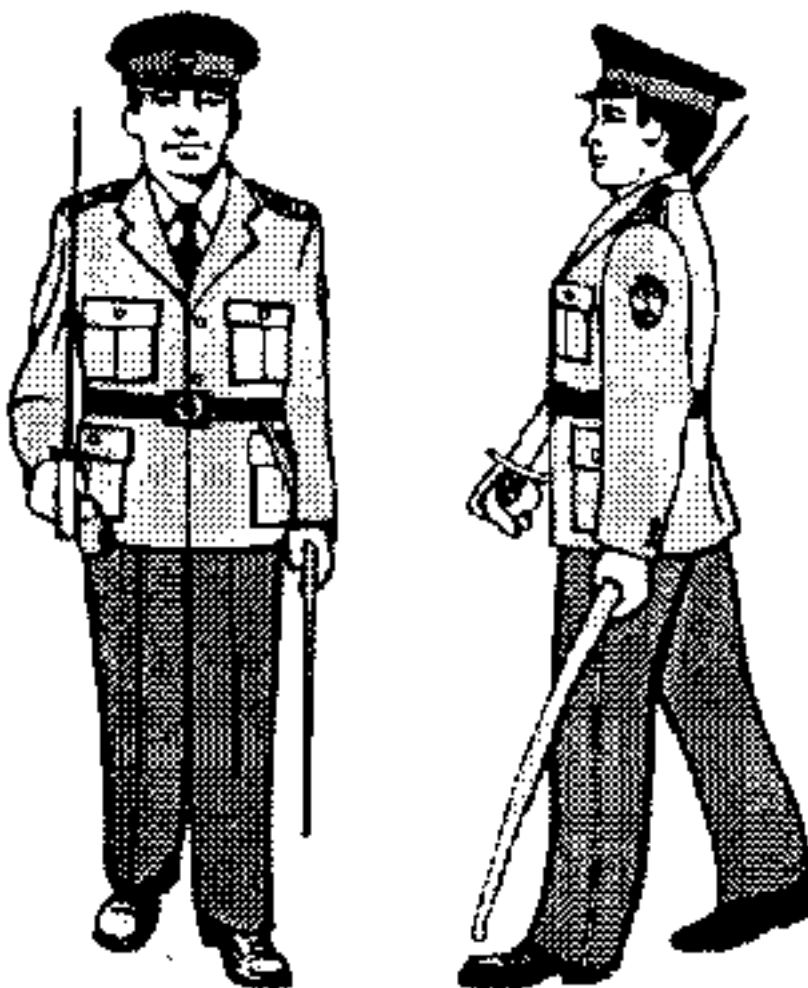
Második ütem: hajtsa végre a „Lábhoz” második ütemét.

Harmadik ütem: megegyezik a „Lábhoz” harmadik ütemével.

B. Menet közben:

- „Vállra” helyzetből „Tisztelegj”,
- „Tisztelegj” helyzetből „Vállra”,
- „Vállra” helyzetből „Díszállás”.

A megindulás előtt a kardot az A/C. pontban meghatározottak szerint „Vállra” helyzetbe kell venni. A vezényszó „Lépés” részére bal kézzel fogáscserét kell végrehajtani a kardhüvelyen és a balláb hegyéig előre kell tolni. Menet közben a jobb kart a lépés ütemére kell mozgatni. (18. ábra)

18. ábra: A hüvely tartása menet közben

a) „Vállra” helyzetből „Tisztelegj”:

Menet közben a tiszteletadást a „Vigyázz!” vezényszóra, vagy az előljárónak történő jelentés alkalmával önállóan kell végrehajtani.

Első ütem: mielőtt az előljárót a rendőr 20 lépésre megközelítené, vegye a pengét a bal mellszeg takaró vonalába és attól 10 cm-re.

Második ütem: bal lába negyedik földre helyezésével egyidőben (jelentéstétel esetén a lábzárást követően) engedje le a kardot „Tisztelegj” helyzetbe és ezzel egyidőben vesse a fejét az előljáró irányába.

b) „Tisztelegj” helyzetből „Vállra”:

Miután a rendőr az előljárótól 10-15 lépésre eltávolodott, a „Pihenj” vezényszóra az alábbiakat kell végrehajtania.

Első ütem: fejét vesse vissza a menetirányba.

Második ütem: kardja pengéjét vegye a B/a. pont első üteme szerint.

Harmadik ütem: vegye a pengét „Vállra” helyzetbe, a hüvelyt pedig tartsa továbbra is előretolva.

Negyedik ütem: jobb karját mozgassa a lépés ütemére.

c) „Vállra” helyzetből „Lábhoz”:

Menet közben a rendőr „Állj!” vezényszóra a megállást és a lábzárást követően a kardpengét az A/b. pontban meghatározottak szerint vegye „Lábhoz” helyzetbe (rejtse a hüvelybe).

C. Katonai tiszteletadással végrehajtott temetés alkalmával:

Dízsorsortűz esetén a vezénylő parancsnok a „Vállra” helyzetből nyújtott karral a kardot lendítse fel úgy, hogy a kard a függőlegesen nyújtott kar folytatását képezze, a kardél balra mutasson.

A mozdulat végrehajtásával egyidőben adja a „Tölts!” vezényszót.

A pengét lendületesen engedje le úgy, hogy a kéz a jobb combhoz kerüljön, éllel maga felé fordítva, a hegye pedig a földtől 10 cm-re legyen.

A mozdulat végrehajtásával egyidőben adja a „Tűz!” vezényszót. A mozdulatsort és vezényszót ismétlje még kétszer. Ezt követően a kardot ismét „Vállra” helyzetbe véve folytatja a tevékenységet.

Terpeszállás

63. A terpeszállás a **díszörként felállított rendőr alapállása**, melyet a vezénylő parancsnok vezényszavára vesz fel, **bal lába** oldal irányú elmozdításával.

Terpeszállásban a rendőr felső testét kissé emelje ki, fejét tartsa egyenesen és nézzen előre. A testsúly mindkét lábra egyformán nehezedjék. A lábfejek közötti távolság a testalkatnak megfelelő (természetes) legyen úgy, hogy ebben a helyzetben huzamosabb ideig állni tudjon.

IV. fejezet

TISZTELETADÁS A JELENTÉSEK ÉS JELENTKEZÉSEK SZABÁLYAI

64. A **tiszteletadás** az alaki fegyelem, az előljáró, feljebbvaló, alárendelt egymás iránti kölcsönös tiszteletének, megbecsülésének és udvariasságának megnyilvánulása.

A köztisztviselők, közalkalmazottak és hivatásos állomány tagjai között a polgári életben elfogadott udvariassági és magatartási normákat kell betartani.

A tisztetetés egyéni módjai

65. A tiszteletadást minden esetben - az adott helyzetnek megfelelően - az alábbiak szerint kell végrehajtani:

A rendőrség egyenruhát viselő tagjai találkozáskor **kötelesek** egymásnak tiszteletadást teljesíteni. Alárendelték és alacsonyabb rendfokozatúak **előre** tisztelegjenek. Az egyenlő rendfokozatúak **kölcsönösen** tisztelegjenek egymásnak.

A. Egyenruhában:

a) **Tisztelgéssel**, amikor a rendőr jobb keze felemelésében semmi nem korlátozza:

- a tisztelgés végrehajtásakor a rendőr jobb kezét nyújtott és összezárt ujjakkal, alsó és felső karját egyszerre mozgatva, könyökét a testtől kissé oldalt, inkább előre helyezve, megfeszítés nélkül tartva egy gyors mozdulattal emelje:

- **sapkában** a sapka alsó széléhez a halántékánál,

- **sapka nélkül** a halántékához úgy, hogy a középső ujj a szemöldököt és a fül felső szélét összekötő vonal közepén legyen;

- a tisztelgéssel egy időben a rendőr vesse a fejét az előljáró, feljebbvaló felé, majd annak elhaladását kövesse fejével, ujj ne távolodjon el a halántékától, illetve a sapka szélétől.

b) **Fővetéssel:** amikor a rendőr mindkét keze foglalt, vagy a jobb keze olyan mértékben sérült, hogy felemelni nem tudja.

c) **Főhajtással:**

- a szolgálati étterembe sapka nélkül belépő, illetve távozó rendőr akkor, ha ott tartózkodik valaki;

- szolgálati helyiségbe sapka nélkül belépő, távozó vagy ott tartózkodó rendőr;
  - a dícséretben, jutalomban részesülő rendőr az előljáró gratulációja után;
  - tömegközlekedési eszközökön;
  - ha a rendőr karonfogva megy vagy beteget kísér;
  - gépjárműparancsnoki ülésen tartózkodó rendőr ülő testhelyzetben.
- d) Fegyverrel „Tisztelegj” fogással:** abban az esetben, ha a fegyver „Mellre” helyzetben van.

B. Polgári ruhában:

- fővetéssel;
- főhajtással.

A tiszteletadás végrehajtásának szabályai

66. A tiszteletadás kötelező:

- a magyar Himnusz, a Szózat továbbá más államok himnuszának felhangzásakor;
- a Magyar Köztársaság állami zászlajának;
- a népek és hazánk szabadságáért, függetlenségéért, a társadalmi haladásért elesett magyar hazafiak és más népek harcosainak síremléke, emlékműve előtt, ha ott díszőrség áll;
- a fegyveres erők, a rendvédelmi szervek csapatzászlói előtt;
- a fegyveres erők, a rendvédelmi szervek egységei által kísért temetési menetnek.

A kötelező tiszteletadás szabályai - a helyzetnek megfelelően - nyilvános helyeken, közlekedési eszközökön is érvényesek.

Állami ünnepségek, egyházi szertartások, demonstrációk, sportrendezvények, stb. színhelyén elhangzó Himnusz és a Szózat lejátszásának időtartalma alatt az ott kötelességet teljesítő rendőr „**Vigyázz!**” állással hajtson végre tiszteletadást úgy, hogy az a figyelmét a feladat végrehajtásáról nem vonhatja el.

Tiszteletadást nem kell teljesíteni:

- rendőri intézkedés közben;
- forgalomirányítás végrehajtásakor;
- helyszínelés végrehajtása során;
- kísérő őrszolgálat alkalmával;
- járművezetés közben;
- mozgó járművön és mozgólépcsőn;
- az étkezésre kijelölt helyen, étkezéskor;
- hálóteremben (körletben) pihenő, takarodó elrendelése után;
- betegszobában;
- kórteremben;
- segélyhelyen, orvosi rendelőben;
- színház, mozi, hangverseny, sportlétesítmény nézőterén;
- társadalmi szervezetek rendezvényein;
- közhasználatú és szolgálati járműre történő le- és felszállás közben;
- közúti gyalogátkelőhelyen történő áthaladás közben;
- rendőri csapaterővel megoldandó szolgálati feladatok, lögyakorlat végrehajtása során a pihenőhely kivételével;
- műhelyben, gépkocsitelepen, laboratóriumban, gépteremben, távbeszélő és távgépíró központban, rádióállomáson.

Ahol tiszteletadást nem kell teljesíteni, az érkező előljárónak (feljebbvalónak) a jelenlevők parancsnoka (rangidős), illetve az ügyeleti szolgálatot ellátó - vezénylet nélkül - tegyen jelentést, ha annak előfeltételei adóttak. Az előljáró, feljebbvaló köszöntő szavaira a jelenlevők kötelesek válaszolni.

Állóhelyben a tiszteletadást „*Vigyázz*” állásban a tiszteletadás módjait képező szabályok (eltérések) betartásával kell végrehajtani.

A tiszteletadást minden esetben határozott, gyors mozdulattal, az előljáró, feljebbvaló felé - annak szemébe - irányuló tekintettel kell végrehajtani.

A tiszteletadás fogadása (viszonzása) az adott helyzetre előírt módon **minden esetben** kötelező.

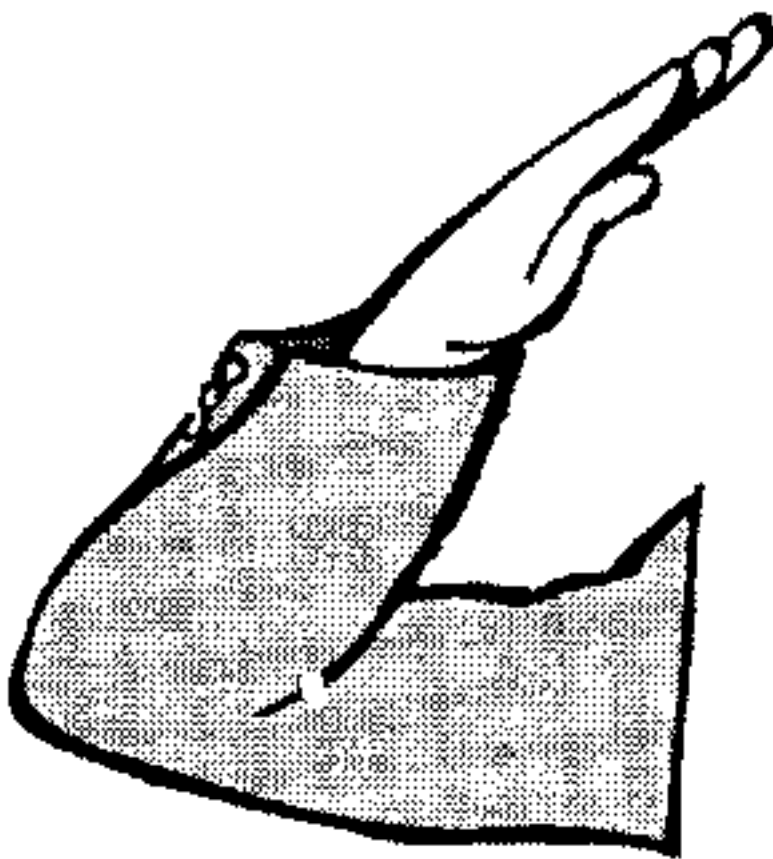
67. A rendőrség **egyenruhát** viselő tagjai **kötelesek kölcsönös udvariasság alapján** - a rendfokozat figyelembe vételével - tiszteletadást teljesíteni a honvédség, határőrség, polgári védelem, büntetésvégrehajtás, vám- és pénzügyőrség és a tűzoltóság **egyenruhát** viselő tagjainak.

A polgári ruhát viselő rendőrök a polgári életben szokásos módon kötelesek üdvözölni egymást és a rendőrség személy szerint ismert egyenruhás tagjait. Az üdvözlést **mellőzni kell**, ha az a szolgálatra, annak ellátására hátránnyal jár.

68. A rendőr állóhelyben akkor teljesítsen tiszteletadást, amikor az előljáró, feljebbvaló 5-6 lépés távolságra megközelítette. A tiszteletadást megelőzően a rendőr forduljon az előljáró, feljebbvaló felé.

69. A **tisztelgés** végrehajtásakor a rendőr **jobb kezét** nyújtott és összezárt ujjakkal közvetlenül a test mellett, az alsó és felső kart egyszerre mozdítva gyors mozdulattal emelje sapkájához (sisakjához) úgy, hogy a középső ujj a sapka alsó széléhez (ellenzős sapkánál a sapka és az ellenző, téli sapka esetében pedig az első és hátsó felhajtott rész találkozásához) érjen.

a kéz tartása

az ujjak zárása

19. ábra Tiszteletadás tisztelgéssel

A könyök a testtől kissé oldalt tartva, sem előre tolva, sem hátra feszítve ne legyen. Ezzel egyidőben fejét vesse az előljáró, feljebbvaló felé és állóhelyben a 70. pontban meghatározottak szerint kísérje fejének elfordításával, a kéz és a test azonban továbbra is maradjon eredeti „Vigyázz” helyzetében, a középső ujj ne távolodjon el a sapka szélétől.

előlnézet

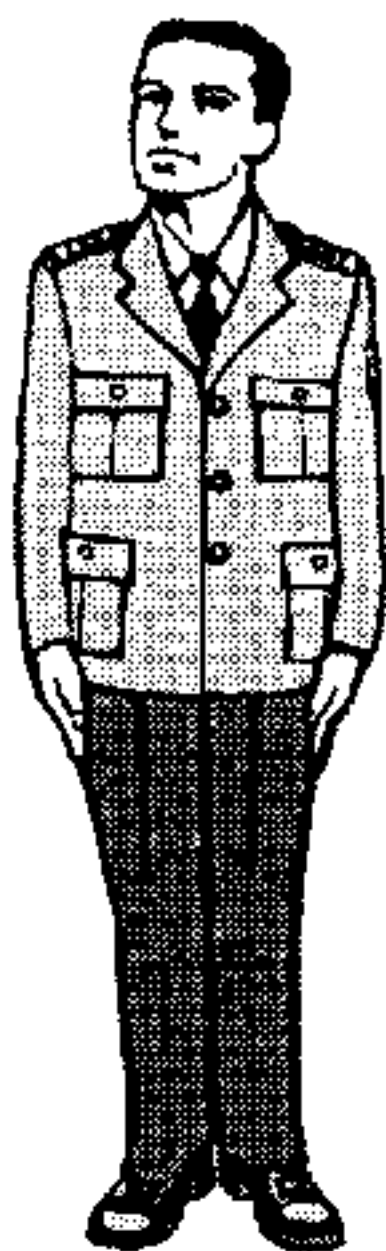

oldalnézet

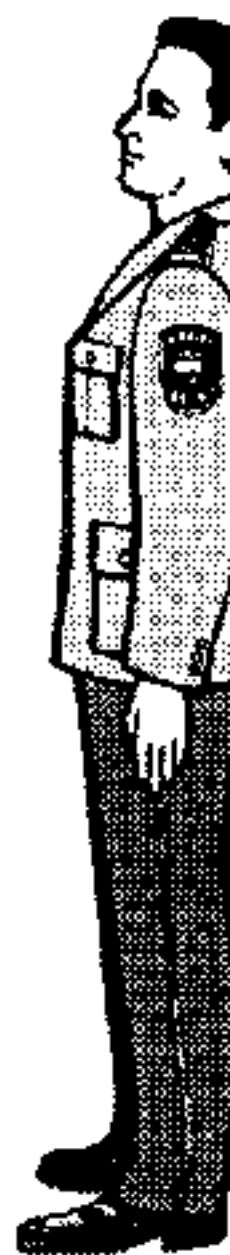
20. ábra Tiszteletadás tisztelgéss

70. A **fővetéssel** történő tiszteletadás - az előljáró, feljebbvaló érkezésének megfelelően - végrehajtható jobbra, vagy balra, illetve (csak állóhelyben), amikor az előljáró, feljebbvaló szemből érkezik, középre.

A jobbra és balra végrehajtott fővetésnél a rendőr fejét oldalra - kissé felfelé irányuló gyors mozdulattal - annyira fordítsa el, hogy a fővetés irányával ellentétes szeme testének középvonalába legyen, állát kissé emelje meg anélkül, hogy a fejét bármerre is megdöntené. Ezt követően - állóhelyben - tekintetével és fejének fokozatos visszafordításával folyamatosan addig kísérje az előljárót, feljebbvalót, amíg a fővetés irányával megegyező szeme a test középvonalába nem kerül, az álla maradjon kissé megemelve. **(21. ábra)**

előlnézet

oldalnézet

21. ábra: Tiszteletadás fővetéssel

A **középre** történő fővetést úgy kell végrehajtani, hogy az áll - a „*Vigyázz*” állásnál meghatározottakhoz viszonyítva - 2-3 cm-rel legyen magasabban.

71. A **főhajtással** történő tiszteletadást a 65/c. pont első-harmadik bekezdésében foglalt esetekben „*Vigyázz*” állásban, a harmadik és negyedik bekezdésében felsorolt, továbbá minden más helyzetben ülve, vagy állva, illetve mozgás közben kell végrehajtani.

A főhajtással történő tiszteletadásnál a rendőr **fejét könnyedén** - de észrevehetően - **hajtsa meg** az előljáró, feljebbvaló felé, felső testét **ne döntse előre**.

72. A „**Mellre**” helyzetben lévő fegyverrel (jobb kéz ujjai a géppisztoly tokfedelén nyugszanak, a hüvelykujj a tokfedél mögött, a többi négy ujj a tokfedélen /előtt/ kinyújtva) történő tiszteletadást a rendőr úgy hajtsa végre, hogy a fővetéssel egyidőben határozott, gyors mozdulattal bal kézzel, alulról fölfelé történő mozdulattal fogja meg a gázdugattyú vezető csövét.

22. ábra: Tiszteletadás géppisztolly

A tiszteletadás időtartama és befejezése

73. A **tiszteletadást** egyénileg a különböző esetek figyelembe vételével az alábbiak szerint kell **befejezni**:

a) Amikor az előljáró, feljebbvaló a tiszteletadást teljesítő rendőrtől vagy a rendőr az előljárótól, feljebbvalótól 1-2 lépésre elhaladt vagy az előljáró, feljebbvaló a tiszteletadás fogadását befejezte.

b) Egyénileg a jelentések, jelentkezések alkalmával, az egy mondatos jelentés befejezését követően azonnal.

Például: „Őrnagy úr! Kovács főhadnagy jelentem, parancsára megjelentem.”

Az egy mondatnál hosszabb jelentések megtételére engedélyt kell kérni. Például: „Alezredes úr! Kovács törzssászlós kérek engedélyt jelentésem megtételére.”

Ezt követően a tiszteletadást be kell fejezni.

A jelentés az előljáró, feljebbvaló intézkedése szerint „**Pihenj**”-ben is megtehető.

c) Az előljárótól, a feljebbvalótól történő távozáskor a „**Végeztem**” parancs után, amikor az előljáró, feljebbvaló tisztelgésre emelt kezét leengedte.

A „**Végeztem**” parancsot követően az alárendelt az előljáróval, feljebbvalóval egyidőben kezdje meg és fejezze be a tiszteletadást, majd forduljon a megfelelő irányba (az alakzat felé, helyiségben az ajtó felé, egyéb esetekben pedig hajtsa végre „Hátra **arc**”-ot) és egy kemény kilépés után rendes lépésben távozzon. Minden más esetben a tiszteletadásnál egy ütemet kitarva kell a kezét fenntartani.

d) A Himnusz és a Szózat (szövegének vagy dallamának) elhangzása után közvetlenül.

e) Temetési menet esetében, amikor a díszkíséret utolsó sora 1-2 lépéssel elhaladt.

f) A Magyar Köztársaság állami zászlaja (csapatzászló) vonalának elhagyását követően 2-3 lépés után.

74. A tiszteletadás beszüntetését a rendőr **gyors mozdulattal** hajtsa végre. Fejét vesse az eredeti helyzetbe és ezzel egyidőben a tisztelgésre emelt jobb, illetve a fegyvert markoló bal kezét engedje le alapállásba.

Tiszteletadás egyénileg menet közben és különböző esetekben

75. **Menet közben a rendőr** a 65., 69., 70. és 72. pontokban meghatározottak szerint a lépés ütemének megfelelően és a mozgásból eredő sajátosságok figyelembevételével teljesítsen, illetve fejezze be a tiszteletadást.

A tiszteletadás megkezdésével egyidőben kezét zárja a test mellé, felső testét pedig emelje ki a „*Vigyázz*” állásra meghatározott módon. Ezt követően rendes lépésben a **bal láb** földre helyezésével egyidőben kezdje meg, illetve szüntesse be a tiszteletadást, majd folytassa a menetet, közben karjait ismét mozgassa a menet ütemére.

76. Különböző eseteket figyelembevéve, az alábbiak szerint kell tiszteletadást teljesíteni:

a) Az előljáró, feljebbvaló megelőzésekor vagy, ha az előljáró, feljebbvaló előzi meg a rendőrt a tiszteletadás a megelőzés első lépésével egyidőben kezdődik és a bal láb harmadik lépéséig tart.

b) A szembe (felénk) jövő előljárónak, feljebbvalónak 5-6 lépéssel előtte kell kezdeni és egy lépéssel túlhaladva kell befejezni.

c) Ha a rendőr jobb kezében visz valamit és bal keze szabad, az adott tárgyat - ha lehetséges - a tiszteletadás idejére vegye át a bal kezébe.

d) A gépjármű parancsnoki ülésén tartózkodó rendőr a gépjármű álló helyzetében, illetve mozgása közben tisztelgéssel, a gépjárművezető csak a gépjármű álló helyzetében teljesítsen tiszteletadást.

e) A szolgálati helyiségbe belépő előljárónak, feljebbvalónak a rendőr az e helyzetre előírt módon teljesítsen tiszteletadást, első alkalommal pedig tegyen jelentést:

- ha az előljáró, feljebbvaló helyiségbe, zárt helyre belép, az öt elsőnek észlelő rendőr „*Előljáró*” felszólítására ott tartózkodó beosztottak „**Vigyázz**” állással, az előljáró, feljebbvaló felé fordulva teljesítsenek tiszteletadást, majd a legmagasabb beosztású, rendfokozatú vagy a rangidős jelentkeznek.

- miután az előljáró, feljebbvaló a napszaknak megfelelő köszöntéssel üdvözli a rendőrt, az a „**jelentkezem**” szó használatával viszonzozza az üdvözlést.

*Amennyiben a beosztottat az előljáró nem ismeri, akkor a „**jelentkezem**” szót előzze meg a beosztott neve, rendfokozata és beosztási helyének megjelölése.*

- az előljáró, feljebbvaló helyiségből történő távozásakor, annak elköszönésével egyidőben a beosztott „*Vigyázz*” állással teljesítsen tiszteletadást;

- ha a szolgálati helyiségbe alacsonyabb beosztású előljáró érkezik és ott már magasabb beosztású előljáró tartózkodik, akkor az érkezőt nem kell üdvözölni, nála nem kell jelentkezni.

f) Abban az esetben, ha a rendőr az előljáró, feljebbvaló rendfokozatát nem látja, kérje a rendfokozat megnevezését.

Például: „*Kérem a megszólítást!*” Miután az előljáró, feljebbvaló rendfokozatát megnevezte, a rendőr tegyen jelentést.

g) Rendőrségi objektumban az előljáróval vagy feljebbvalóval való találkozásnál tisztelgéssel vagy a körülményeknek megfelelő módon kell tiszteletet adni.

h) Járőr (kötélék) esetében csak a parancsnok tisztelegjen.

i) Vízijárművek egymás melletti elhaladása (találkozása) esetén a tiszteletadást a hajó lobogójának lebocsátásával kell teljesíteni. Ha a lobogó árbocon van az egymás melletti elhaladás idejére le kell vonni, ha a lobogó a hajó hátsó részén (fár) van, ki kell venni tartójából és rúdjánál fogva vízszintes helyzetbe hozni. A zászlót tartó rendőr arccal forduljon az üdvözölt hajó felé. A hajó többi beosztottja és a parancsnoka az üdvözlés alatt folytatja tevékenységét.

A tiszteletadás a rendőrség vizijárművei, a rendőrség és a Magyar Honvédség vizijárművei között kötelező, míg más vizijárművek esetében a viszonyosság alapján áll.

Vizijárművel történő szolgálatellátás során a vizijárművel érkező ellenőrző előljárónál (a két vizijármű egymás mellé állása után) csak a vizijármű parancsnoka jelentkezzen és tegyen jelentést úgy, hogy alapállásban tisztelegve a másik vizijárműben álló előljáró (feljebbvaló) felé forduljon, míg a beosztottak folytassák tevékenységüket.

A parthoz kötött vizijármű parancsnoka és beosztottai a vizijárműből kiszállva, a parton, az általános szabályok szerint teljesítsenek tiszteletadást, illetve jelentkezzenek.

j) Motorkerékpárral szolgálatot teljesítő rendőr (rendőrök) az ellenőrző előljárót úgy fogadja, hogy a motort állítsa le és tegye támasztékra, menjen a motorkerékpár első kereke elé, tisztelegjen és jelentsen.

k) A vonaton szolgálatot teljesítő rendőr (rendőrök) az ellenőrző előljárónak alapállásban tisztelegjen, jelentkezzen és röviden tegyen jelentést. A járőr a szolgálat jellegének megfelelően a jelentését a pihenésre kijelölt szolgálati fülkében is végrehajthatja.

l) A szolgálati helikopter vezetője a földön minden esetben menjen a géphez érkező előljáró elé, tisztelegjen és jelentsen.

Tiszteletadás alakzatban állóhelyben és menet közben

77. **Alakzatban** az alegységek, egységek minden esetben **vezényszóra** teljesítsenek tiszteletadást.

Alakzatban fegyver nélkül, vagy pisztollyal felszerelt parancsnokok minden esetben tisztelgéssel, az alakzatban álló rendőrök csak fővetéssel teljesítsenek tiszteletadást.

Ünnepi rendezvényeken, szemléken a fegyvereket „**Mellre**” helyzetben kell tartani és a „**Vigyázz!**” *Fogadás jobbról! Tisztelegj!*” vezényszóra a 72. pont szerint kell tiszteletadást teljesíteni.

A különböző fegyverekkel eltérő ütemek szerinti tiszteletadás egyszerre történő végrehajtását a **vezénylő** (felkészítést végző) parancsnok (parancsnokok) **hangolja** (hangolják) **össze**.

Az alegység megnevezést követő „**Vigyázz!**” vezényszóra a rendőrök fejüket - egy határozott gyors mozdulattal egyszerre - vessék az eredeti irányba, ezzel egyidejűleg a parancsnokok jobb kezüket, a fegyverrel rendelkezők pedig bal kezüket engedjék le alapállásba és álljanak vigyázzba.

78. **Menet közben** az alegységek a „**Vigyázz! Jobbra (balra) nézz!**” vezényszóra az előljáró előtt történő elvonulás sorrendjében teljesítsenek tiszteletadást. A vezényszó figyelmeztető és végrehajtást elrendelő részét az egymást követő **bal láb** földre helyezésekor úgy kell adni, hogy a vezényszó végrehajtása az előljáró előtt 5-6 lépéssel befejeződjék.

A vezényszó végrehajtást elrendelő részét követő **bal láb** földre helyezésével egyidőben a rendőrök - **a 18. pontban** meghatározott iránytartók kivételével - **egyszerre teljesítsenek tiszteletadást**.

A tér- és távközöket tiszteletadás közben is be kell tartani.

Menet közben az előljáró követését a fejfordítás változtatásával nem kell végrehajtani.

Az előljáró „**Pihenj!**” vezényszavára, vagy miután az alegység utolsó sora az előljáró előtt 1-2 lépéssel elhaladt, a vezénylő parancsnok vezényeljen „**Pihenj!**”-t. A vezényszót követő **bal láb földre helyezésével egyidőben** az alegység fejezze be a tiszteletadást és meneteljen rendes lépésben.

Tiszteletadás kötelékben különböző esetekben

79. Kötelékben az alegységek **vezényszóra** teljesítsenek tiszteletadást.

Szolgálati előljárónak a körleten belül állóhelyben és menet közben a „**Vigyázz! Jobbra (balra, középre, ez utóbbit csak állóhelyben) nézz!**” vezényszóra kell tiszteletadást teljesíteni. Menet közben a körleten kívül csak a parancsnok teljesítsen tiszteletadást.

Az a rendőr, aki elsőnek veszi észre az előljáró érkezését, figyelmeztesse a parancsnokot.

Például: „*Előljáró jobbról!*”

Ha az előljáró az alakzat vége felől érkezik, a parancsnok vezényeljen „**Hátra arc!**”-ot és tiszteletadást, majd ezt követően fogadja az előljárót.

A foglalkozás ellenőrzésére érkező előljárónak, feljebbvalónak jelenteni kell a foglalkozás tárgyát és a létszámot.

Például: „*Órnagy úr! Nagy százados, az első század parancsnoka jelentem, a foglalkozás tárgya fordulatok állóhelyben, létszám 76 fő, jelen 73 fő, távol 3 fő szolgálatban.*”

A feljebbvalónak minden esetben csak a kötelék parancsnoka teljesítsen tiszteletadást. Azonos rendfokozatúak előre tisztelegjenek a kötelék parancsnokának.

A körleten belül csoportban levő rendőrökhöz érkező előljáró, feljebbvaló érkezése esetén, aki először észreveszi, figyelemfelhívás céljából „*Előljáró! (Feljebbvaló!)*” szóval adjon jelzést, majd az ott tartózkodók önállóan teljesítsenek tiszteletadást. Ezt követően a legmagasabb beosztású, rendfokozatú, rangidős jelentkezen.

Kilépés alakzathoz, előljáróhoz való menet, jelentés, jelentkezés, távozás

80. Az előljárónál, feljebbvalónál a szerv vezetője (parancsnoka) és annak beosztottai kötelesek jelentkezni.

A jelentkezés alkalmával az alárendelt jelentse a vezetéknevét, a rendfokozatát és azt, amit előljárója (feljebbvalója) tudomására akar hozni. Az alárendelt jelentése legyen rövid és lényegretörő.

Az alárendelt tegyen jelentést szolgálati előljárójának, ha az adott tevékenység keretében aznap először találkoznak.

A jelentéstételt az alárendelt kezdeményezze.

A rendőri szerv vezetője (rendőrfőkapitány, rendőrkapitány, rendőrőrs parancsnoka,... stb.) - az előljáróin és feljebbvalóin kívül még - jelentkezni köteles, ha a rendőri szervhez a **köztársaság elnöke, az országgyűlés elnöke, a miniszterelnök, valamint a belügyminiszter** érkezik.

Az előre bejelentett ellenőrzés alkalmával az ellenőrzés alá vont szerv vezetője szolgálati öltözetben köteles jelentkezni. Felsőbb szervtől érkezett beosztottnál az ellenőrzés alá vont szerv vezetője köteles jelentkezni, ha az érkező nála magasabb vagy vele azonos rendfokozatú. A felsőbb szervtől érkező beosztott köteles jelentkezni, ha alacsonyabb rendfokozatú, mint az ellenőrzés alá vont szerv vezetője.

81. A rendőr alakzathoz történő kiléptetésére vezényszót kell adni.

Például: „*Jánosi törzsőrmester! Lépjen ki!*” Szükség esetén a parancsnok határozza meg a kilépés távolságát.

Például: „*Jánosi törzsőrmester! 2 lépést előre lépj!*”

Amikor a rendőr a nevét meghallja, „Parancs” szóval jelentkezzen, majd lépjen ki rendes lépésben az arcvonal elé 5 lépésre, vagy a meghatározott távolságra és álljon meg.

Az „*Őn, törzsőrmester (hallgató) úr!*” megszólítással kijelölt rendőr vagy akire az előljáró rámutat (de a nevét nem mondja) „*Parancs*” szóval, valamint családi neve és rendfokozata közlésével jelentkezzen.

Például: „*Parancs! Jánosi törzsőrmester!*”

Az előljáró „*Hozzám!*” parancsára a rendőr rendes lépésben menjen, 2-3 lépésre álljon meg az előljárótól, a láb zárását követően a 73/b. pontban leírtak szerint teljesítsen tiszteletadást és jelentsen.

A jelentést (jelentkezést) **egyénilag** a családi név és rendfokozat, **alakzat előtt** (vezénylő parancsnokok) pedig a családi név, rendfokozat és beosztás megjelölésével kell megtenni.

Például: „*Hadnagy úr! Szőke őrmester jelentkezem!*”, illetve „*Őrnagy úr! Bíró százados, az első század parancsnoka jelentem, a századparancsára felsorakozott!*”

Abban az esetben, ha a rendőrt az előljáró név szerint ismeri, a jelentést, vagy jelentkezést röviden (a név és rendfokozat említése nélkül) kell megtenni. **Például:** „*Hadnagy úr! Jelentem, parancsára megjelentem!*, vagy „*Főhadnagy asszony! A parancsot végrehajtottam!*”, illetve „*Őrnagy úr! Jelentkezem!*”

Az előljáró a jelentés (jelentkezés) idejére **álljon vigyázzba** és fogadja a tiszteletadást. Munka közben (irodában, tanteremben, szolgálati helyiségben, gépkocsin, stb.) az előljáró **felállás nélkül** is fogadhatja a jelentést.

Foglalkozáson az oktató által feltett kérdésre a választ jelentés formájában „*Vigyázz*” állásban (tisztelegés nélkül) kell megtenni.

Az egyenruhában lévő alárendelt vagy alacsonyabb rendfokozatú az előljárót (feljebbvalót) jelentkezés, találkozás esetén **szóban önállóan, előre nem üdvözölheti**.

Az előljáró vagy feljebbvaló szóbeli üdvözlésére az üdvözlés megismétlésével kell válaszolni.

Például: Előljáró (feljebbvaló) üdvözlése: „*Jó reggelt (napot, estét) kívánok!*„; alárendelt, alacsonyabb rendfokozatú válasza: „*Jó reggelt (napot, estét) kívánok!*” Elváláskor a „*Viszontlátásra!*” köszöntésre „*Viszontlátásra!*” szóval kell válaszolni.

82. Ha a rendőr a második sorból lép ki, akkor tegye bal kezét könnyedén (de észrevehetően) az előtte álló vállára (jelezze a kilépési szándékát). Erre a jelzésre az elől álló rendőr bal lábbal tegyen egy fél lépést előre és a jobb láb zárása nélkül lépjen még egy lépést jobbra, zárja a bal lábát, engedje át az alakzathoz kilépőt, majd a lépések fordított sorrendjében lépjen vissza eredeti helyére.

A harmadik, negyedik sorból történő kilépés esetén a kilépést és a visszalépést ugyancsak a fentiekben meghatározott módon kell végrehajtani, azonban az oldalra történő lépést a jelzéseket követően, a visszalépést pedig az első sorban álló rendőrhöz igazodva egyszerre kell végrehajtani.

Amikor a rendőrnek oszlopból kell kilépnie, a közelebbi szárny felé oldalt lépjen ki. A kilépés előtt forduljon a közelebbi szárny felé, a mellette álló rendőr pedig tegyen egy lépést oldalt, majd a láb zárása nélkül lépjen egy lépést hátra, engedje ki az alakzataból kilépő rendőrt, ezt követően a lépések fordított sorrendjében lépjen vissza helyére.

A rendőr alakzatba történő visszaléptetésére a „*Lépjén be!*” vezényszót kell adni. Erre a vezényszóra a rendőr forduljon az előljáró felé, teljesítsen tiszteletadást, forduljon a menetirányba és lépjen vissza a helyére.

V. fejezet

ALAKZATOK JÁRMŰVEK NÉLKÜL, ALAKI SZEMLE

Az alakzatok megalakításához a sorakozást minden esetben a parancsnok mögött (mellett) a szolgálati beosztás sorrendjében kell végrehajtani.

A rendőrség szervezeti egységei (rendőrkapitányságok, rendőrőrsök, rendőrállomások, főosztályok, osztályok, alosztályok, bevetési csoport, stb.) az I. fejezetben meghatározott alakzatban sorakozzanak. Az alakzat formáját (fajtáját), a megszólítást a vezénylő parancsnok határozza meg.

A raj alakzatai

Az alapalakzat

83. A raj alapalakzata az egyes oszlop. A raj sorakoztatását az „*Első raj!*” „*Oszlopba sorakozó!*” vezényszóval kell elrendelni. A raj a sorakozást gyors lépésben vagy futásban hajtja végre.

A vezényszó kiadását és a raj sorakozásának ellenőrzését a rajparancsnok az alábbiak szerint végezze:

a) Álljon a sorakoztatás helyére **arccal a rendőrök felé** vigyázz állásban és szólítsa meg a rajt.

Például: „*Első raj!*”. Ezután ellenőrizze a rendőrök vigyázz állásának és a fegyverek tartásának szabályosságát.

b) Folytassa a vezényszót „*Oszlopba*” („*Futásban*”) résszel. Ellenőrizze a fegyverek súlyba vételét.

c) Adja a „**Sorakozó!**” végrehajtást elrendelő részt, ellenőrizze a (kemény) kilépést és a gyors lépésben (futásban) történő mozgás helyes végrehajtását.

d) Forduljon a sorakozás irányába, majd miután az első rendőr beállt, **forduljon az alakzat felé**, lépjen egy lépést balra és ellenőrizze a meghatározott sorrendbe történő elhelyezkedést, a távközt, valamint a „*Vigyázz*” állás helyes felvételét, szüntesse meg a hiányosságokat.

e) Lépjen vissza a raj elé, **ellenőrizze a takarást** és rövid utasításokkal igazítsa ki a rajt, majd hajtson végre hátra arcot.

Alakzatváltoztatás

84. A raj alakzatváltoztatását oszlopból vonalba a „*Balra át!*”, vonalból oszlopba a „*Jobbra át!*” vezényszóra kell végrehajtani.

85. A nyitódást és zárkózást, a nyitott alakzat megalakítását és a zárt alakzat újrafelvételét vonalalakzatban az alábbiak szerint kell végrehajtani:

a) **Egy irányba:** jobbról-balra vagy balról-jobbra.

b) **Két irányba:** középtől jobbra és balra.

A rendőrök a vezényszónak megfelelően lépésben vagy futásban, a meghatározott vagy a külön elrendelt távolságra nyitódjanak, illetve zárkózzanak.

A nyitódás vagy zárkózás végrehajtásához minden esetben meg kell jelölni a „**támpont**”-ot.

Például: „*Támpont Kovács főtörzsőrmester!*”

A támpontként kijelölt rendőr a „*Parancs!*” szóval történő jelentkezéssel egyidőben **bal karját nyújtott ujjakkal nyújtsa előre** a nyitódás vagy zárkózás megkezdéséig, a fordulatok végrehajtásáig.

A nyitódás végrehajtására a következő vezényszavakat kell adni:

a) Az **egy irányba** történő nyitódásra:

például: „*Első raj! Támpont Kovács főtörzsőrmester! Támponttól jobbra nyitódj!*” vagy „*Második raj! Támpont Balogh őrmester! Támponttól balra futásban négy lépést nyitódj!*”

b) A **két irányba** történő nyitódásra:

például: „*Második raj! Támpont Kovács főtörzsőrmester! Támponttól nyitódj!*” („*Futásban négy lépést nyitódj!*”)

A vezényszó végrehajtást elrendelő „**nyitódj!**” részére a rendőrök - a támpontként kijelölt kivételével - forduljanak az elrendelt irányba és kemény kilépés után lépésben (futásban) nyitódjanak, miközben bal válluk felett figyeljék a mögöttük levő rendőröket.

A nyitódás befejezésekor a rendőrök a támponttól kezdve - a nyitódás befejezésének megfelelő sorrendben - önállóan álljanak meg és forduljanak (ugyanúgy, mint vezényszóra) az eredeti arcvonal irányába. Az „**Igazodj!**” (vagy „*Balra igazodj!*”) vezényszóra igazodjanak a meghatározott vagy elrendelt nyitódási térköz megtartásával.

Az egy irányba végrehajtott nyitódásnál mindig a támpont felé, amikor a nyitódás két irányba történik, az **igazodást jobbra kell** végrehajtani.

86. A **zárkózást** a következő vezényszóra kell végrehajtani.

Például: „*Első raj!*” Támpont Kovács főtörzsőrmester! Támponthoz **zárkózz!**”

A vezényszó végrehajtást elrendelő részére a rendőrök forduljanak az elrendelt irányba, majd kemény kilépés után zárkózzanak fel lépésben (futásban) a meghatározott távolságra, önállóan álljanak meg és forduljanak - a zárkózás befejezésének megfelelő sorrendben - az eredeti arcvonal irányába. Az igazodást - vezényszóra - a nyitódásnál leírtak szerint hajtásák végre.

A menetalakzat

87. A raj menetalakzata az egyes oszlop. A raj sorakoztatását menetalakzatba a 83. pont szerint kell végrehajtani.

Irányváltoztatás

88. Menet közben az **irány 90°-ban** történő megváltoztatására az „**Irány jobbra!**” vagy „**Irány balra!**”, amikor az **irányt 180°-ban** kell megváltoztatni, az „**Irány kétszer jobbra!**” vagy „**Irány kétszer balra!**” vezényszót kell adni.

Abban az esetben, amikor az irányváltoztatást a **90°-tól** vagy a **180°-tól** eltérő irányba kell végrehajtani, az **irányt tereptárgyak** segítségével - annak megnevezésével - és a **jobb kéz adott irányba** történő fellendítésével kell meghatározni.

Például: „*Első raj! Irány a ház bal sarka!*”.

Az irányváltoztatást **elrendelő vezényszóra** a rendőrök rövid lépésben kanyarodjanak, majd miután az irányváltoztatás megtörtént a rajparancsnok „**Egyenest!**” vezényszavára kemény kilépés után folytassák a menetet az új irányba rendes lépésben. A rendőrök irányváltoztatással karjaikat zárják a test mellé. A rendőrök irányváltoztatáskor karjukat zárják a testük mellé, vessék a fejüket az elrendelt iránnyal ellentétes (külső) szárny felé és folyamatosan igazodva forduljanak (a külső szárny rendes, a belső pedig rövid lépésben) az elrendelt irányba, rövid lépésben igazodjanak és takarjanak a parancsnok „**Egyenest!**” vezényszaváig.

Az irány meghatározásán kívül a „**jobb kéz adott irányba történő fellendítése**” kéztartást kell alkalmazni:

a) az igazodás és a takarás ellenőrzésekor a 24. pontban meghatározott rövid utasítások szerint;

b) az alegységek nyitódásakor a támpont megjelöléséhez;

c) minden olyan esetben, amikor a rendőrré (járműre, egyéb eszközre) megjelölés céljából rá kell mutatni.

A menet megkezdése

89. A menet megkezdését „*Első raj! Irány utánam!* (oktatás során „*Irány egyenest!*) **Lépés!** (Futás!) **Indulj!**” vezényszóval kell elrendelni.

A vezényszó „**Lépés!**” részére a rendőrök helyezték testsúlyukat a jobb lábba, az „**Indulj!**” elhangzása után lépjenek ki egyszerre, keményen **bal lábbal**, ezzel egyidőben lendítsék jobb karjukat előre, a balt pedig hátra, meneteljenek az elrendelt irányba lépést tartva, emelt testtartással, kissé felfelé irányuló tekintettel, a távközök betartásával, feltakarva.

A menet ütemét és a lépéstartást az „*Egy! Kettő!*” számolással kell szabályozni. Az „*Egy*” mindig a **bal**, a „*Kettő*” pedig a **jobb** lábba vonatkozik. A menet ütemét a lépés hosszának változtatásával vagy (amikor a rendőr ellentétes ütem szerint menetel) lépésváltással kell betartani.

A raj megállítása

90. A rajt a helyzettől függően az alábbiak szerint kell megállítani:

a) Rendes lépésben a vezényszó figyelmeztető „*Raj!*” és a végrehajtást elrendelő „**Állj!**” részének folyamatos kiadásával, három egymást követő lépés és a lábzáras időtartama alatt.

b) A figyelmeztető és a végrehajtást elrendelő rész különválasztásával. A **figyelmeztető részt** - mindkét esetben - **a bal, a végrehajtást elrendelő részt pedig a jobb láb** földre helyezésekor kell adni. A végrehajtást elrendelő rész után a rendőrök bal lábbal lépjenek még egy rövid kemény lépést, zárják a jobb lábat egyszerre, energikusan és álljanak vigyázdba.

c) A „**Helyben járás!**” vezényszóra, majd az azt követő „**Állj!**” vezényszóra, abban az esetben kerül sor, ha az igazodás egy másik alegységhez mozgás közben történik.

d) Az „**Él állj!**” vezényszóra, a felzárkózást (a távköz felvételt) követően, amikor a menet lépéstartás nélkül történik.

91. A „**Ne tarts lépést!**” vezényszót kell adni abban az esetben, amikor a **lépéstartás nem célszerű, például** csúszós úton, meredekebb emelkedőn és lejtőkön. **Tilos a lépéstartás hidakon, épületekben, lépcsőkön.**

Erre a vezényszóra a **menet ütemének megtartása nélkül**, kényelmesen kell menetelni.

A szakasz alakzatai

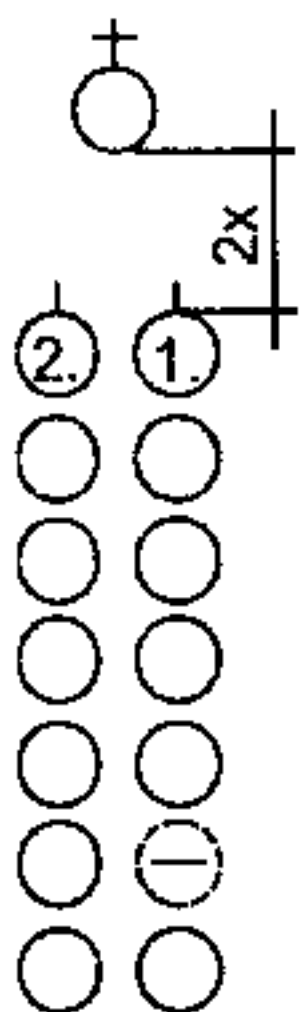
Az alapalakzat

92. A szakasz alapalakzata a rajok számától függően a **kettes, hármas** vagy **többes oszlop (23. ábra)**, illetve vonal alakzat **(24. ábra)**.

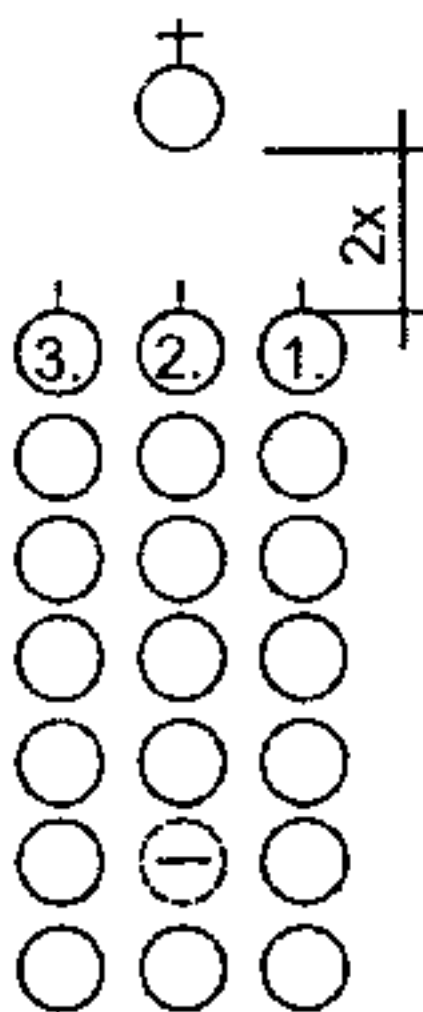
A szakasz sorakoztatását alapalakzatba az „*Első szakasz! Oszlopba sorakozó!*” vezényszóval kell elrendelni.

Az „*Oszlopba sorakozó!*” vezényszóra a rajok egymás mellett jobbról balra, **szolgálati sorrendben** sorakozzanak.

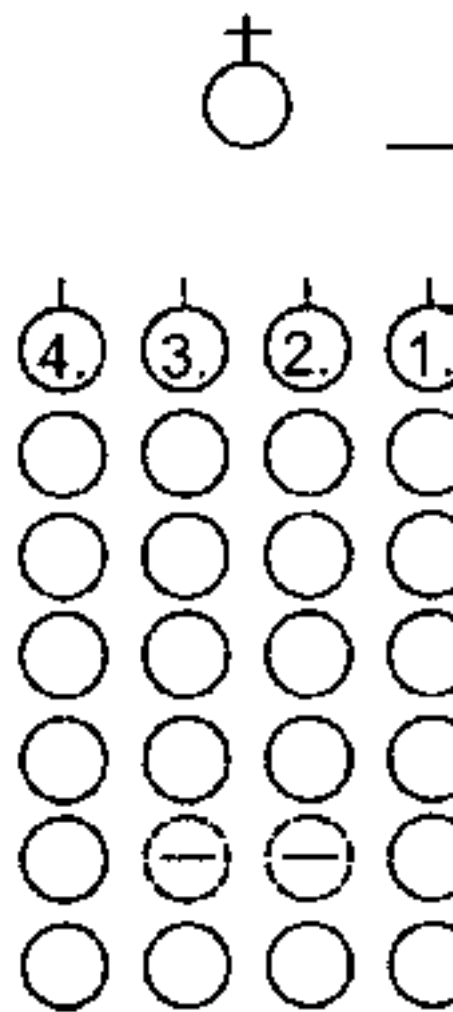
A szakaszparancsnok a vezényszó kiadását és végrehajtásának ellenőrzését a 83. pontban meghatározottak értelemszerű figyelembe vételével hajtja végre.

Két rajos

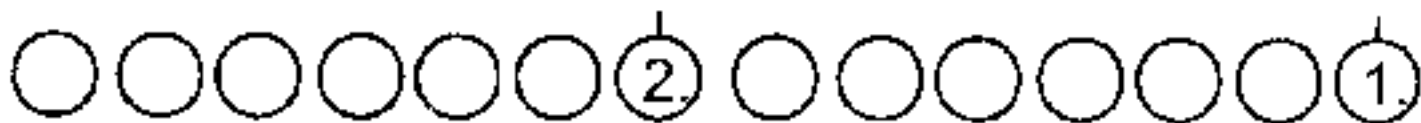

Három rajos

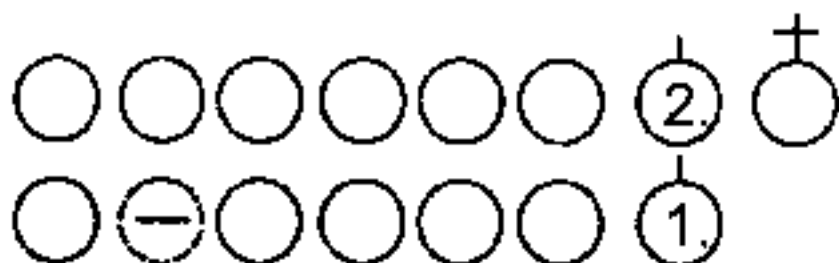

Négy rajos

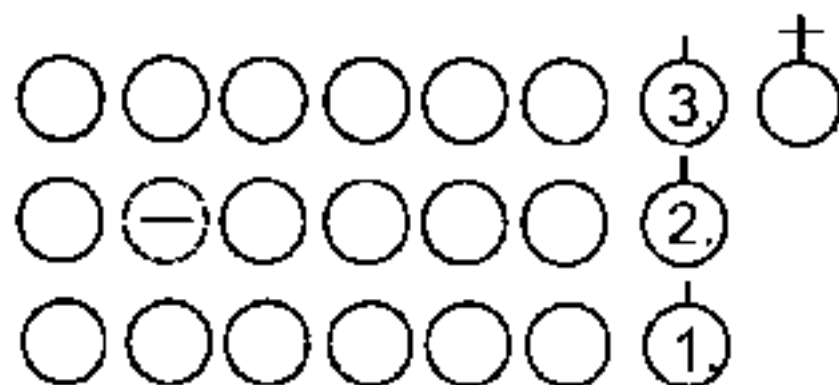
23. ábra: A szakasz alapalakzata

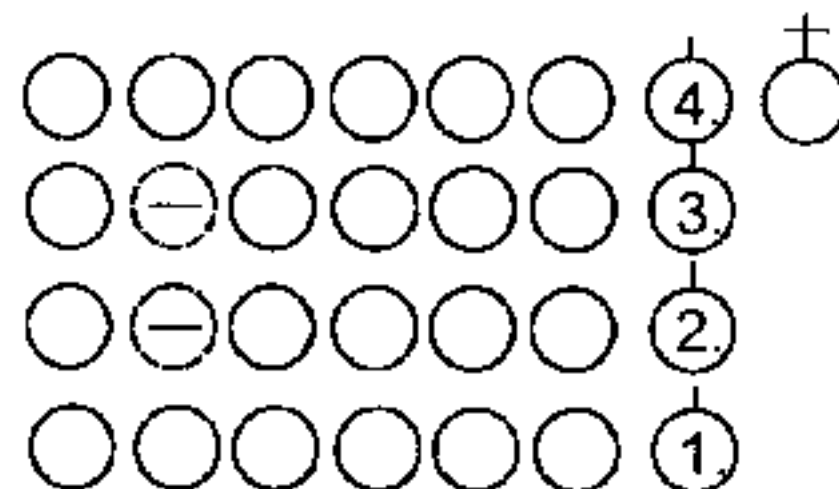
Egysoros vonalalakzat

Két rajos szakasz vonalalakzata

Három rajos szakasz vonalalakzata

Négy rajos szakasz vonalalakzata

Az oktatási alakzat

(25. ábra)

93. A kiképzés (oktatás) során a szakaszparancsnok (foglalkozásvezető, oktató) „*Első szakasz!*” „oktatási alakzatba **sorakozó!**” vezényszóra a rajok egysoros vonalban a 24. ábra szerint helyezkedjenek el.

A menetalakzat

94. A szakasz menetalakzata a **rajok egyes oszlop** alakzataiból áll és ennek megfelelően lehet kettes, hármas, vagy többes oszlop. **(25. ábra)**

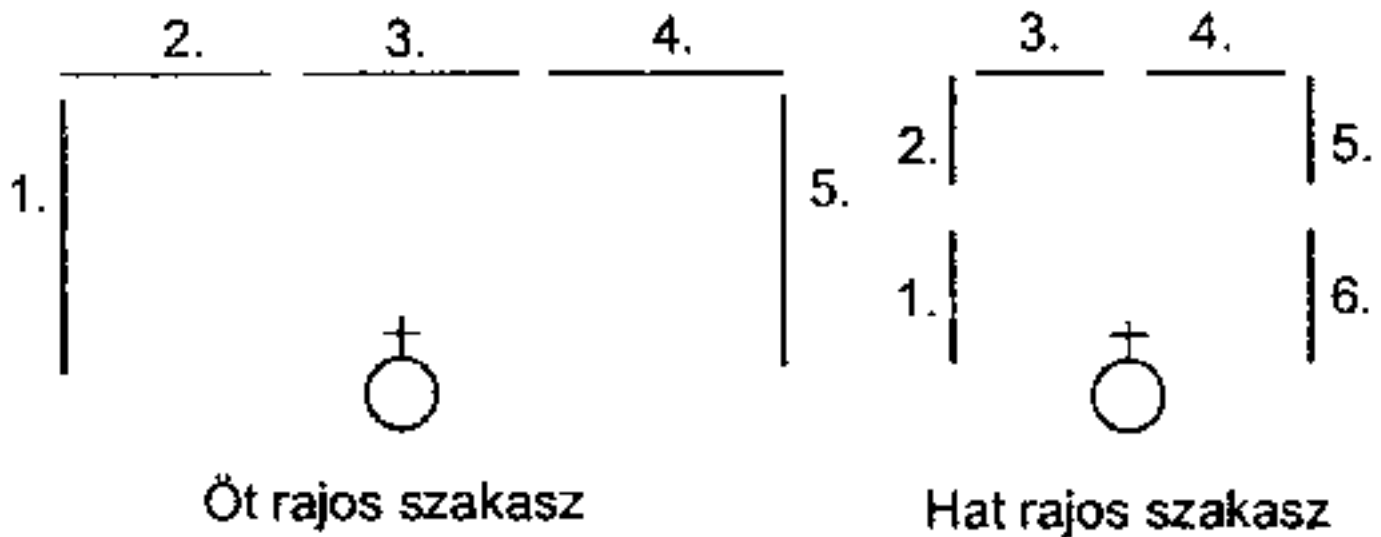
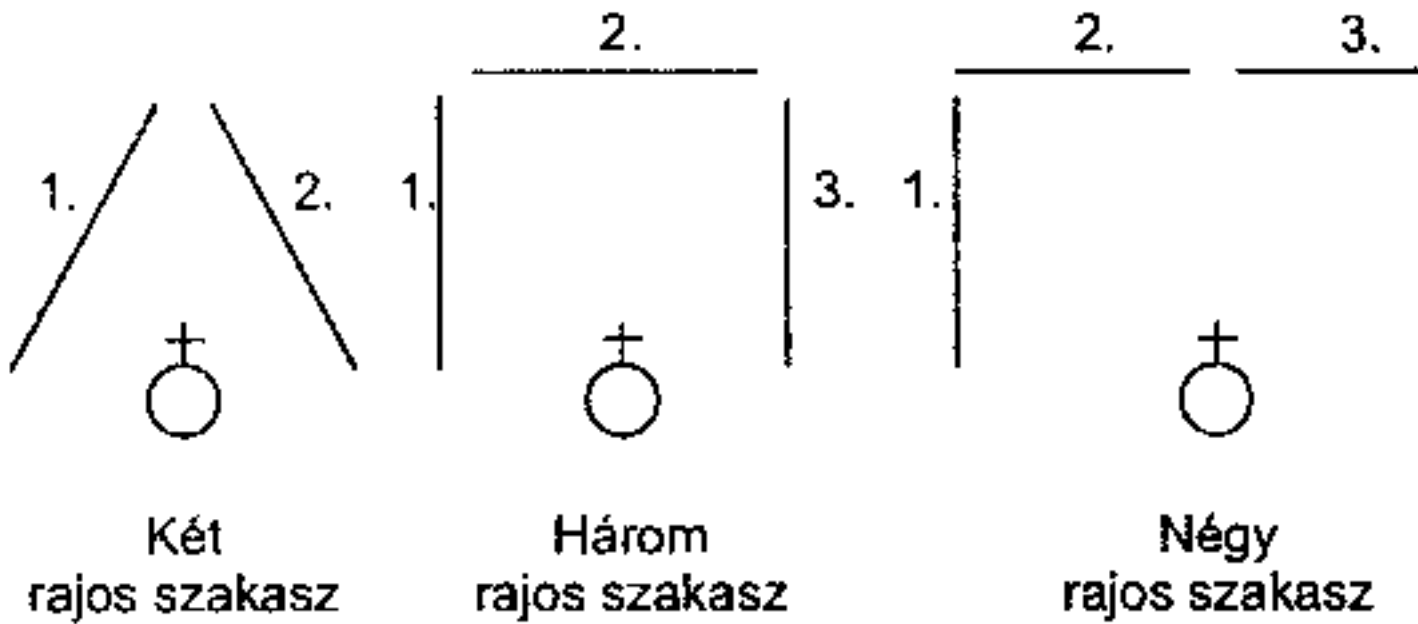
A szakasz sorakoztatását menetalakzatba az „*Első szakasz! Oszlopba sorakozó!*” vezényszóval, a 83. pont figyelembe vételével kell elrendelni.

Erre a vezényszóra a rajok egyes oszlopban, jobbról balra szolgálati sorrendben, a szakaszparancsnok mögött 2 lépésre sorakozzanak úgy, hogy az alakzat középvonala a szakaszparancsnokkal egybeessék.

A szakasz élén álló rendőrök **vegyék fel a térközt**, a jobb oldal (1. raj) a beállást követően **bal kézzel mérje meg a távközt**, a többi rendőr utánuk igazodjék.

A szakasz megindítása előtt a szakaszparancsnok forduljon arccal a szakasz felé és vezényeljen „*Első szakasz! Vigyázz! Irány utánam! Lépés indulj!*”-t. A szakasz megindulásával egyidőben lépjen hátra bal lábbal fél lépést, forduljon a menetirányba és menetteljen a szakasz élén.

Oktatás alkalmával minden esetben, a szakasz önálló menete esetén pedig - rövid ideig tartó ellenőrzés céljából - a szakaszparancsnok beosztási helyéről kiléphet az alakzat mellé. A körletben és lakott területen azonban a szakasz élén, ütemet tartva menetteljen.

25. ábra: A szakasz oktatási alakzatai

Alakzatváltoztatás

95. A szakasz alakzatváltoztatását fordulattal (a 84. pont szerint) vagy a **menetütem változtatásával** kell végrehajtani. Az egysoros vonal megalakítása előtt az „*Első szakasz! Egysoros vonalba sorakozó!*” vezényszót kell adni. Erre a vezényszóra a rajok egymás mögött szolgálati sorrendben a rendőrök között meghatározott távközre sorakozzanak.

Az alakzatváltoztatást állóhelyből egyes oszlopban az „*Egyes oszlop! Lépés indulj!*”, menet közben „**Egyes oszlop!**” vezényszóra kell végrehajtani.

Erre a vezényszóra az első raj kezdje meg (folytassa) a menetet rendes lépésben, a többi pedig végezzen helybenjárást az előtte menetelő raj elhaladásáig, majd a rajparancsnok „**Rendes lépés!**” vezényszavára zárkózzon fel és meneteljen a távközök betartásával, feltakarva.

96. Egyes oszlopból, állóhelyből a menetalakzat megalakítását az „*Első szakasz! Kettes (hármás, négyes) oszlop! Lépés indulj!*”, menet közben pedig az „*Első szakasz! Kettes (hármás, négyes) oszlop!*” vezényszóra kell végrehajtani. Erre a vezényszóra az első raj végezzen helybenjárást, a többi pedig egyszerre kezdve, zárkózzon fel. A felzárkózás, igazodás és takarás után a szakasz - lépést tartva - folytassa a helybenjárást a szakaszparancsnok „**Rendes lépés!**” vagy „**Állj!**” vezényszaváig.

Abban az esetben, amikor a szakasz egyes oszlopban, lépést nem tartva menetel, a szakasz megállítását és felzárkóztatását az „*El állj! Zárkózz fel!*” vezényszóval kell elrendelni.

Irányválttatás

97. A szakasz menetirányának megváltoztatását a 88. pontban a raj részére előírtak értelemszerű alkalmazásával és az alábbi kiegészítésekkel kell végrehajtani:

Az irányválttatást elrendelő vezényszóra a rendőrök **zárják karjaikat a test mellé, vessék fejüket** az elrendelt iránnyal ellentétes (külső) szárny felé, majd az igazodás betartásával fokozatosan (a külső szárny rendes, a belső pedig rövid lépésben) forduljanak az elrendelt irányba, rövid lépésben igazodjanak és takarjanak fel a szakaszparancsnok „**Egyenest!**” vezényszaváig. Az „**Egyenest!**” vezényszóra kemény kilépés után rendes lépésben, feltakarva kell menetelni, a karokat pedig a lépés ütemére kell mozgatni.

A század alakzatai

(26., 27. ábra)

Az alapalakzat

98. A század alapalakzata az **oszlop** és a **szakaszoszlopvonal**.

A század sorakozását alapalakzatba „*Első század! Oszlopba (oszlopvonalba) sorakozó!*” vezényszóval kell elrendelni. Az „*Oszlopba sorakozó*” vezényszóra a szakaszok egymás mögött 6 lépésre, szolgálati sorrendben sorakozzanak.

Az „*Első század! Oszlopvonalba sorakozó!*” vezényszóra a szakaszok oszlopban, egymástól 6 lépésre jobbról-balra szolgálati sorrendben sorakozzanak.

A századparancsnok a vezényszó kiadását és végrehajtásának ellenőrzését a 21. és 83. pontban meghatározottak értelemszerű figyelembevételével végezze.

A menetalakzat

99. A század menetalakzata az **oszlop**, amely az egymás mögött 6 lépés távolságra felsorakozott szakaszok oszlopalakzataiból áll.

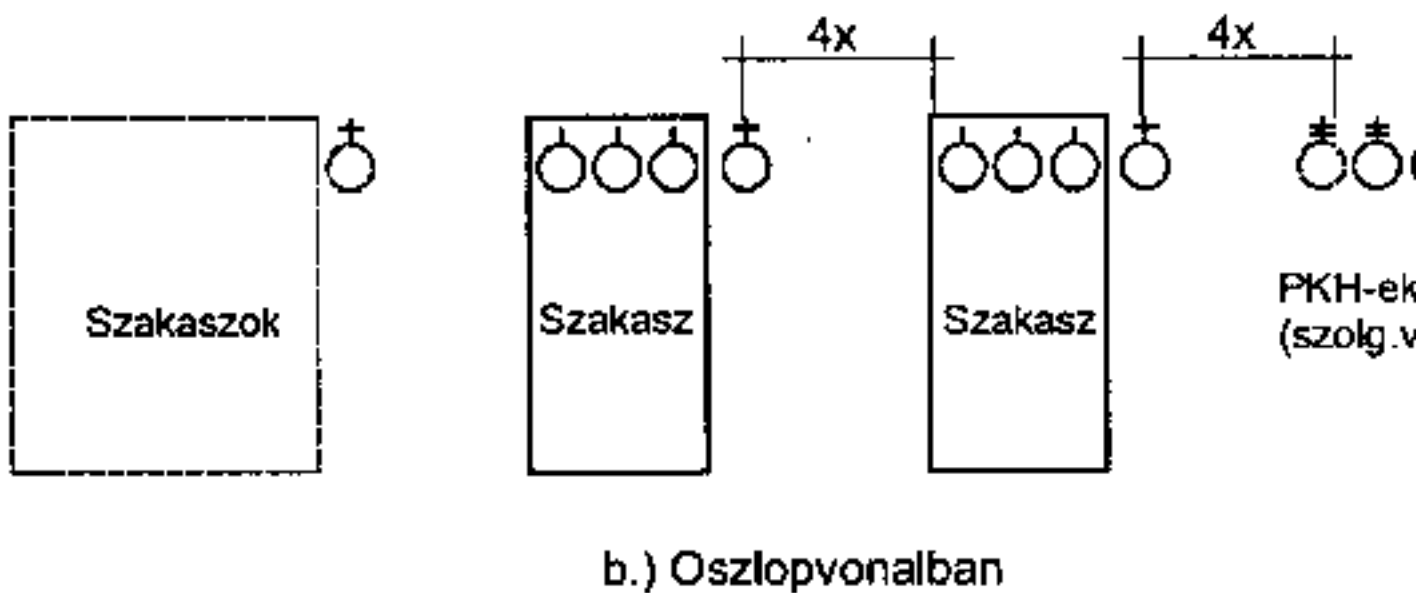
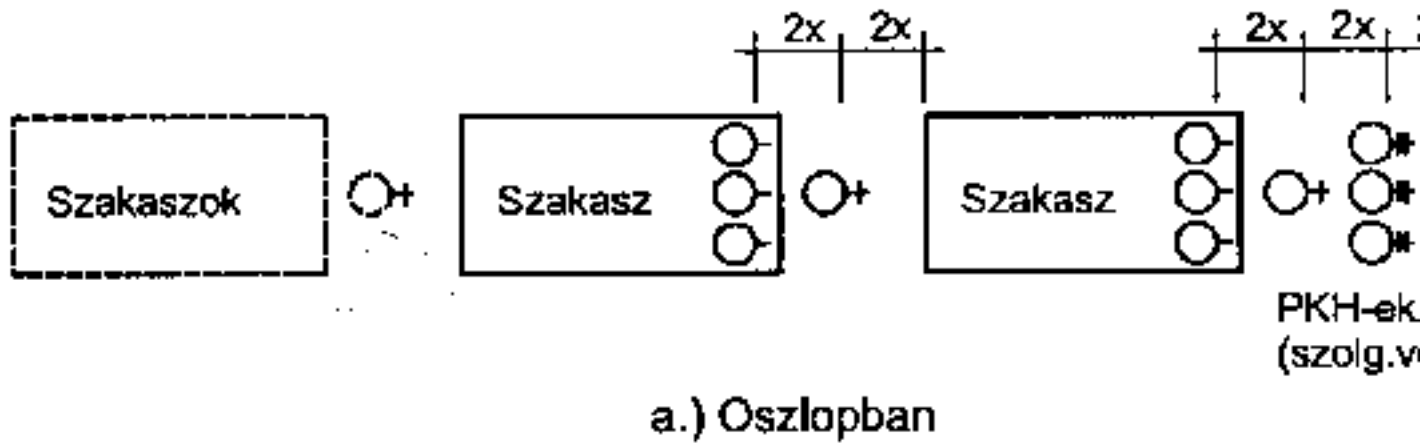
A század sorakoztatását az „*Első század! Oszlopba sorakozó!*” vezényszóval kell elrendelni. Erre a vezényszóra a szakaszok egymás mögött, szolgálati sorrendben sorakozzanak.

Alakzat- és irányválttatás

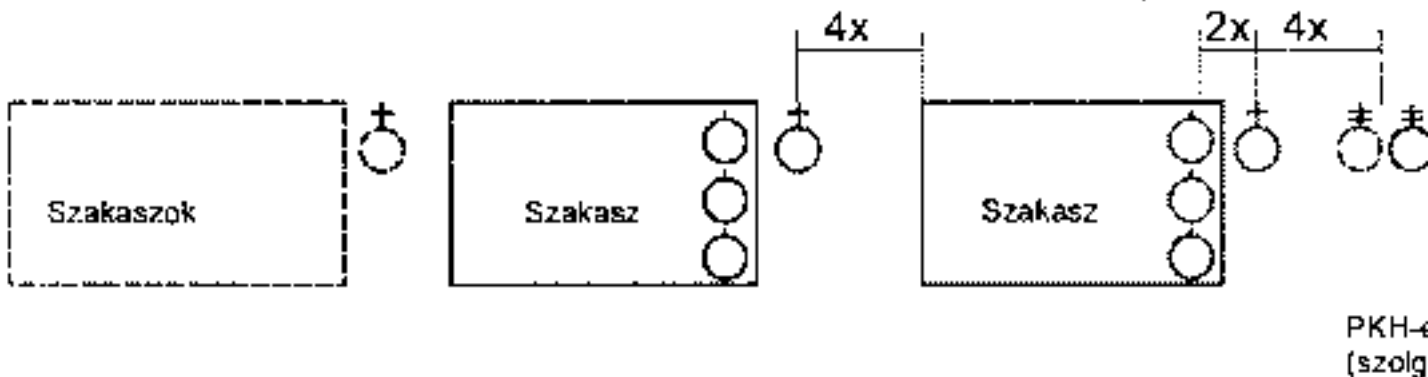
100. A század alakzatváltoztatását:

- a) állóhelyben oszlopból vonalba, illetve vonalból oszlopba fordulattal;
- b) oszlopvonalból - állóhelyből - oszlopba az „*Első század! Vigyázz! Menet! Oszlop az első szakaszra! Irány az úton! Lépés indulj!*” és
- c) menet közben oszlopból oszlopvonalba „*Első század! Oszlopvonal! Balra előre!*” vezényszóra értelemszerűen a 96. pontban meghatározottak szerint kell végrehajtani. A fordulattal végrehajtott alakzatváltoztatásnál a

szakaszparancsnokok önállóan lépjenek a beosztási helyükre. A század irányválttatását a 97. pontban előírtaknak megfelelően kell végrehajtani.

26. ábra: A század alapalakzata

c.) Vonalalakzatban

27. ábra: A század szakaszvonal alakzata

A zászlóalj alakzatai

(28., 29. ábra)

Az alapalakzat

101. A zászlóalj alapalakzata a **szakasz és századoszlopvonal**.

A zászlóalj sorakoztatása az „*Első zászlóalj! Szakasz- (század) oszlopvonalba sorakozó!*” vezényszóra történik. Erre a vezényszóra a századok a 28. ábrának megfelelően sorakozzanak.

A sorakozás után a zászlóaljparancsnok adja az „*Igazodj!*” vezényszót. Erre a vezényszóra a zászlóaljparancsnok-helyettes hajtson végre „*Jobbra át!*”-ot, majd lépjen előre 6 lépést, hajtson végre hátra arcot és soronként - előlről hátrafelé haladva - jobb kézzel és rövid utasításokkal igazítsa ki a sorokat. Az igazodás befejezése után lépjen vissza eredeti beosztási helyére, a zászlóaljparancsnok pedig adja a „*Vigyázz! Takarás!*” vezényszót.

Erre a vezényszóra a századparancsnokok lépjenek ki az arcvonal elé 6 lépésre, hajtssanak végre hátra arcot és a jobb szárnytól kezdve - előlről hátrafelé - jobb kézzel és rövid utasításokkal igazítsák ki a sorokat, majd álljanak az alakzat jobb szárnyával szembe vigyázz állásba. Ezt követően a zászlóaljparancsnok „*Parancsnokok! Belépni!*” vezényszavára a századparancsnokok lépjenek a beosztási helyükre és hajtssanak végre hátra arcot.

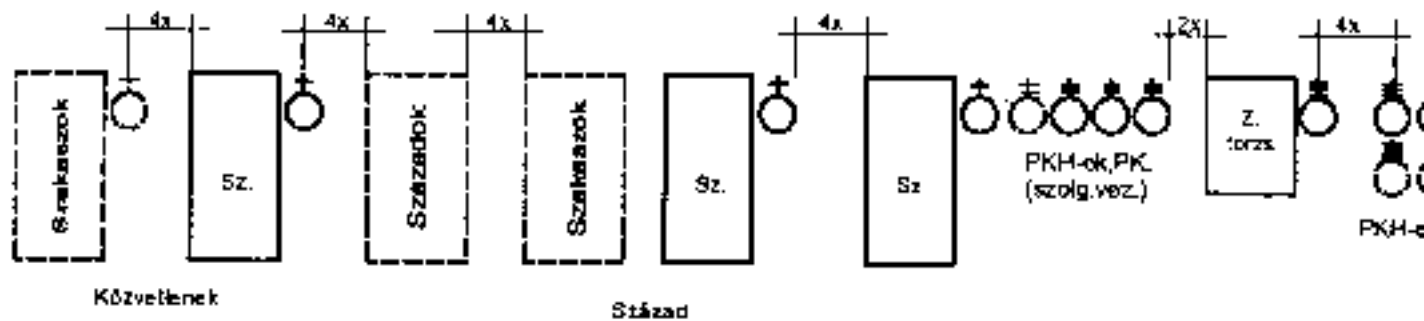
102. A zászlóalj menetalakzata a **századok oszlopalakzataiból áll**.

A zászlóalj menetalakzatba történő sorakoztatását az „*Első zászlóalj! Oszlopba sorakozó!*” vezényszóval kell elrendelni. Erre a vezényszóra a századok oszlopba, egymás mögött 10 lépésre, szolgálati sorrendben sorakozzanak.

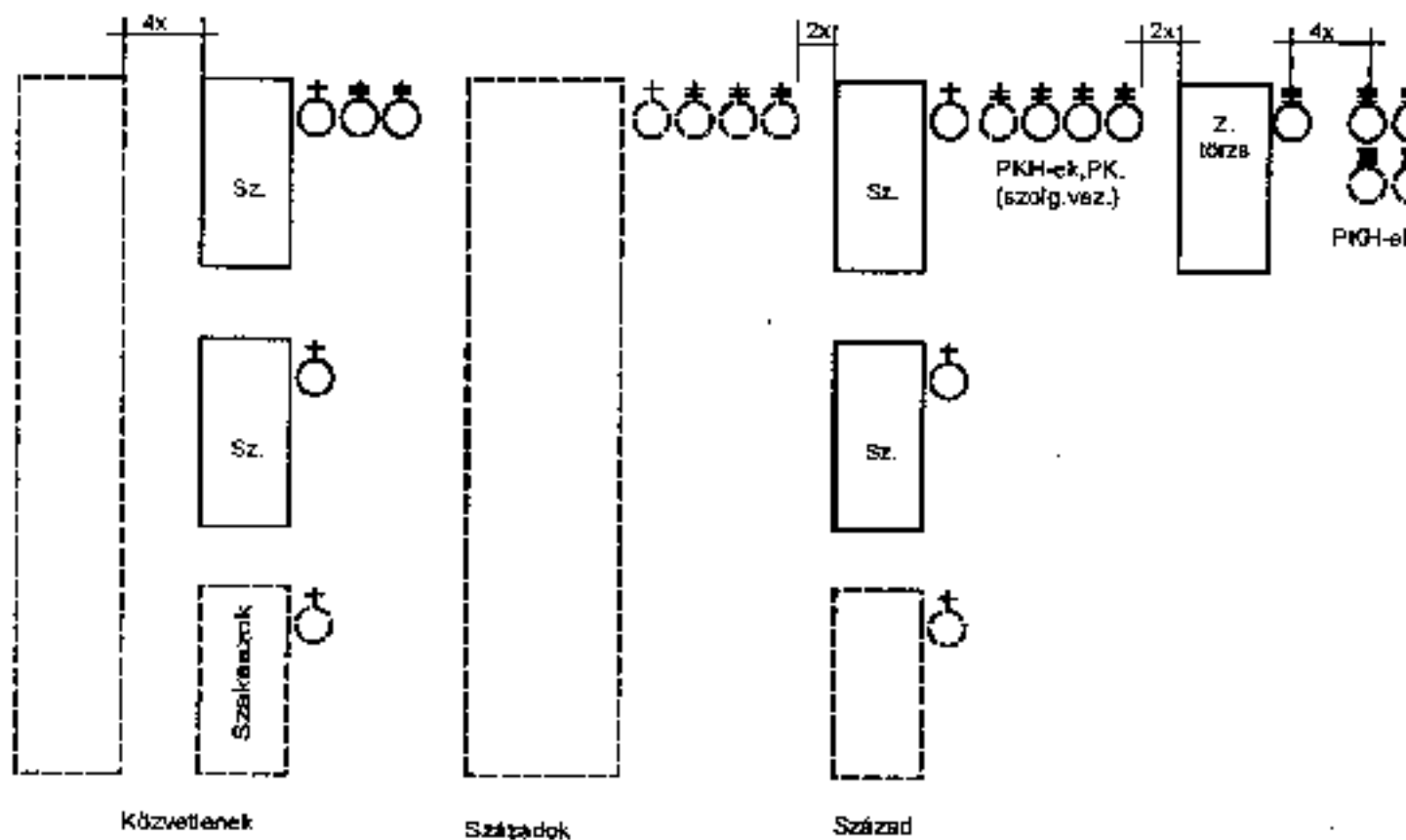
Alakzat- és irányváltoztatás

103. A zászlóalj alakzatváltoztatását menetoszlopba, illetve menetoszlopból alapalakzatba, továbbá az irányváltoztatást értelemszerűen a 100. pontban meghatározottak szerint kell végrehajtani.

A vezényszó „Menet” részére (alpalakzatból menetalakzatba) a századparancsnokok 8, a szakaszparancsnokok 4 lépést lépjenek ki az arcvonal elé. A vezényszó többi részét ezután kell végrehajtani.

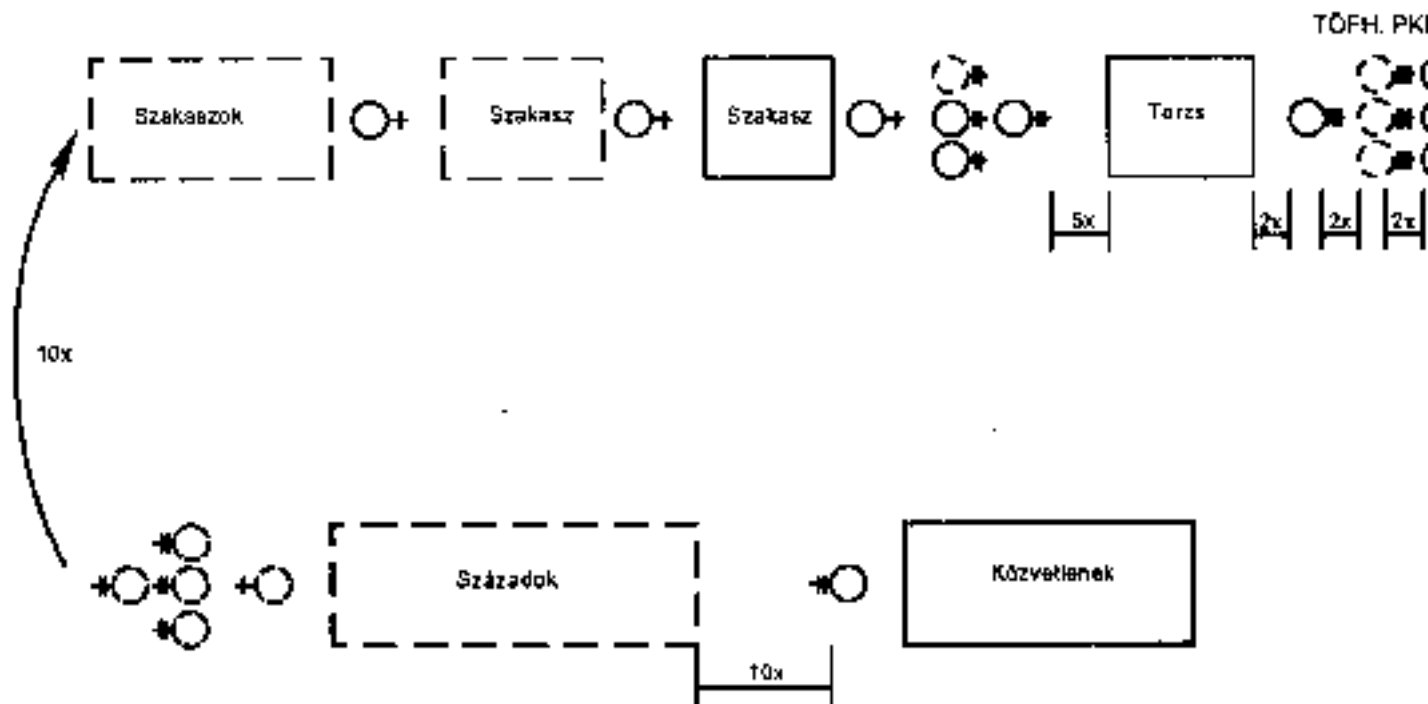

Szakaszoszlopvonalban

Századoszlopvonalban

28. ábra: A zászlóalj alapalakzata

29. ábra: A zászlóalj menetalakzata

A pihenők végrehajtása és beszüntetése

104. Rendőrségi objektumban és lakott területen kívül a pihenőt megelőzően (kivéve, amikor az nem lehetséges) a fegyvereket és a felszerelést egységes rendben kell lerakítani. A „*Pihenő! Oszolj!*” vezényszó után a rendőr:

- leülhet (lefekhet);
- étkezhet;
- dohányozhat;
- sapkáját leveheti;
- kigombolkozhat;
- lábbelijét megigazíthatja;
- természetes szükségleteit elvégezheti.

A lakott területen tartott pihenő előtt a parancsnok határozza meg a pihenő tartalmát úgy, hogy az engedmény az egyenruha tekintélyét és a közerkölcsöt ne sértse.

Menet közben a „Pihenő menet!” vezényszóra a rendőr:

- sapkáját (sisakját) leveheti;
- fegyverét bármely - a szabályzatban meghatározott - hordmódban viheti;
- a lépés ütemének megtartása nélkül (kényelmesen) menetelhet.

A pihenő beszüntetésére állóhelyben a „Sorakozóra felkészülni!”, menet közben az „Él állj!”, „Szerelvényt igazíts!”; a rendes menetre (lépéstartásra) való áttérésre pedig a „Lépést tarts!” vezényszót kell adni.

Az alaki szemlék végrehajtásának rendje

105. Alaki szemlést az alaki kiképzés, szolgálati ismeretek, rendőri csapaterővel megoldandó szolgálati feladatok elsajátítási fokának megállapítása céljából szakasz-, század-, zászlóalj kötelékben külön intézkedés szerint kell tartani.

Az alaki szemlét a parancsnok intézkedésétől függően végre lehet hajtani járművek nélkül, vagy járművekkel. Az utóbbi esetben a sorakozás a VI. fejezetben foglaltak szerint történjen.

Alaki szemlén a személyi állomány felszerelését az **egyéni** és az **alegység készletbe** kiadott fegyverzete képezze.

106. Az alaki szemlén ellenőrizni kell:

- a rendőrök ápoltságát, öltözetét, felszerelését, fegyverzetét, azok karbantartottságát, az alaki fogások és mozdulatok egyenkénti és kötetekbeni (szabályos) végrehajtását;
- az alárendeltek (beosztásuknak megfelelő) jogszabályi és szolgálati ismeretét;
- egységes ténykedést, a mozdulatok és fogások szabályos, határozott végrehajtását.

107. Az alaki szemlére az alegység, egység **alapalakzatban**, az ellenőrzés végrehajtására kijelölt tisztek (zászlósok, tiszthelyettesek) a vezénylő parancsnok mögött 5 lépésre, arccal az alakzat felé egy-, vagy kétsoros vonalban helyezkedjenek el.

Az előjáró fogadását a 29/b. pont alapján kell végrehajtani.

Az arcvonal megszemlélése és a köszöntés befejezése után a vezénylő parancsnok adja a „Vigyázz!” vezényszót, majd állománycsoportonként léptesse és zárkóztassa a parancsnokokat. A parancsnokok kiléptetését a „Zászlóaljparancsnok 20, századparancsnokok 15, szakaszparancsnokok 10, rajparancsnokok 5 lépést előre!

*Lépés **indulj!**” vezényszóra kell végrehajtani. (A kilépés távolságai a helyi lehetőségek függvényében arányosan csökkenthető.)*

*Ezt követően a vezénylő parancsnok a zárkózás végrehajtására vezényeljen „Zászlóaljparancsnok jobbra, századparancsnokok balra, szakaszparancsnokok jobbra, rajparancsnokok balra! **Zárkózz!**”-t.*

A parancsnoki sorok ki-, belépése, nyitódása, zárkózása díszlépésben történjen.

A parancsnokok kiléptetése után a vezénylő parancsnok jelölje ki az ellenőrzés helyét alegységenként, majd adja a „*Parancsnokok az alegységeket a kijelölt helyre vezessék **el!**”* parancsot.

Az ellenőrzés befejezése után a vezénylő parancsnok adjon parancsot a sorakozásra. Ezzel egyidőben az ellenőrzésre kijelölt személyek is sorakozzanak az alakzattal szemben.

Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen **például:** „*Első zászlóalj! **Vigyázz! Menet! Oszlop az első századra, századonként egy irányjelző távköz. Irány utánam! Lépés indulj!**”*. A vezényszó „Menet” részére a parancsnokok a 103. pontban előírtak szerint lépjenek ki az arcvonal elé és vezényeljenek.

108. Az alaki szemlével kapcsolatos főbb megállapításokat **helyszínen szóban** kell megtenni, a **részletes értékelést** pedig írásban a megszemlélt rendőri alegységek parancsnokának kell átadni. Abban az esetben, ha az alaki szemle bizottsági ellenőrzés, vagy felügyeleti szemle keretében kerül végrehajtásra, az értékelést a bizottsági ellenőrzés **jegyzőkönyvében** kell rögzíteni.

109. Az értékelésnek tartalmaznia kell:

- az eredményeket és a hiányosságokat (az értékelési mutatóknak megfelelően);
- a hiányosságok okait, azok megszüntetésével kapcsolatos feladatokat a határidő megjelölésével és;
- az alegység, rendőri szerv összesített értékelését.

VI. fejezet

ALAKZATOK JÁRMŰVEKKEL

Általános meghatározások

110. Az alegységek járműveit **alapalakzatban** a parancsnok parancsára vagy jelére **oszlopban**, oszlopvonalban 3-5 méter távközzel kell sorakoztatni. A személyi állomány a parancsnok intézkedése szerint a járművekben (járműveken) tartózkodjon vagy az V. fejezetben meghatározottak szerint a járművek előtt sorakozzon.

Az alapalakzat

111. Alapalakzatban az alegységek járművekkel az alábbiak szerint sorakozzanak:

a) A szakasz, század járművei **oszlopban, a rajok, illetve a szakaszok a járművek előtt **oszlopban**.**

- b) A zászlóalj járművei **szakaszoszlopban**, a századok **szakaszoszlopvonalban**.
c) Az ezred járművei **századoszlopban**, a személyi állomány **századoszlopvonalban**.

A menetalakzat

112. Menetalakzatban az alegységek és járművek egymás mögött 10 méter távokra, szolgálati sorrendben sorakozzanak. A rendőrök a parancsnok intézkedésétől függően a **járművekben (járműveken)** helyezkedjenek el vagy a járművek mellett jobb oldalon, éllel a jármű elejének vonalában (egyes vagy többes) oszlopban sorakozzanak.

A járműre és járműről le- és felszállás

113. A járműre történő felszállást megelőzően a parancsnok adja a **„Járműhöz!”** vezényszót vagy jelet. Erre a vezényszóra (jelre) az alegységek (a felszállás sorrendjében) a járművek mögött a hátsó kerekek meghosszabbításában kettő vagy a jármű két oldalán éllel a rakfelület hátsó sarkától oldalt és hátra egy lépésre sorakozzanak. Ezzel egyidőben a járművezető nyissa le a hátfalat. Ezzel egy időben a járművezető nyissa le a hátfalat, a rajparancsnok pedig adja a „Kezeket vizsgára!” vezényszót, majd ellenőrizze beosztottai kezét és azokat a tárgyakat, amelyek a fel és leszállás során balesetet okozhatnak (pl. gyűrű), vetesse le.

A **„Járműre!”** vezényszóra (jelre) a rendőr:

- a) vegye fegyverét **„Súlyba”** helyzetbe;
- b) gyorsan lépjen fel a járműre és foglalja el helyét az ülésen, arccal a meghatározott irányba;
- c) csapatszállító járművön, ülő helyzetben a fegyvert nyitott válltámasszal (tusával) a padozatra támasztva, a térdek közé helyezve, a csőtorkolat alatt kell fogni. Személygépkocsikban a fegyver elhelyezését a közvetlen parancsnok határozza meg.

A járműre felszállás után a járművezető **csukja be és rögzítse** az ajtókat (hátfalat), majd foglalja el helyét a vezetőülésen.

A járműről leszállás előtt a járművezető nyissa ki (le) az ajtókat (hátfalat), a rendőrök pedig a parancsnok **„Járműről!”** vezényszavára értelemszerűen a felszállásnak megfelelő rendben szálljanak le a járműről, fegyverüket vegyék **„Szijra”** helyzetbe és sorakozzanak a járműnél.

Magatartás és tiszteletadás járművön

114. A járművön utazó rendőr üljön arccal a menet-, illetve oldalirányban kényelmesen, **de fegyelmezetten**. Csapatszállító járművön, menet közben nem dohányozhat, vezényszó nélkül nem állhat fel és nem szállhat le a járműről. Járművön történő utazás alkalmával menet közben az előjárónak és feljebbvalónak csak a járműparancsnok (ülő testhelyzetben, főhajtással) teljesítsen tiszteletadást.

Díszelgések alkalmával a meghatározott jelre (a megjelölt ponton) a rendőrök ülve, a IV. fejezetben előírtak szerint fővetéssel teljesítenek tiszteletadást. A hosszirányú üléssel ellátott járműveken a fővetést a haladási irány felé kell végtehtajteni.

A járművezető jelentkezése

115. A járművezető az előjárót, feljebbvalót - annak érkezésekor- a **jármű bal oldalánál**, annak elejével egyvonalban fogadja és tegeyen jelentést.

Például: *„Örnagy úr! Kerekes zászlós, a BIT 645 forgalmi rendszámú gépjármű vezetője igénybevételre jelentkezem. A jármű üzemképes, a menetokmányok rendben vannak. Rendellenesség nem történt.”* (vagy jelentse a történeteket, illetve a parancsnok távollétében elvégzett feladatokat).

A járműparancsnok külön intézkedésére, továbbá, ha a közlekedési vagy a várakozási körülmények a meghatározott módon történő jelentést nem teszik lehetővé, a jelentést a jármű mellett, annak közvetlen közelében a járműparancsnokkal szembe fordulva kell megtenni.

VII. fejezet

SZOLGÁLATI (ÜNNEPI) RENDEZVÉNYEK

A rendőrök ünnepein, foglalkozásain, gyűlésein, értekezletein az előljáró (feljebbvaló) érkezésekor és távozásakor az állománykategóriának, résztvevők összetételének megfelelő vezényszót kell adni.

Az előljáró a **napszaknak** - állománycsoportnak - **megfelelő** köszönéssel üdvözlje a jelenlevőket.

Például: „*Jó reggelt (napot, estét) kívánok!*”, „*Jó napot tábornok és tiszt urak!*”, „*Viszontlátásra!*”.

Az előljáró (feljebbvaló) üdvözlő szavára az alárendeltek **egyszerre** hangosan és érthetően „*Erőt, egészséget*” köszönéssel válaszoljanak a beosztás, rendfokozat hozzáfűzése nélkül.

Ha az előljáró (feljebbvaló) a rendőrt vagy a köteléket szóbeli dicséretben részesít „*A hazámat szolgálom!*” szavakkal kell válaszolni.

Egyes személyeket az előljáró (feljebbvaló) köszöntésében a rendfokozat és az úr, illetve az asszony vagy a kisasszony szó hozzáfűzésével köszöntse. A köszöntést és a kézfogást mindig az előljáró (feljebbvaló) kezdeményezze.

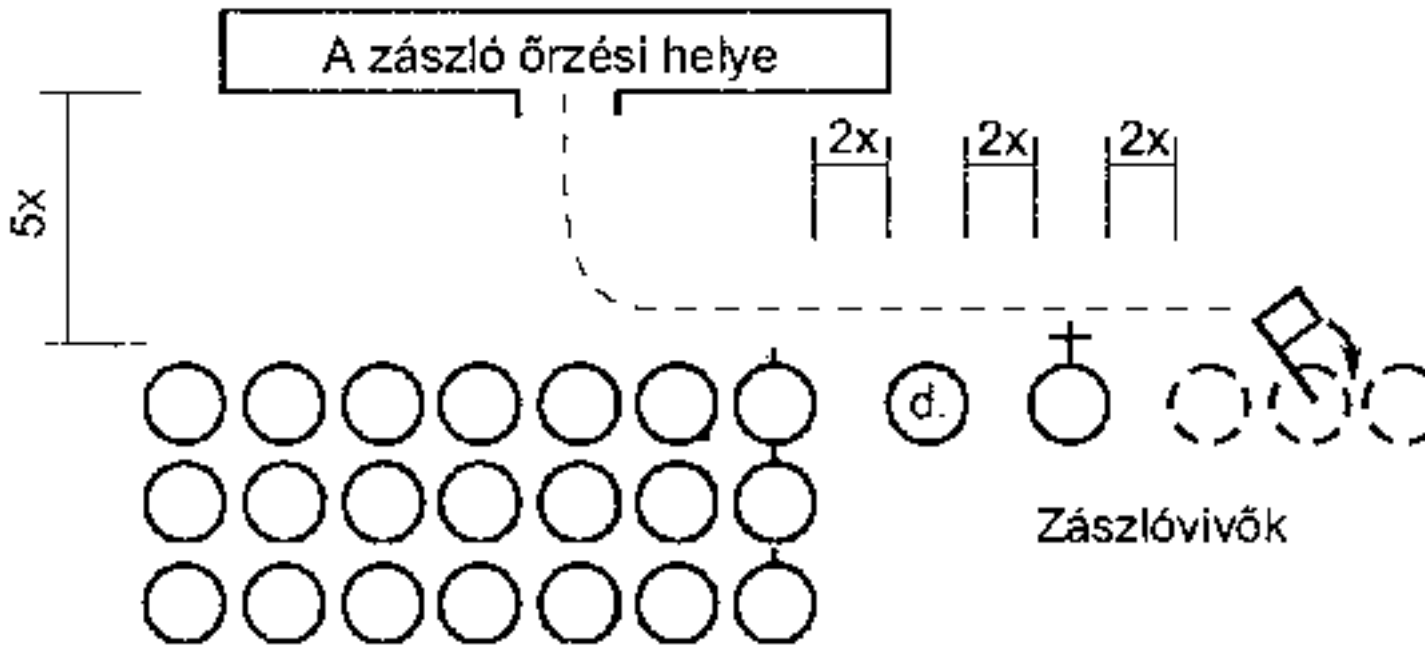
A csapatzászló kísérésnek és fogadásának rendje

116. Ünnepi rendezvényeken a csapatzászlót kibontott állapotban, rendőri tiszteletadással kell kísérni és fogadni.

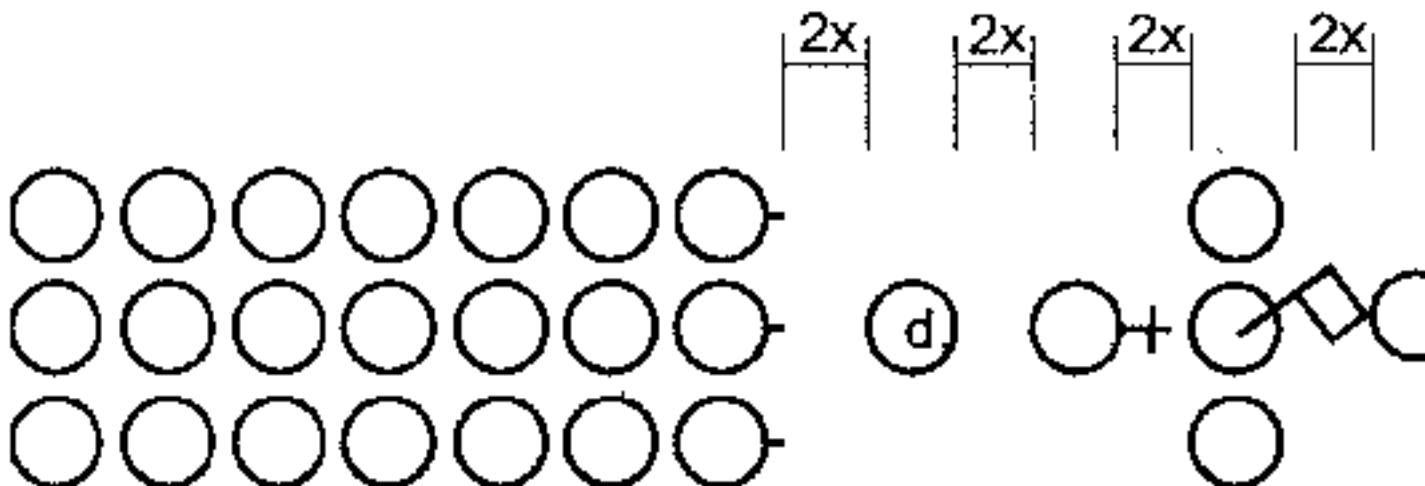
A csapatzászlót **zászlókíséret kíséri**. A zászlókíséret **zászlóvivőkből** (1 fő zászlókíséret parancsnok, 1 fő zászlóvivő, 2 fő zászlókísérő), **zászlókísérő szakaszból** (1 fő zászlókísérő szakaszparancsnok, 3x7 fős zászlókísérő szakasz, 1 fő dobos) áll. **(30. ábra)**

117. A zászlókísérő szakasz a meghatározott időben „*Mellre*” helyzetben levő fegyverrel, a zászló őrzési helyével szemben, vonalalakzatban sorakozzon.

30. ábra: A zászlókísérő szakasz sorakozása a zászló fogadásához és visszakisérés után

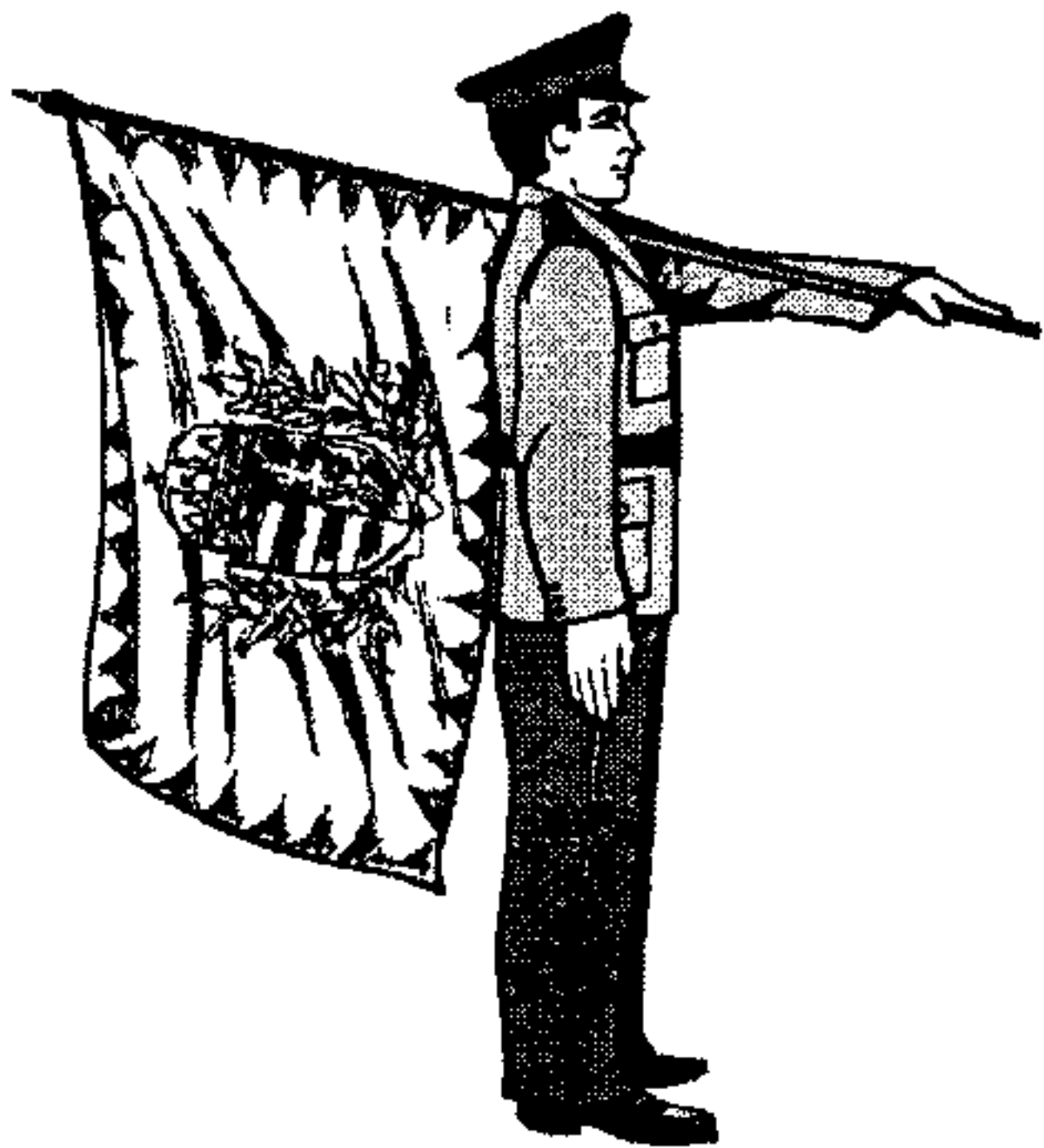

31. ábra: A zászló kísérésének rendje

Amikor a zászlóvivők a kijáratot megközelítették, a zászlókísérő dobosának dobjelére a zászlókísérő szakasz parancsnoka vezényeljen „Zászlókísérő szakasz! Vigyázz! Fogadás közepéről! Zászlónak tisztelegj!”-et.

A zászlóvivők és a zászlókísérő parancsnoka álljanak a zászlókísérő szakaszparancsnoktól jobbra egysorba a „Lábhoz” helyzetbe vett zászlóval. A zászlókísérő parancsnoka adja a „Vigyázz! Jobbra át! Irány utánam! Lépés indulj!”-t. (31. ábra)

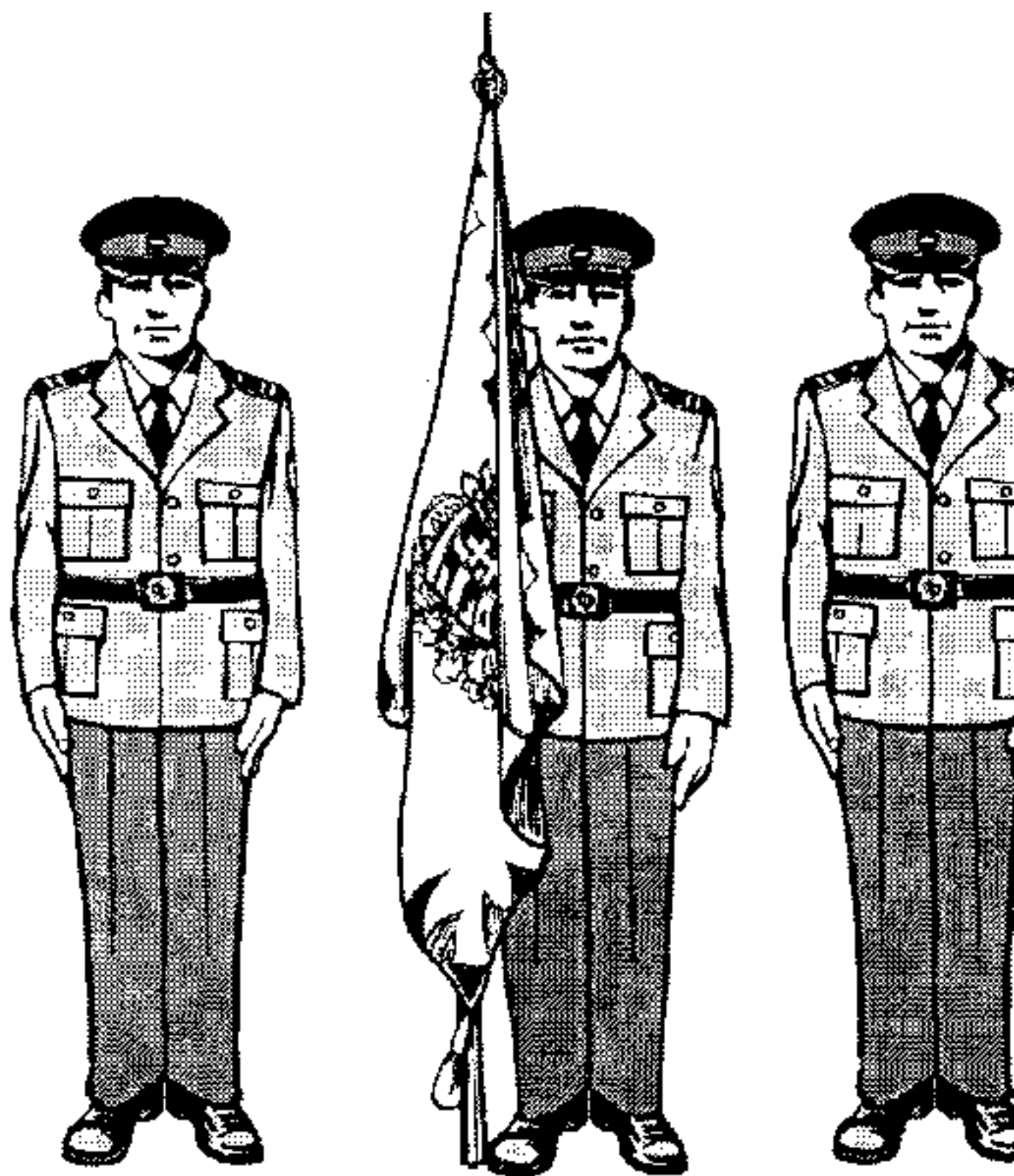
A vezényszó „*Lépés*” részére a zászlót „*Vállra*” helyzetbe kell venni. **(32. ábra)** Az „**Indulj!**” részére a zászlókíséret (a zászlókíséret parancsnoka, a zászlóvivők, a zászlókísérő szakasz) kezdje meg a menetet rendes lépésben és a „zászló jele” dobolására meneteljen a felsorakozott alegységhez, egységhez.

32. ábra: Zászlót „Vállra” helyzetbe

Amikor a zászlókíséret a zászlóval az alegységet, egységet 40-50 lépésre megközelítette, a vezénylő parancsnok „*Század (Ezred)! Vigyázz! Fogadás jobbról! Zászlónak tisztelegj!*” vezényszavára az alakzatban állók a 68. pontban meghatározottak szerint teljesítsenek tiszteletadást. A zenekar játssza a fogadási indulót, a dobos fejezze be a dobolást, a zászlókíséret és a zászlókísérő szakasz parancsnoka teljesítsen tiszteletadást, a zászlóvivők külön vezényszó nélkül térjenek át a diszmenetre és a zene ütemére meneteljenek. (Ha a szolgálati rendezvényen zenekar nem áll rendelkezésre, a zenekarra vonatkozó előírásokat nem kell figyelembe venni.)

A zászlókísérő szakasz a jobb szárny elérése előtt 10-15 lépésre álljon meg.

33. ábra: A zászló „Lábhoz” helyzetben

A zászlóval az alegység, egység arcvonalával párhuzamosan, az alakzat előtt 10 lépésre kell menetelni. A bal szárnyat elérve - balra kanyarodva - az arcvonal előtt 2-3 lépésre haladva kell a kijelölt helyre beállni.

Amikor a zászlóvivők a helyükre álltak, a zenekar szüntesse be a zenét, a vezénylő parancsnok vezényeljen „**Vigyázz!**”-t és „**Lábhoz!**”-t. (33. ábra). A vezényszó végrehajtása után a zászlókísérő szakaszparancsnok vezesse a szakaszt a kijelölt helyre (az alakzat jobb szárnya) és rendezze az alakzatot.

a) A csapatzászló kiléptetése:

A Himnusz elhangzása után a vezénylő parancsnok vezényeljen:

„**Század (ezred)! Vigyázz! Fogadás jobbról! Zászlónak tisztelegj!**”, „**Zászlókíséret középre!**”. Ezután a zászlókíséret parancsnoka lépjen a zászlóvivők elé és vezényeljen, „**Zászlókíséret! Irány utánam! Lépés indulj!**”-t, majd díszmenetben vezesse a zászlókíséretet a meghatározott helyére. A vezényszó „**Lépés**” részére a csapatzászlót „**Vállra**” helyzetbe kell venni. (32. ábra)

b) Tiszteletadás csapatzászlóval:

A Himnusz (szövegének vagy dallamának) felhangzásakor önállóan, illetve a Himnusz és a Szózatot megelőző „**Század (ezred)! Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!**” vezényszóra a zászlóvivő - a bal lábbal fél lépést lépjen előre és ezzel egyidőben - **65°-os szögben döntse meg** a csapatzászlót.

A Himnusz (szövegének vagy dallamának) befejezésekor önállóan, illetve a Himnusz és a Szózat elhangzása után a „**Század (ezred)! Vigyázz! (Lábhoz!)**” vezényszóra a zászlóvivő - a bal láb zárásával egyidőben - a csapatzászlót vegye „**Lábhoz**” helyzetbe.

A csapatzászló visszakisérése őrzési helyére

118. Az ünnepi rendezvényeken a díszmenet befejezése után az alegység, egység (ezred) ismét sorakozzon az elvonulás előtti rendben. A sorakozó után a vezénylő parancsnok vezényeljen „**Század (ezred)! Vigyázz! Fogadás középről! Zászlónak tisztelegj!**”-et. A zenekar játssza a fogadási indulót.

A vezényszó végrehajtása után a zászlókíséret parancsnoka vezesse a zászlóvivőket és a szakaszt díszmenetben a csapatzászló őrzési helyére. Miután az alakzattól a zászlóval 40-50 lépésre eltávolodtak, a zenekar szüntesse be a játékot és a zászlókíséret a „zászló jele” dobolására - rendes lépésben - folytassa a menetet. A vezénylő parancsnok vezényeljen „**Század (ezred)! Vigyázz!**”-t és adjon parancsot az alegységek szolgálati sorrendben történő elvonulására. Az elvonulás ideje alatt a zenekar menetindulókat játsszon.

A csapatzászló őrzési helyéhez érve a zászlókíséret a zászló őrzési helyével szemben, vonalalakzatban sorakozzon. A zászlókíséret parancsnoka a 117. pont előírásainak megfelelően vezényeljen tiszteletadást.

A zászlókíséret parancsnoka a zászlókísérőkkel és a zászlóvivővel vigye a csapatzászlót őrzési helyére.

A rendezvény záróaktusa minden esetben a zenekar elvonulása.

A zászlókíséret parancsnokának felszerelése, fegyverzete:

Az előljáró által meghatározott társasági-, díszöltözet, kiegészítő felszerelés, díszöv, kard.

A zászlóvivő felszerelése, fegyverzete:

Az előljáró által meghatározott társasági-, díszöltözet, kiegészítő felszerelés, díszöv.

A zászlókísérők felszerelése, fegyverzete:

Az előljáró által meghatározott társasági-, díszöltözet, kiegészítő felszerelés, díszöv, kard.

A zászlókísérő szakaszparancsnok felszerelése, fegyverzete:

Az előljáró által meghatározott társasági-, díszöltözet, kiegészítő felszerelés, díszöv, kard.

A zászlókísérő szakasz beosztottainak felszerelése, fegyverzete:

Az előljáró által meghatározott társasági-, díszöltözet, derékszíj, géppisztoly (gépkarabély) tárral, „**Mellre**” helyzetben.

Csapatzászló adományozási ünnepség

119. Csapatzászló adományozási ünnepségre az alegység (egység) szakasz alapalakzatba vagy századoszlopvonalba sorakozzon fel. Az előljáró fogadását a 29/b. pont szerint a szolgálati rendezvényekre vonatkozó alábbi kiegészítésekkel kell végrehajtani.

Amikor az előljáró az alegységet, egységet 40-50 lépésre megközelítette, a zenekar első sorának kürtösei a „**Vigyázz**” jelet fújják. Az előljáró fogadására elhangzott vezényszó befejező „**...legj!**” szótagjával egyidőben a zenekar kezdje meg a fogadási induló játszását. Miután az előljáró a jelentés fogadásához megállt, a zenekar szüntesse be a játékot. A jelentés befejezése után a zenekar játssza a **Himnusz**t. A Himnusz elhangzása után a vezénylő parancsnok adja a „**Vigyázz!**” vezényszót.

a) A csapatzászló adományozásra vonatkozó okirat felolvasása:

- az okiratot az alegység, egység parancsnoka olvassa fel, ezt követően „**Pihenj!**”-t kell vezényelni;

b) A csapatzászlót adományozó vagy képviselőjének beszéde, a csapatzászló átadása, átvétele, köszöntése:

- a csapatzászlót az ünnepi beszéd befejező aktusaként az alegység, egység parancsnoka vegye át;

- a zászló átvételéhez a vezénylő parancsnok vezényeljen „*Század (ezred)! Vigyázz! Fogadás közéről! Zászlónak tisztelegj!*”-et;

- a parancsnok a zászlót emelje magasba, lengesse meg, majd adja át a zászlóvivőknek;

- a vezénylő parancsnok vezényeljen „**Vigyázz!**”, „**Pihenj!**”-t;

- az adományozó (vagy képviselője) kösse fel a zászlóra az adományozó szalagját;

- a csapatzászló megszentelése, megáldása (rendőri és egyházi közös rendezvények esetén);

- a parancsnok ünnepi beszéde, melyet követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „*Század (ezred)! Vigyázz! Fogadás közéről! Zászlónak tisztelegj!*”-et.

c) A zenekar játssza a **Szózatot**;

d) Elvonulás a csapatzászló előtt díszmenetben;

e) A csapatzászló elkísérése őrzési helyére a 118. pont szerint;

f) A zenekar díszelvonulása.

Az ünnepélyes eskü- és fogadalomtétel

Az ünnepélyes eskütétel

120. Az ünnepélyes eskütételre az esküt tevők alegysége **vonalakzatban** sorakozzon. (**34. ábra**)

A csapatzászlót a 117., az előljárót a 29/b. pont szerint kell fogadni. Ezt követően a csapatzászlót a 117/a. pont szerint kell kiléptetni.

Amikor az eskütétel helyiségben kerül végrehajtásra, a rendőrök alakzatban, csapatzászlóval sorakozzanak. A helyiség befogadó képességétől függően a rendezvényen a teljes vagy a csökkentett személyi állomány vagy csak az esküt tevők vegyenek részt.

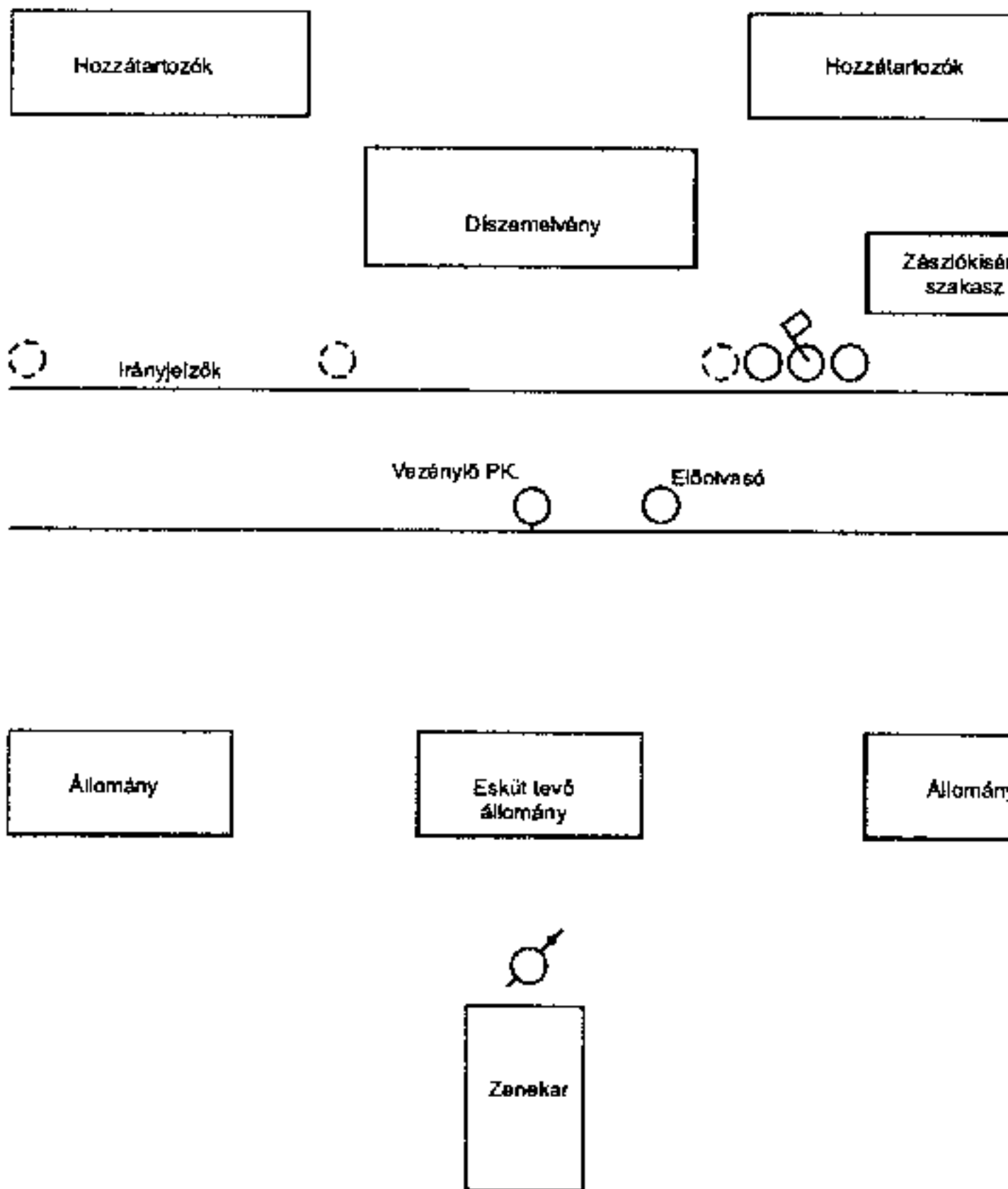
Az ünnepség lefolyása:

a) Megnyitó, a megjelentek üdvözlése.

b) Az ünnepélyes eskütétel végrehajtása:

- a vezénylő parancsnok léptesse ki az esküt előolvasó rendőrt a kijelölt helyre, ezt követően vezényeljen „*Század (ezred)! Vigyázz! Fogadás közéről! Tisztelegj!*”-et, majd „*Esküt tevők! Eskühhöz!*”-t;

- az „*Eskühhöz!*” vezényszó végrehajtása **első ütemében** az esküt tevők a Szabályzat 39. pontjában meghatározott módon, ütemezés nélkül vegyék le sapkájukat; **második ütemében** az esküt tevők jobb alkarjukat egy gyors mozdulattal emeljék fel úgy, hogy a mutató- és középső ujj kinyújtva előre nézzen, az alakzatban állók teljesítsenek tiszteletadást, a csapatzászlót a zászlóvivő a 117/b. pontban meghatározottak szerint döntse előre.

34. ábra: Elhelyezkedés eskütételhez

A zenekar játssza Erkel Ferenc: Bánk Bán című operájából a „Hazám, hazám” kezdetű ária zenekari feldolgozását;

- az esküt előolvasó rendőr az eskü szövegét **hangosan, érthetően, hangsúlyozva**, az egyes szakaszok között szünetet tartva olvassa;

- az esküt tevők az előolvasó rendőrt követve **egyszerre, hangosan** mondják az eskü szövegét;

- az eskü befejezése után a vezénylő parancsnok vezényeljen „**Eskütől!**”-t, majd „**Század (ezred)! Vigyázz!**”-t és léptesse be az előolvasó rendőrt.

Az „**Eskütől!**” vezényszóra az esküt tettek a Szabályzat 40. pontjában meghatározott módon, ütemezés nélkül tegyék fel sapkájukat.

c) A továbbiakban **ünnepi beszéd** következik a parancsnoki állomány, illetve a felkért személy részéről.

Az ünnepi beszéd befejezése után a vezénylő parancsnok vezényeljen „**Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!**”-et.

d) Szózat.

e) Elvonulás a csapatzászló előtt díszmenetben.

f) A csapatzászló visszakísérése az őrzési helyére a 118. pont szerint.

g) A zenekar díszelvonulása.

h) Az eskü névjegyzék aláírása a rendezvény befejezése után a századparancsnok (parancsnokok, vezető) jelenlétében a kijelölt helyiségben.

Az ünnepélyes fogadalomtétel

121. A fogadalomtétel végrehajtására a fogadalmat tevők és a parancsnokok - a zászlókíséret kivételével - fegyver nélkül, alapolakzatban (a szervezetből adódó eltérések értelemszerű figyelembe vételével) sorakozzanak.

A csapatzászló kísérését és fogadását a 117., az előljáró fogadását a 29/b. pont szerint kell végrehajtani. A csapatzászlót a 117/a. pont szerint kell kiléptetni, a nyilvános fogadalomtételre a történelmi zászlók is kerüljenek kihozatalra.

Az ünnepség lefolyása:

a) Az ünnepi díszparancs felolvasása a 123/a. pontban előírtak szerint.

b) A fogadalomtétel végrehajtása a 120. pont értelemszerű alkalmazásával, az alábbi kiegészítésekkel:

- a díszparancs kihirdetése után az **előolvasó** külön parancs nélkül - rendes lépésben - lépjen ki az alakzat elé a meghatározott helyre;

- a fogadalomtétel befejezését követően a **fogadalmat előolvasó** rendes lépésben menjen az előljáró elé és kérjen engedélyt az aláírt fogadalom átadására.

Például: „*Vezérőrnagy úr! Vértesi főhadnagy kérek engedélyt a tisztársaim által aláírt fogadalom átadására!*”

- az előljáró „*Engedélyezem!*” válasza után adja át az okmányt;

- az előljáró kezét fog és gratulál, a gratulációra az előolvasó „*Hazámat szolgálom!*”-mal válaszoljon, tisztelegjen, hajtson végre hátra arcot és lépjen be rendes lépésben beosztási helyére;

- az előolvasó tiszt belépése után a vezénylő parancsnok adjon „**Pihenj!**” vezényszót.

c) A belügyminiszter (illetve a képviselőtében megjelent előljáró) beszéde.

Az ünnepi beszéd befejezése után a vezénylő parancsnok vezényeljen „**Vigyázz!**” *Fogadás középről! Tisztelegj!*”-et.

d) Szózat.

e) Elvonulás a csapatzászló előtt díszmenetben.

f) A csapatzászló visszakísérése az őrzési helyére a 118. pont szerint.

A nyilvános fogadalomtétel a fent leírtak alkalmazásával, a helyi körülmények figyelembe vételével is végrehajtásra kerülhet (külön terv alapján).

Állami vezetők, közjogi méltóságok fogadása a fogadásra kirendelt díszalegységek tevékenységének rendje

122. Az állami vezetők, közjogi méltóságok fogadására kirendelt díszalegységek minden esetben egységes felszereléssel, csapatzászlóval és zenekarral - a meghatározott helyen és időben - **szakaszvonal (századvonal)** alakzatban sorakozzanak.

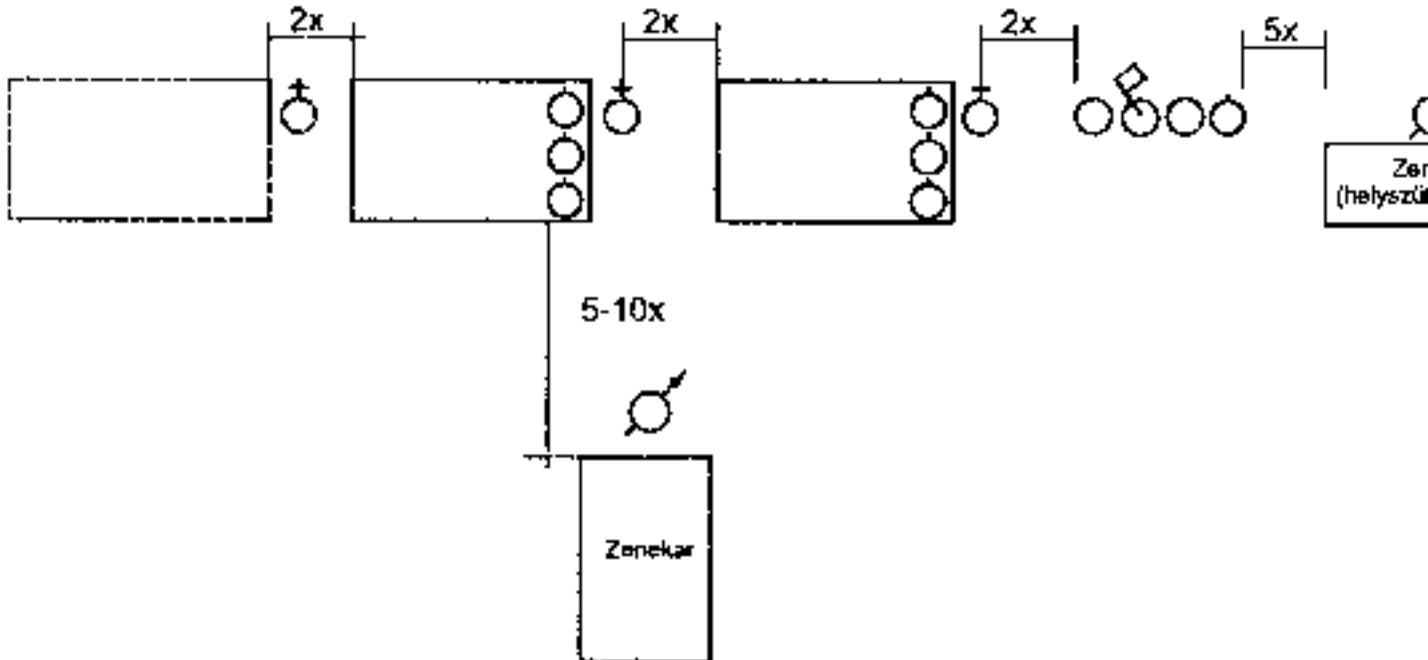
A zenekart a díszalegység mögött, ha ez nem lehetséges, akkor a jobb, illetve a bal szárnyon kell elhelyezni.

Az állami vezetők, közjogi méltóságok fogadását a 29/b. pontban meghatározottak szerint kell végrehajtani.

Például: „Elnök úr! (Miniszterelnök úr!) Budai Ernő őrnagy, a díszszázad parancsnoka jelentem, az Ön érkezésének tiszteletére a kirendelt díszszázad felsorakozott!”

A Himnusz befejezése után az állami vezető, közjogi méltóság a 28/b. pont 3. bekezdésében előírtak szerint megszemléli a díszalegységet. A köszöntés befejezését követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „Vigyázz! Jobbra át!”-ot és a díszalegység vonuljon el díszmenetben az állami vezető, közjogi méltóságok előtt.

Az állami vezetők, közjogi méltóságok fogadása, a fogadásra kirendelt díszalegységek tevékenységének rendje a helyi körülmények figyelembe vételével részben vagy egészben mellőzhetők, az **állami vezető, közjogi méltóság kifejezett kérésére.**

35. ábra: Díszalegység (díszőrség) sorakozása

Kitüntetések átadása, előléptetések és parancsok ünnepélyes kihirdetése

123. Az alegységeknek, egységeknek szóló kitüntetések, címek átadásához, előléptetések és ünnepi parancsok kihirdetéséhez az alegység, egység alapalakzatban, csapatzászlóval sorakozzon.

A csapatzászló kísérését, fogadását és kiléptetését a 117/a., az előjáró fogadását a 29/b. pontban meghatározottak szerint kell végrehajtani.

Az ünnepség lefolyása:

A csapatzászló kiléptetése után a vezénylő parancsnok vezényeljen „Vigyázz!”-t.

a) A parancs kihirdetése.

A miniszter által aláírt parancsok tárgyának kihirdetése után a parancsot felolvasó személy tartson szünetet, ezalatt a zenekar fanfárosai fújják az „**ünnepi szignál**”-t.

Ezt követően a vezénylő parancsnok vezényeljen „**Pihenj!**”-t.

Díszparancs kihirdetése esetén a parancs felolvasása után kell „**Pihenj!**”-t vezényelni.

Az a rendőr, aki a nevét hallja „Parancs” szóval jelentkezzen és lépjen ki rendes lépésben a díszmelvény elé a kijelölt helyre. Alegységeknek, egységnek szóló elismerés adományozásakor csak az alegység, egység parancsnoka lépjen ki.

b) A kitüntetések és elismerések átadása-átvétele.

Az elismerésben részesülő rendőrök a kiszólitás sorrendjében sorakozzanak egysoros vonalba a díszmelvényvel szemben.

Az adományozás során, amikor az előljáró a rendőr elé lép, az tisztelegjen, bal kézzel vegye át a kitüntetést (oklevelet, jutalmat). Az előljáró jókívánságára „*A hazámat szolgálom!*” kifejezéssel válaszoljon, ezután tisztelegjen mindaddig, amíg az előljáró a következő rendőr elé nem lép. A kitüntetések átadása után az előljáró lépjen a sor közepe elé és tisztelegjen. Az elismerésben részesült rendőrök az előljáróval egyidőben tisztelegjenek, majd az előljáró kezének leengedésére hajtsanak végre a helyzetnek megfelelően fordulatot és lépjenek be beosztási helyükre rendes lépésben.

A parancs kihirdetésekor a parancsot aláíró nevének felolvasása előtt szünetet kell tartani és „**Vigyázz!**”-t kell vezényelni.

c) A díszmenet végrehajtása.

d) A csapatzászló visszakísérése az őrzési helyére a 118. pont szerint.

A kitüntetések átadásának, az előléptetések és parancsok ünnepélyes kihirdetésének rendje a helyi körülmények figyelembe vételével részben vagy egészben megváltoztathatók az illetékes előljáró engedélyével.

123/A. Nyugállományba helyezési ünnepség rendje:

Nyugállományba helyezési ünnepség megtartására a szakasz, század (ezred) fegyver nélkül a Szab. 119. pontjában meghatározottak szerint sorakozzon. A csapatzászló kísérését és fogadását a 29/b és a 119. pont szerint kell végrehajtani.

Ünnepség lefolyása

a) parancs felolvasás (oklevelek, jutalmak átadása) a 123. pont szerint;

b) ünnepi beszédek:

- parancsnok,

- egy nyugállományba vonuló rendőré;

c) a rendőr lépjen ki a díszemelvény elé rendes lépésben és kérjen engedélyt a beszéd megtartására: pl. „Alezredes úr! Nagy rendőr főtörzsőrmester, kérek engedélyt, hogy nyugállományba vonuló társaim nevében elbúcsúzzam.” A parancsnok „Engedélyezem!” válasza után lépjen a kijelölt helyre és tartsa meg beszédét. Beszéde elhangzása után forduljon az előljáró felé, tisztelegjen és kérjen engedélyt a belépésre. Az engedély megadását követően, fejezze be a tiszteletadást és rendes lépésben menjen vissza kijelölt helyére;

d) Szózat;

e) elvonulás a csapatzászló előtt díszmenetben;

f) csapatzászló visszakísérése az őrzési helyére.

Emlékmű, emléktábla avatás, koszorúzás

124. Az emlékmű (emléktábla) avatásra vagy koszorúzásra kirendelt alegység - a helyi lehetőségeknek megfelelően - az emlékművel szemben sorakozzon.

Ezzel egyidőben az emlékműnél (az emléktáblánál) díszőröket kell felállítani.

Az előljáró fogadását a 29/b. pont, a jelentést a következő **példa szerint** kell végrehajtani: „*Vezérőrnagy úr! Nagy József őrnagy, a díszszázad parancsnoka jelentem, az emlékmű avatásra (koszorúzásra) kirendelt díszszázad felsorakozott!*”

A díszszázad köszöntése és a Himnusz elhangzása után a „**Díszszázad! Vigyázz!**”-t, „**Pihenj!**”-t kell vezényelni.

a) Az ünnepség lefolyása:

Az emlékműavatásra vonatkozó miniszteri parancs felolvasása, az emlékmű leleplezése és megkoszorúzása. A parancs kihirdetése alatt a díszalegység, egység teljesítsen tiszteletadást. Ezután „**Díszszázad (szakasz)! Vigyázz! Pihenj!**”-t kell vezényelni.

b) Az ünnepi beszéd befejezése után a koszorúzás alatt a zenekar játsszon koszorúzási zenét.

c) Az emlékmű megszentelése, megáldása (rendőri és egyházi közös rendezvény esetén).

Miután a koszorúzás és az emlékmű megszentelése, megáldása megtörtént, a díszalegység, -egység parancsnoka vezényeljen „**Díszszázad (szakasz)! Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!**”-et, a zenekar játssza a **Szózatot**.

d) A Szózat befejezése után a „**Díszszázad (szakasz)! Vigyázz!**” vezényszót kell adni.

e) A díszszázad (szakasz) a zene ütemére vonuljon el az emlékmű előtt díszmenetben.

f) Az ünnepséget a zenekar elvonulásával kell befejezni.

g) Külföldi (hazai) állami és társadalmi szervek vezetői, valamint egyházi és közjogi méltóságok által végrehajtott koszorúzás esetén a kirendelt díszalegység, a díszőrök, a dobosok és kürtösök a tervben meghatározottak szerint sorakozzanak.

Rendezvények helyiségben

125. Helyiségben a szolgálati rendezvényeken a személyi állomány a parancsnok (vezető) **intézkedése szerint alakzatban vagy csoportban** helyezkedjen el.

A csapatzászló kísérését és fogadását a 117., az előljáró fogadását a 29/b. az ünnepélyes eskü- és fogadalomtételt a 120-121. pontokban meghatározottak alkalmazásával kell végrehajtani.

Helyiségben a **szolgálati rendezvényeken**, amikor a személyi állomány alakzat felvétele nélkül helyezkedik el, az elismerésben részesülő személyek az első sorban üljenek (álljanak).

Az előljáró érkezésekor (a helyiségbe történő belépésekor) a résztvevő állomány összetételétől függetlenül a „Fel, vigyázz!” vezényszót kell adni. Ha a rendezvény jellege lehetővé teszi, a vezényszó - ha csak férfiak vannak a helyiségben - **„Uraim!”**, - ha csak nők - **„Hölgyeim!”**, - ha mind két nem jelen van **„Hölgyeim és Uraim!”** is lehet. A vezénylő parancsnok a jelentést vezénylés helyéről tegye meg. Ezekre a vezényszavakra a résztvevők álljanak vigyázállásba anélkül, hogy az előljáró felé fordulnának, vagy fővetést végeznének. Az előljáró - a jelenlévők összetételétől függetlenül - a Jó reggelt! (Jó napot! Jó estét!) kívánok, illetve ha a rendezvény jellege lehetővé teszi Uraim, vagy Hölgyeim, vagy Hölgyeim és Uraim köszöntéssel üdvözölje a résztvevőket.

Erre a vezényszóra a résztvevők gyorsan álljanak fel, helyezkedjenek vigyázz állásba anélkül, hogy az előljáró felé fordulnának vagy fővetést végeznének.

A résztvevő állomány összetételétől függően egy és két állománycsoport esetén - az egyes állománycsoportok megnevezésével - pl. *„Jó reggelt (napot, estét) tiszthelyettes urak!”*, három vagy több állománycsoport esetén az állománycsoport megnevezése nélkül *„Jó reggelt (napot, estét) uraim!”*, központi szervek, parancsnokságok rendezvényein, ahol a hivatásos állomány mellett a közalkalmazottak is részt vesznek *„Jó reggelt (napot, estét) hölgyeim és uraim!”* köszöntés is alkalmazható.

Az előljáró üdvözlő szavára a résztvevő állomány *„Erőt egészséget!”* köszönéssel egyszerre válaszoljon a beosztás, rendfokozat hozzáfűzése nélkül.

Az előljáró **„Pihenj! Ül le!”** parancsára a vezénylő parancsnok tábornokok részére a *„Tábornok urak!”*, tábornokok és tisztek részére a *„Tábornok és tiszt urak!”* illetve amikor zászlósok, tiszthelyettesek, közalkalmazottak is részt vesznek, a **„Pihenj! Ül le!”** vezényszót adja.

A rendezvény befejezésekor az előljáró a *„Viszontlátásra!”* elköszönést alkalmazza, melyre a rendezvény résztvevői *„Viszontlátásra!”* elköszönéssel válaszoljanak.

Az előljáró felállását, köszönését megelőzően a vezénylő tiszt az **állománycsoportnak megfelelő vezényszót adja**.

A személyi állomány az előljáró eltávozásáig vigyázállásban teljesítsen tiszteletadást, a fogadásnál leirtaknak megfelelően.

Az előljáró távozását követően önállóan, - vezényszó nélkül - hagyják el a termet.

Központi rendezvények rendje

126. A főkapitányságokon, a parancsnokságokon, központi rendezvényeken az elismerésben részesülő személyek az előírt öltözetben, a meghatározott időben és helyen, elismerési fokozatonként jobbról-balra, a rendezvény rendjére vonatkozó eligazításnak megfelelően sorakozzanak. **(35. ábra)**

A rendezvény elnökségében helyet foglalók a vezénylő tiszt utasításának megfelelően teljesítsenek tiszteletadást. (pl. zászló behozatalakor, az előljáró fogadásakor - ha nem azzal érkeznek -, eskütételkor, a Himnusz, Szózat elhangzásakor, stb.).

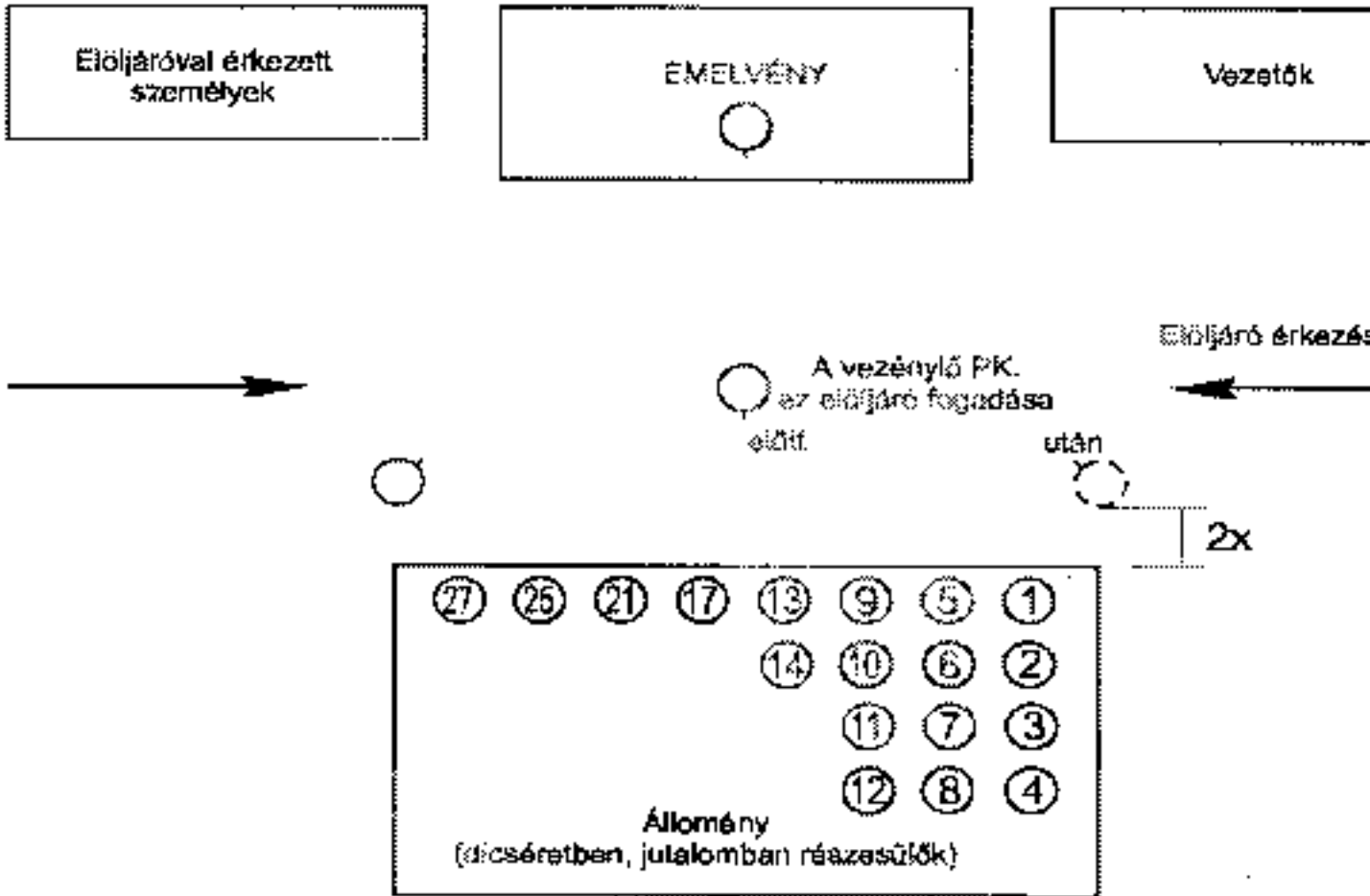
Az előljáró érkezésekor a vezénylő parancsnok az állománykategóriának megfelelő vezényszót adja, majd forduljon az előljáró felé, tisztelegjen és tegyen jelentést.

Például: *„Vezérőrnagy úr! Pákozdi ezredes jelentem, az ünnepi rendezvényre berendelt állomány felsorakozott!”*. Ezt követően a 29/b. pont szerint engedje előre az előljárót, forduljon felé és álljon meg tisztelegve. A köszöntés befejezése után szüntesse be a tisztelgést és az előljáró parancsának megfelelően vezényeljen.

Az ünnepi parancsok kihirdetését a 123/a. pontban meghatározottak szerint kell végrehajtani.

Az rendőr, akinek nevét olvassák *„Parancs!”* szóval jelentkezzen, lépjen az előljáró elé és - amennyiben sapka nélkül van - **főhajtással** teljesítsen tiszteletadást. A kilépéssel egyidőben a mögötte álló rendőr zárkózzon előre. Az elismerés kifejezése (kitüntetés, jutalom átvétele) után a rendőrfőhajtással teljesítsen **tiszteletadást**, kerülje meg az alakzatot és lépjen annak a végére, amelyikből kilépett.

Az előljáró *„Viszontlátásra!”* elköszönést alkalmazza. A személyi állomány az előljáró eltávozásáig vigyázállásban teljesítsen tiszteletadást. Az előljáró eltávozása után a vezénylő tiszt a **„Vigyázz! Oszolj!”** vezényszót adja.

36. ábra: Sorakozási rend központi rendezvényen

Viselkedési (magatartási) szabályok egyházi szertartásokon (ünnepségeken)

127. Egyházi szertartásokon (ünnepségeken) résztvevő rendőrök az adott vallás előírásai (szokásai) szerint viselkedjenek.

A Magyar Köztársaság hivatalos delegációja, küldöttsége egyházi szertartásokon (ünnepségeken) - az izraelita vallási szertartások kivételével - fedetlen fővel vegyenek részt. A delegáció, a küldöttség tagjai a szertartásokon (ünnepségeken), ha számukra ülőhely biztosított, leülhetnek. Amikor a szertartás rendje szerint a hívek letérdelnek, ők maradjanak ülve, amikor a hívek felállnak, ők is álljanak fel.

Abban az esetben, ha a küldöttség valamelyik tagja az adott vallásfelekezethez híve, viselkedhet annak előírásai szerint.

Egyházi szertartásokon - templomban és más helyen - nem kell tiszteletadást teljesíteni.

Az öltözetet, felszerelést minden esetben előzetes egyeztetésnek megfelelően kell kialakítani és elrendelni.

Az egyházi szertartáson, rendezvényen feladatot ellátó egyenruhás rendőr (pl. kordonszolgálatba beosztott) csak a feladattal összefüggő, illetve a parancsnoka által meghatározott mozgást, tevékenységet végezheti.

Temetések rendje

128. A rendőri tiszteletadással végrehajtott temetés alkalmával a dízkíséret (zászlóalj, század, szakasz) és a zenekar a ravatalozónál, a rendelkezésre álló helytől függően oszlopvonalban vagy vonalban sorakozzon.

A temetés lefolyása:

- díszőrök felállítása;
- társadalmi díszőrök felállítása;
- belső ravatal bontása;
- díszalegység parancsnoka vezényeljen „*Díszszázad! Vigyázz! Fogadás jobbról (balról, középről)! Tisztelegj!*”-t;
- koporsó (urna) külső ravatalra helyezése;
- Himnusz;
- a Himnusz elhangzása után a parancsnok vezényszavára a díszalegység fejezze be a tiszteletadást;
- beszéd(-ek), (rendőrség, társadalmi szervezet, illetve az egyház részéről).

Külső ravatal bontása:

- koszorúk járműre helyezése;
- kijelölt koszorúk koszorúvivők kezébe adása (általában 3-6 fő koszorúvivőt kell erre a célra alkalmazni);
- koporsó (urna) lehelyezése a járművön;
- zenekar a ravatal bontásakor gyászindulót játszik;
- a koporsó járműre helyezésével egyidőben a vezénylő parancsnok vezényeljen „*Díszszázad! Vigyázz! Fogadás jobbról (balról, középről)! Tisztelegj!*”-t.

A koporsót (urnát) szállító jármű megindulásakor a parancsnok vezényszavára a díszkíséret fejezze be a tiszteletadást.

A sírhelyhez a következő rendben kell menni:

- lelkész (rendőri - egyházi rendezvények esetén);
- fejfavivő rendőr;
- egymástól 3 lépés távkozra a koszorúvivő rendőrök, kettes oszlopban;
- utánuk 3 lépésre az elhunyt érdemrendjeinek vivői, a kitüntetéseknek megfelelő sorrendben (egyes vagy kettes oszlopban) /általában 1-2 fő érdemjelvivőt kell erre a célra alkalmazni/;
- a gépjármű a koporsóval (urnával) 5-10 lépésre, a díszőrök két oldalt oszlopban, a koporsó (urna) elejével, végével egyvonalban;
- az elhunyt hozzátartozói;
- a társadalmi szervek képviselői;
- a zenekar 5 lépésre menetalakzatban;
- a díszkíséret 5-10 lépésre menetalakzatban;
- a megjelent gyászoló közönség.

A menet alatt a zenekar dobosai megszakítás nélkül gyászmenetet, a zenekar megszakításokkal gyászindulókat játsszon. A díszkíséret a dob, illetve a zene ütemére meneteljen lassú díszlépésben.

A temetés helyére való beérkezésekor a zenekar szüntesse be a gyászzenét és a díszkíséréttel együtt - a helyi adottságok figyelembe vételével - oszlopban vagy vonalban sorakozzon a sírnál.

A koszorút és érdemrendeket vivő rendőrök, valamint a díszőrök helyezkedjenek el a sírnál a kijelölt helyen. A koporsóvivők (temetési dolgozók) vegyék le a járműről a koporsót, vigyék a sírhoz és helyezzék a sír fölé.

Gyászbeszéd (-ek) a rendőri szervezet, illetve az egyház részéről.

A koporsó sírba bocsátása alatt a díszkíséret teljesítsen tiszteletadást, s eközben kell végrehajtani a **dízsörtűz** lövését. Az ösztűz lövésére zászlóaljrejtű díszkíséret esetén egy **századot**, század esetén egy **szakaszt**, szakasz esetén egy **rajt** kell kijelölni. A dízsörtűz lövésére kijelölt alegység a temetésre zár alá töltött és biztosított fegyverrel érkezen. Fegyverenként csak **3 db gyakorló (vak-) löszert** szabad kiosztani, a tárazást és biztosítást egyenként kell ellenőrizni.

A díszkíséret parancsnoka az ösztűz lövéséhez adja a „*Súlyba*”, a „*Vállhoz!*” és a „*Tölts!*” vezényszót. A „*Vállhoz!*” vezényszóra a géppisztolyokat a rendőrök emeljék fel úgy, hogy a válltámasz a vállgödörbe kerüljön, a fegyver csöve pedig 45-60°-ban felfelé álljon, a tűzváltó kart állítsák az egyes lövés jelére.

A „*Tölts!*” figyelmeztető részre (kardjelre) a rendőrök hajtsák végre a töltőfogást, készüljenek fel, a „**Tűz!**” vezényszóra (a kard lerántására) pedig egyszerre tüzeljenek.

A dízsörtűz befejezése után a díszkíséret parancsnoka vezényeljen „*Biztosíts! Mellre! Pihenj!*”-t.

A koporsó sírba bocsátása után a díszkíséret parancsnoka vezényeljen „*Díszszázad! Vigyázz! Pihenj!*”-t.

A koporsó elhantolása alatt, a koszorúk sírba helyezéséig a zenekar gyászindulókat játsszon. A koszorúk sírba helyezése után a díszkíséret teljesítsen tiszteletadást, a zenekar játssza a **Szózatot**.

A díszkíséret - ahol erre lehetőség van - a menetinduló ütemére **díszmenetben vonuljon el** az elhunyt sírja előtt, majd a zenekar kürtöse játssza el az „**IL silencio**”-t, miután a zenekar rendes lépésben elvonul, be kell vonni a díszőröket.

Hamvasztás utáni búcsúztatás

129. A végtisztesség megadását a 128. pontban előírtak szerint kell végrehajtani az alábbi eltérésekkel:

- a felravatalozott urna mellé 2 díszört kell állítani;
- az urna kolumbáriumba helyezésekor a díszkíséret teljesítsen tiszteletadást, a kijelölt alegység löjön dízsörtützet;
- az urnatábla és a koszorúk elhelyezése alatt a zenekar játsszon gyászindulót.

Ha az elhunyt rendőri díszkíséréttel való búcsúztatása hamvasztás előtt megtörtént, az urnát a család és a hozzátartozók jelenlétében kell elhelyezni a végső nyugvóhelyén.

Szóróparcellában történő búcsúztatás

- a díszalegység és zenekar elfoglalja a helyét;
- a hamvakat tartalmazó urna tárolóhelyről történő kihozatalkor és a tumbára történő elhelyezésekor a díszkötélék tiszteletadást teljesít;
- a kötelék tiszteletadásban marad, a zenekar a Himnuszt játssza;
- a Himnusz elhangzása után a kötelék befejezi a tiszteletadást;
- beszéd(ek) a rendőri szervezet, illetve az egyház részéről;
- az urna szórótápra történő kihelyezése;
- a szórás megkezdésekor a díszkíséret löjön ösztützet;
- a szórás befejezésekor a díszkíséret tiszteletadást teljesít, a zenekar a Szózatot játssza;
- a díszkíséret - ahol erre lehetőség van - a menetinduló ütemére díszmenetben vonuljon el a „kegyeleti terület” előtt;
- ha a díszmenet végrehajtása nem lehetséges a Szózat elhangzása után a zenekar kürtöse játssza el a „Magyar takarodó”-t, vagy külön kérésre az „Il Silenzio”-t;
- a „Magyar takarodó” („Il Silenzio”) elhangzása után a díszkíséret és a zenekar rendes lépésben vonuljon el.

VIII. fejezet

A ZENEKAR VEZETÉSE, TEVÉKENYSÉGE DÍSZELGÉSEK ESETÉN

A zenekar vezetése

130. A zenekart a karmester irányítja. A szolgálati zenei repertoárokat, a himnuszokat, Szózatot, koszorúzó zenét, Liszt XIV. rapszódia részletét, Káldi Kuruc-indulót, illetve az ezekhez hasonló zeneműveket a karmester pálcával vagy kézzel vezényelje.

A zenekar tevékenysége díszelgéskor

131. A zenekar a megindulási helyen - a díszalegység előtt - sorakozzon.

A térelfoglalás végrehajtására elhangzott vezényszó befejező részével egyidőben - a karmester bot, pálcá, karjelére - a zenekar történelmi indulót, rendőr indulót játsszon. (Müller József: **Fejérváry**; Dávid Péter: **László király**; Bochó István: **I. Honvéd gyalogezred**; Sriczl József: **IV. Honvédkerület**, Geiger László: **Magyar Rendőrség indulója** közül lehet választani).

Amikor az előljáró a díszalegységet, egységet 40-50 lépésre megközelítette, a karmester jelére a zenekar első sorának trombitásai vegyék fel a hangszert, majd az újabb jelre háromszor fújják a „Vigyázz” jelet.

Az előljáró fogadására elhangzott vezényszó befejező „**Tisztelegj!**” részére a zenekar tagjai vegyék fel a hangszert és a karmester jelére - a jelentéstételig - fogadási indulót játsszanak. A jelentéstétel után a karmester vezényelje végig a vendég nemzetének himnuszát és a Magyar Himnuszt, majd a botjelére a zenekar játsszon fogadási indulót.

A fogadás megszüntetésére elhangzott vezényszó befejező „**Lábhoz!**” részére a zenekar tagjai vegyék alaphelyzetbe a hangszert. A karmester jelére a zenekar dobosai játsszák a „hátra arc” jelet.

A „**Hátra arc!**” végrehajtása után a dobosok játékára a zenekar nyolc ütemig lépjen előre, álljon meg és hajtson végre „**Hátra arc!**”-ot, majd a menetütem ritmusában vegye fel a hangszert.

A térkiürítés végrehajtására elhangzott vezényszó befejező „**Indulj!**” részével egyidőben a zenekar kezdje meg Erkel Ferenc: **Hunyadi-induló** játszását. A zenekar az induló **4. ütemére** hajtson végre „**Balra át!**”-ot, az **5-16. ütemig** vonuljon középre (szembe a vendéggel, előljáróval); a nagydob **17. ütemére** jelezze a helybenjárás, a **18., 19. ütemre** a megállás jelét; a **20. ütemre** a zenekar álljon meg és fejezze be az induló játszását, hajtson végre

„*Jobbra át!*”-ot, majd - ütemváltás nélkül - a díszalegység menetalakzatának megalakításáig játssza *Kraul Antal: Zrínyi-indulóját*. Az induló befejezése után a zenekar dobosai dobolják a **gyalogmenet jelét**, a díszmenetre történő áttéréssel egyidőben a zenekar - a tiszteletadás beszüntetéséig - játssza *Kraul Antal: Magyar Díszmenet indulóját*, majd hajtson végre **díszelvonulást**.

Alakzatok, fogások és szabályok a zenekarok részére

Áltatános meghatározások

132. A zenekarok az **I., II. fejezetben** előírtakat - a speciális felszerelés és sajátos feladatok figyelembe vételével - e fejezet szerint alkalmazzák.

Szolgálati rendezvényeken a zenekar a helyi lehetőségek szerint az alakzat mögött, illetve az alakzat jobb szárnyán helyezkedjen el.

A zenekar minden tevékenysége a hangszerfogások, a játék megkezdése, beszüntetése a karmester vezénylő bot, pálca, kézjelére történjen.

A rézfúvós hangszerekben felgyülemlett víz leeresztését a „*Szerelvényt igazíts!*” vezényszóra, **játék közben pedig önállóan** - a lehető leggyorsabban - a hangszer leengedése nélkül kell végrehajtani.

Hangszerfogások

133. A különböző hangszerek felvétele és levétele a karmester jelére történik.

A zenekar alakzatai

134. A zenekar alap- és menetalakzata a **zenekari alakzat**. A zenekar sorakoztatásakor a karmester álljon a sorakozás helyére és adja a „*Zenekar! Zenekari alakzatba sorakozó!*” vezényszót.

Hangversenyeken a zenekar önállóan, vezényszó nélkül foglalja el helyét. Ezt megelőzően kell felállítani a kottaállványokat.

A zenekari fordulatok, mozgások

135. A zenekari fordulatok (fordulások) mozgások a „*Jobbra át!*”, „*Balra át!*”, „*Hátra arc!*”, „**Rendes lépés!**”, „**Helyben járás!**”, „**Állj!**” jelekre történnek.

A karmester minden esetben a végrehajtás előtt adja a „*Figyelem!*” jelét. **Jelezze** a fordulat (fordulás) irányát (ezek időtartama két-két menetinduló ütem), majd hajtsák végre a fordulatot (fordulást).

A zenekar tevékenysége különböző szolgálati rendezvényeken

136. A zenekar a megindulási helyen a díszalegység, egység előtt sorakozzon.

A térfoglalás végrehajtására elhangzott vezényszó befejező „**Indulj!**” részével egyidőben a karmester jelére a zenekar - a térfoglalás befejezéséig - történelmi indulót játsszon.

A csapatzászló fogadását a 117. pont előírásai szerint kell végrehajtani.

Amikor az előljáró a díszalegységet, egységet 40-50 lépésre megközelítette, a karmester jelére a zenekar első sorának trombitásai vegyék fel a hangszert, majd az újabb jelre **háromszor fújják a „vigyázz” jelet**, ezzel egyidőben a karmester lépjen két lépésre a zenekar elé.

Az előljáró fogadására elhangzott vezényszó befejező „*Tisztelegj!*” részére a zenekar tagjai vegyék fel a hangszert és a karmester jelére - a jelentéstételig - fogadási indulót játszanak. A jelentés megtétele után a zenekar - a köszöntésig (üdvözlésig) - folytassa az induló játszását.

A köszöntés (üdvözlés) elhangzása után a karmester vezényelje a **Himnusz**t.

A zászlókíséret parancsnoka a csapatzászló kiléptetésére adott vezényszava „**indulj!**” részére a karmester jelére - a zászlókíséző szakasz helybenjárásáig - játsszon fogadási indulót.

A vezénylő parancsnok tiszteletadást megszüntető vezényszava „**Vigyázz!**”, „**Pihenj!**” részére a zenekar tagjai vegyék alaphelyzetbe a hangszert.

A rendezvény lefolyása közben - jellegének megfelelően - a zenekar a **VII. fejezetben** meghatározottak, illetve az ünnepség konkrét tervének megfelelően tevékenykedjen.

A vezénylő parancsnok „*Század! Vigyázz! Fogadás középről! Tisztelegj!*” vezényszavára a zenekar tagjai vegyék fel a hangszert, a karmester vezényelje el a **Szózatot**.

A **vezénylő parancsnok térkiürítésre adott vezényszava „indulj!”** részére a zenekar játsszon **menetindulót**. Amikor a díszalegység, egység a díszmenet megkezdésének vonalához ért, a karmester adjon jelet a *menetinduló beszüntetésére* és a **díszmenet-induló**-ra történő áttérésre. Az áttérést **ütemváltás nélkül** kell végrehajtani. Amennyiben szükséges a **menetinduló** és a **díszmenet-induló** között a zenekar ütősei ütemváltás nélkül játsszák a menüettet.

A díszalegység, egység elvonulása után a karmester adjon jelet a **díszmenet-induló** beszüntetésére és a hangszerek alaphelyzetbe tételére. A zenekar ütősei a térelfoglalás befejezéséig játsszák a **menetütemet**.

A vezénylő parancsnok tiszteletadást elrendelő vezényszava „**Tisztelegj!**” részére a zenekar tagjai vegyék fel a hangszert.

A zászlókíséret parancsnoka a zászló elvitelére adott vezényszava, „**Indulj!**” részére a zenekar játssza a fogadási indulót. Amikor a zászlókíséret 40-50 lépésre eltávolodott az arcvonaltól, a zenekar szüntesse be a játékot.

A vezénylő parancsnok - térkiürítésre adott - vezényszava „**Indulj!**” részére a zenekar kezdje meg a menetinduló játszását. Amikor a díszalegység, egység utolsó alegysége a zenekar előtt elhaladt, a zenekar az induló ütemére **8-10 lépést** lépjen előre. A karmester jelére álljon meg és **2-6 ütem** eljátszása után szüntesse be a játékot, majd ütemváltás nélkül kezdje meg az elvonuló zene játszását és a díszelvonulást (a karmester dísz-, a zenekar rendes lépésben). Az elvonuló zene „**A**” része **8. ütemére** a zenekar álljon meg.

A karmester teljesítsen tiszteletadást, a zenekar tagjai a hangszereket **20-25 cm-re emeljék meg** és játsszák az elvonuló zene „**B**” részét.

Az elvonuló zene „B” részének befejezése után a zenekar hajtson végre „*Balra át!*”-ot, kezdje meg a „**Rákóczi-induló**” játszását és vonuljon el az előljáró előtt. A „**Rákóczi-induló**” második periódusának végén szüntesse be a játékot, az ütősök folytassák a menetütem játszását, a zenekar többi része ütemezve (két ütemben) hajtja végre a „*Hangszert le!*” vezényszót.

A vezénylőbot szerepe

137. A vezénylőbot a zenekar alakzatban történő irányításához és vezetéséhez szükséges jelzések adására szolgál.

A vezénylőbotot a karmester jobb kezében tartsa az alsó fémrésznél ceruzafogással.

A vezénylőbot tartása **függőlegesen nyújtott kézzel** történjen és a felső rész a jobb vállgödörbe legyen. A karmester játék közben a vezénylőbotot emelje fel a **díszöv magasságáig** - rézsútosan tartva kissé oldalt - irányítsa a zenekar játékát. Menetalakzaton kívül minden más alkalommal (teremben, ünnepélyeken, térzenéken, hangversenydobogón) a karmester a vezénylőbot helyett **karmesteri pálcát** használjon.

IX. fejezet

A KUTYAVEZETŐK SPECIÁLIS ALAKI SZABÁLYAI

138. **A kutyairányítás eszközei:** hangjel (vezényszó), látjel, pórázkezelés.

Abban az esetben, amikor a kutyavezető mellől a **kutyája kitör**, a kutyavezető a kutya megfékezése céljából - bármely helyzetben - **pórázrántást és vezényszót** kell, hogy adjon a kutyájának.

A rendőri objektum területén kiképzést folytató kutyavezetők, az objektumparancsnok által szabályozott módon, **parancsnoki engedéllyel, a kiképzés érdekében** eltérhetnek a Szabályzattól.

Vigyázzállás alkalmával:

A szolgálati kutya vezetője **bal lábánál üljön** úgy, hogy a jobb válla a vezető bal térdével egyvonalban legyen. A kutyavezető a póráz a **bal kezében tartsa** úgy, hogy a pórázon lévő hurkot és a nyakörvtől a **póráz hosszának egyharmadát** markolja, közben karja a **bal combja** mellett nyújtva legyen. A kutyavezetők a **vigyázz állás** szabályait a 32. pontban meghatározottak szerint hajtják végre.

„**Pihenj!**” vezényszóra a kutyavezető:

- **jobb lábbal** lépjen oldalra úgy, hogy sarkai egyvonalban álljanak és a köztük lévő távolság egy lábfej szélesség legyen,

- a póráz a **vigyázz állásnál** leírtak alapján fogja.

A kutyavezető a „**Pihenj!**” vezényszóra a tevékenységét a 34. pontban meghatározottak szerint hajtásá végre az első bekezdés kivételével.

A „**Szerelvényt igazíts!**” vezényszóra a kutyavezető:

- álljon kényelmesen;
- igazítsa meg öltözetét, felszerelését;
- ellenőrizze a kutyája felszerelését, különösen a szájkosár szíjazatának helyzetét;
- az előtte, mellette lévőekkel halkán beszélgethet.

Fordulatok állóhelyben

139. A fordulatokat az alábbiak szerint kell végrehajtani:

- a kutyavezető a pórázt a **vigyázzállásnál** leírtak alapján fogja;
- „**Jobbra át!**”-ot a jobb láb sarkán és a bal láb talpizmán kell végrehajtani, a kutyájának a „**Lábhoz**” vezényszót adja. A kutyájának a fordulat után is a bal láb mellett kell ülni;
- a „**Balra át!**” végrehajtásakor a kutyavezető a bal láb sarkán és a jobb láb talpizmán forduljon meg. A kutyájának a „**Lábhoz**” vezényszót adja. A kutyának a fordulat után is a bal láb mellett kell ülni;
- a „**Hátra arc!**” vezényszónál a fordulatot a kutyavezető jobbra, a jobb sarkán és a bal láb talpizmán hajtja végre. A kutyájának a „**Lábhoz**” vezényszót adja. A kutyának a fordulat után is a bal láb mellett kell ülni.

Mozgásmódok

140. A kutyavezető mozgása a Szabályzat 46. pontjában foglaltak alapján történik, kivétel a díszlépés és a lassú díszlépés.

A menetet a „**Lépés indulj!**” vezényszóra kell megkezdeni. A vezényszó elhangzása után a kutyának „**Lábhoz**” vezényszót kell adni, a kutyavezető a bal lábbal lépjen ki keményen.

A kutyavezető a pórázt a **vigyázzállásnál** leírtak alapján a bal kézben tartja és nem mozgatja. A jobb kezét enyhén behajtott ujjakkal a derékszíz magasságáig, tenyérrrel a test felé, a test előtt egy tenyérryire mozgassa. A kutyának a **vezető bal oldalán** kell mozogni, hogy a jobb válla a vezető bal térdével egyvonalban mozogjon.

141. A futást állóhelyből és menet közben végrehajtásakor a „**Futás indulj!**” vezényszó elhangzása után a kutyavezető a „**Lábhoz**” vezényszót adja és **bal lábbal** kezdje meg a futást. Futás közben a kutyavezető a pórázt a **vigyázzállásnál** leírtak alapján a bal kézben tartja és nem mozgatja, a jobb karját meghajlítva maga mellett mozgatja.

142. A „**Menet állj!**” vezényszóra kell beszüntetni a kutyavezetőnek a menetet. A vezényszó elhangzását követően a kutyának a „**Lábhoz**” vezényszót kell adni. Megállást követően a kutya a kutyavezető **bal oldalánál** üljön.

Fordulatok menet közben

143. A menet közbeni mozdulatokat a vezényszó végrehajtását elrendelő részére az alábbiak szerint kell végrehajtani:

- a kutyavezető a pórázt a **vigyázzállásnál** leírtak alapján fogja;
- a vezényszó elhangzása után a kutyának a „**Lábhoz**” vezényszót adja;
- a „**Jobbra át!**”-nál és a „**Hátra arc!**”-nál a bal, „**Balra át!**” végrehajtásakor a jobb lábbal lépjen még kemény fél lépést előre, a jobb karját zárja a test mellé, majd a vállak határozott, gyors lendítésével forduljon az elrendelt irányba („**Hátra arc!**”-nál jobbra), mindkét láb talpizmán. A bal kezével a pórázt határozottan rántsa meg.

A fordulatot követően a kutyavezető lépjen ki a bal lábbal, ezzel egyidőben jobb karját lendítse előre, a bal kezében fogja a pórázt és ne mozgassa.

Tiszteletadás módjai egyénileg

144. A tiszteletadást a kutyavezetőnek az Alaki Szabályzat 65. pont A. alpont *a), c)* pontjában foglaltak alapján kell végrehajtania.

A tiszteletadás végrehajtásának szabályai

145. A kutyavezető, amikor a kutyájával feladatot lát el, a tiszteletadást a Szabályzat 64., 65., 66., 67., 68., 69., 71. pontjaiban leírtak alapján hajtsa végre, a kutya minden esetben a **vezető bal oldalán** legyen, a kutyavezető a pórázt bal kézbe fogja a **vigyázzállásnál** leírtak alapján.

Alakzatok

146. Zárt alakzatban a **térköz** az egymás mellett álló kutyavezetők kinyújtott bal karjának távolsága a mellette álló kutyavezető karjától.

A **távköz** a kutyavezető kinyújtott bal karja és egy fél lépés az előtte álló kutyavezető válláig mért távolság.

147. A kutyás alegységek alakzataira a Szabályzat V. fejezetében leírtak a mérvadók, a megnövelt tér- és távköz figyelembe vételével.

148. Az alakzat összeállításánál figyelembe kell venni a **kutyák viselkedését**. Tüzelő, szuka kutyát az alakzat végére kell állítani.

149. Az alegységek szolgálati célból történő felsorakoztatása, mozgása esetén a pórázt a **vigyázzállásnál** leírtak alapján kell tartani.

150. Század-, zászlóaljszintű kutyás alegységek alakzatváltoztatás esetén a vezényszó „Menet” részére (alapalakzattól menetalakzatba) a századparancsnokok a **6**, a szakaszparancsnokok **4 lépést** lépjenek ki az arcvonál elé.

151. Bemutatók, díszelgések alkalmával a kötelékben lévő kutyavezetők a **jobb kezes póráztartást** alkalmazzák.

152. **Vigyázzálláskor** a kutyavezető a pórázt jobb kezében tartja előtte enyhén lóg, a kutya a vezető **bal oldalán** ül.

153. **Mozgás közben** a pórázt jobb kézben tartja, melyet a teste mellett mozgat. A bal kezével közvetlenül a karabiner mellett ráségít a póráz tartására.

Tiszteletadás alakzatban, állóhelyben és menet közben

154. Tiszteletadás alakzatban, állóhelyben.

Az alakzatban álló kutyavezető a „*Fogadás jobbról! (balról, középről) Tisztelegj!*” vezényszó elhangzását követően a Szabályzat 70. pontjában foglaltak alapján veti fel a fejét és közben a jobb kezét a jobb oldali felsőzsebére ökölbe szorítva lendíti, a bal kezével a karabiner mellett fogja a pórázt. A „**Vigyázz!**” vezényszó elhangzását követően a kutyavezető a pórázt a **vigyázzállásnak** megfelelően tartja.

155. Tiszteletadás alakzatban, menet közben.

A kutyás alegységek kutyával tiszteletadást az alábbiak szerint hajtják végre:

- az alegységparancsnok **díszlépésben** megy;
- az alegység kutyavezetői **rendes lépésben**, a pórázt jobb kézben tartva menetelnek, a kutya a vezető bal oldalán mozog;

- a „**Vigyázz!**” „*Jobbra nézz!*” vezényszó elhangzását követően a kutyavezetők a fővetéssel egyidőben a jobb kezüket emeljék fel és szorítsák a jobb felső zsebükhöz úgy, hogy a kezük legyen ökölbe szorítva, a bal kezükkel a karabiner mellett fogják a pórázt;

- a „**Pihenj!**” vezényszó elhangzását követően a kutyavezető egyidőben a fejét vesse eredeti helyzetbe és a jobb kezét engedje a combja mellé és mozgassa természetesen.

- A **polgári ruhában** feladatot ellátó kutyavezető a kutyáját, a feladat végrehajtásának megfelelően vezesse.

X. fejezet

A LOVASRENDŐRÖK SPECIÁLIS ALAKI SZABÁLYAI

Lovas járőrpár menete

156. Lovas járőrpár egymás mellett halad úgy, hogy az egymás melletti térköz a kengyelek között egy tenyérnyi legyen.

A járőrvezető jobb oldalon halad kivéve, ha a kezdő lovasnak számító járőrtárs biztonsága a bal oldalon való haladást kívánja meg tőle.

Keskeny útszakaszon a járőr egymás mögött is haladhat úgy, hogy a távköz 1,5 méter legyen. A járőrvezető helye ekkor elől van.

A járőrszolgálat teljesítése alatt, gyalogos előljáró megjelenésekor a **járőr tagjai leszállnak** a lóról (kivéve, ha ezt a körülmények nem teszik lehetővé), a **járőrvezető jelentkezik és jelent** az előljárónak, míg a **járőrtárs a lovak kantárszárait fogja**.

Lóhátról a járőr **mindkét tagja tisztelegéssel** teljesít tiszteletadást.

Lovas alegység menete

157. Létszámtól, feladattól és helytől függően **2-3-4-es oszlopban** történik a menet.

A parancsnok **3-4 soros** oszlop esetén egyedül, elől tartózkodik, **2 soros oszlopnál** a parancsnok a **jobb első** lovas. Az oszlopban a lovak közötti **távköz 1,5 m** (a ló füle között előre nézve a lovas az előtte haladó ló csánkját látja).

Az igazodás **jobbra** történik.

Jármódok: lépés, illetve esetenként ügetés.

Tiszteletadás: a parancsnok tisztelegéssel teljesít tiszteletadást.

Vezénylés: „Lábhoz!” helyzetben levő (rejtett) kard mellett, bal váll fölött, hátra.

Díszelgés

158. Bevonulás: 2-3-4-es oszlopban, a kard **„Lábhoz!”** helyzetben (rejtve).

Az oszlopokból „*Minden lovasnak fordulat balra!*” vezényszóval, **egysoros vonalat** kell létrehozni.

Lovas szakasz vagy nagyobb egység esetén **oszlopvonal** az alakzat.

Tiszteletadást **tisztelegéssel (karddal) csak a parancsnok** hajt végre. Az állomány **fővetéssel** teljesít tiszteletadást.

A rendezvény ideje alatt a parancsnok kardja **„Vállra!”** helyzetben van, az állomány **„Lábhoz!”** helyzetben.

Díszmenethez, kivonulás oszlopvonalból:

„*2-3-4-es oszlop! Minden lovasnak fordulat jobbra! Lépés indulj! ..... Ügetés!*”

A díszmenet teljesíthető:

lépésben (ha gyalogosok is vannak),

ügetésben (ha gépjárművek is vannak).

A díszelgés során a **térköz és a távköz** ugyanaz, mint a 156. és a 157. pontokban.

A **díszmenet** során a parancsnok **karddal tiszteleg**, az állomány **fővetéssel**.

Díszelgésnél 3-as oszlopig egy fő, e fölött az **első sor az iránytartó**.

Kardfogások

159. A lovas bal kézzel mindvégig a kantárszárat fogja, ezért a kardfogások során a bal kéz használata nem kerülhet szóba.

A fentiekre tekintettel a kardfogások szabályai az általánostól eltérően alakulnak, az alábbiak szerint: **„Lábhoz!”** helyzetből **„Fogadás jobbról! Tiszteleg!”**

A vezényszó **„Tiszte”** részére jobb kézzel fogja meg a kard markolatát.

Első ütem: a vezényszónak a végrehajtást elrendelő **„legj!”** részére gyorsan rántsa ki a kardot a hüvelyből, nyújtott karral a feje fölé, hogy a kardmarkolat balra nézzen.

Második ütem: a kardját engedje le úgy, hogy a markolat balra nézve, a bal zseb takaróvonalában és attól 10 cm-re legyen.

Harmadik ütem: a pengét lendületesen engedje le úgy, hogy a markolat jobb combjához kerüljön, a penge a lovas combjának meghosszabbított vonalában éllel lefelé-hátrafelé legyen.

Negyedik ütem: fejét vesse az elrendelt irányba.

„**Tisztelegj!** helyzetből „**Lábhoz!**”

A vezényszó figyelmeztető „**Láb**”- részére fejét vesse középre.

Első ütem: a vezényszónak a végrehajtást elrendelő „**hoz!**” részére nyújtott kézzel emelje a kardját a feje fölé úgy, hogy a markolat balra nézzen.

Második ütem: jobb csuklójának elfordításával billentse a pengét lefelé, hogy az a szárat fogó bal alkarra támaszkodjon, így azon biztos támaszt véve jobb kezével irányítsa a penge hegyét a hüvelybe, majd jobb kezének alkarját vigye vállának magasságába.

Harmadik ütem: a kardját jobb kezével lendületesen tolja a hüvelybe, jobb kezét pedig vigye alaphelyzetbe.

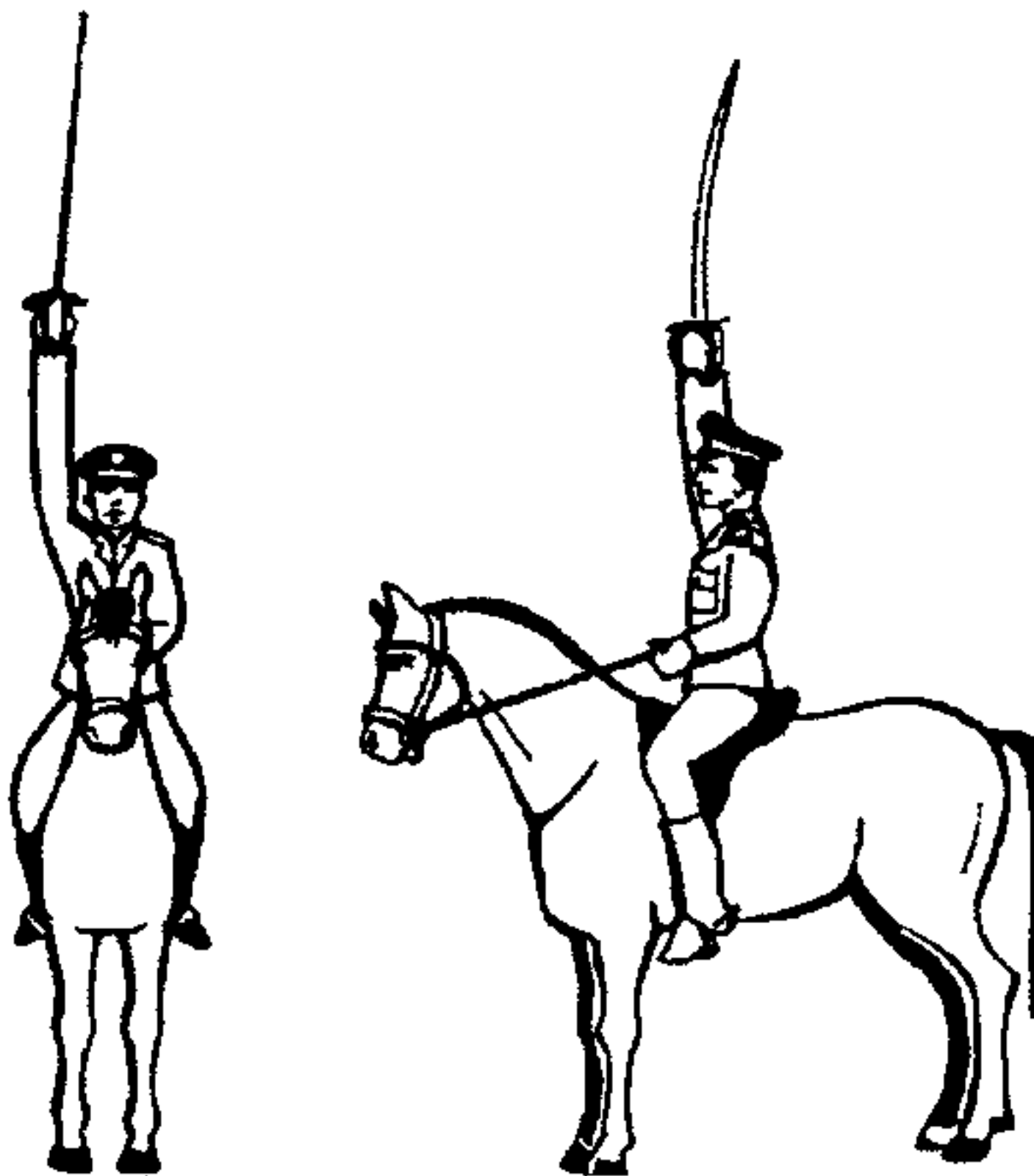
Vezényszavak és karjelek

160. A lovas rendőrök mozgása az egység parancsnoka által meghatározott alakzatban történjen, amelyet a parancsnok vezényszóval és/vagy karjellel rendel el.

A vezényszó figyelmeztető része mindig a felvenni kívánt alakzat megnevezése (pl. oszlopba, kettes oszlopba, csatarendbe, stb.).

A végrehajtást elrendelő rész az „**Indulj!**”.

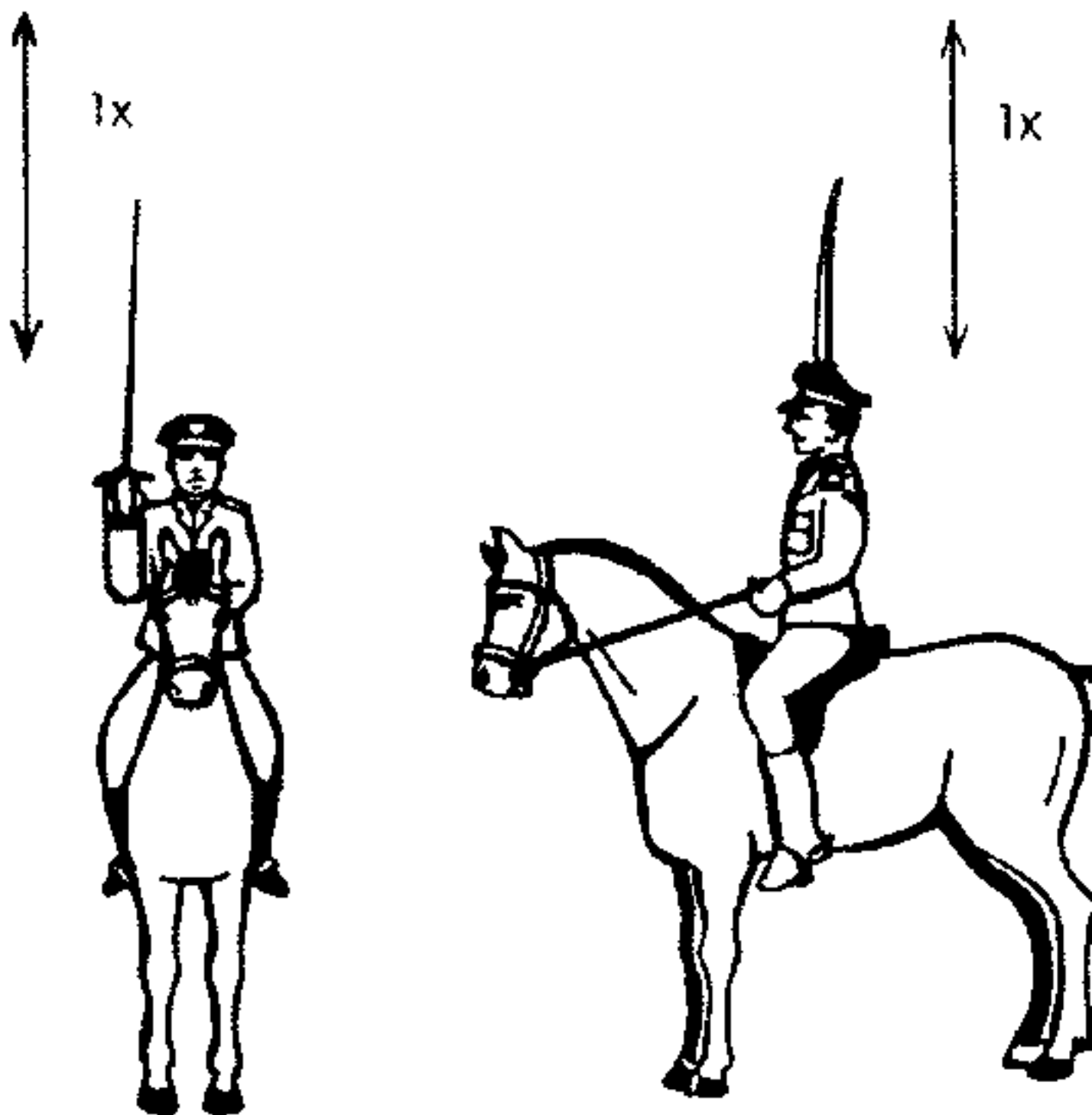
A vezényszavak karjelek útján történő továbbításakor előzetesen a „**Figyelem!**” jelet kell adni. Ez minden esetben a nyújtott tenyérrel, tenyérrel előrenéző, magasba emelt jobb kar. Kard vagy gumibot használata esetén azokat a függőlegesen magasba emelt kar meghosszabbításaként kell alkalmazni. **(37. ábra)**

37. ábra: A „Figyelem!” je

161. Oszlopba!

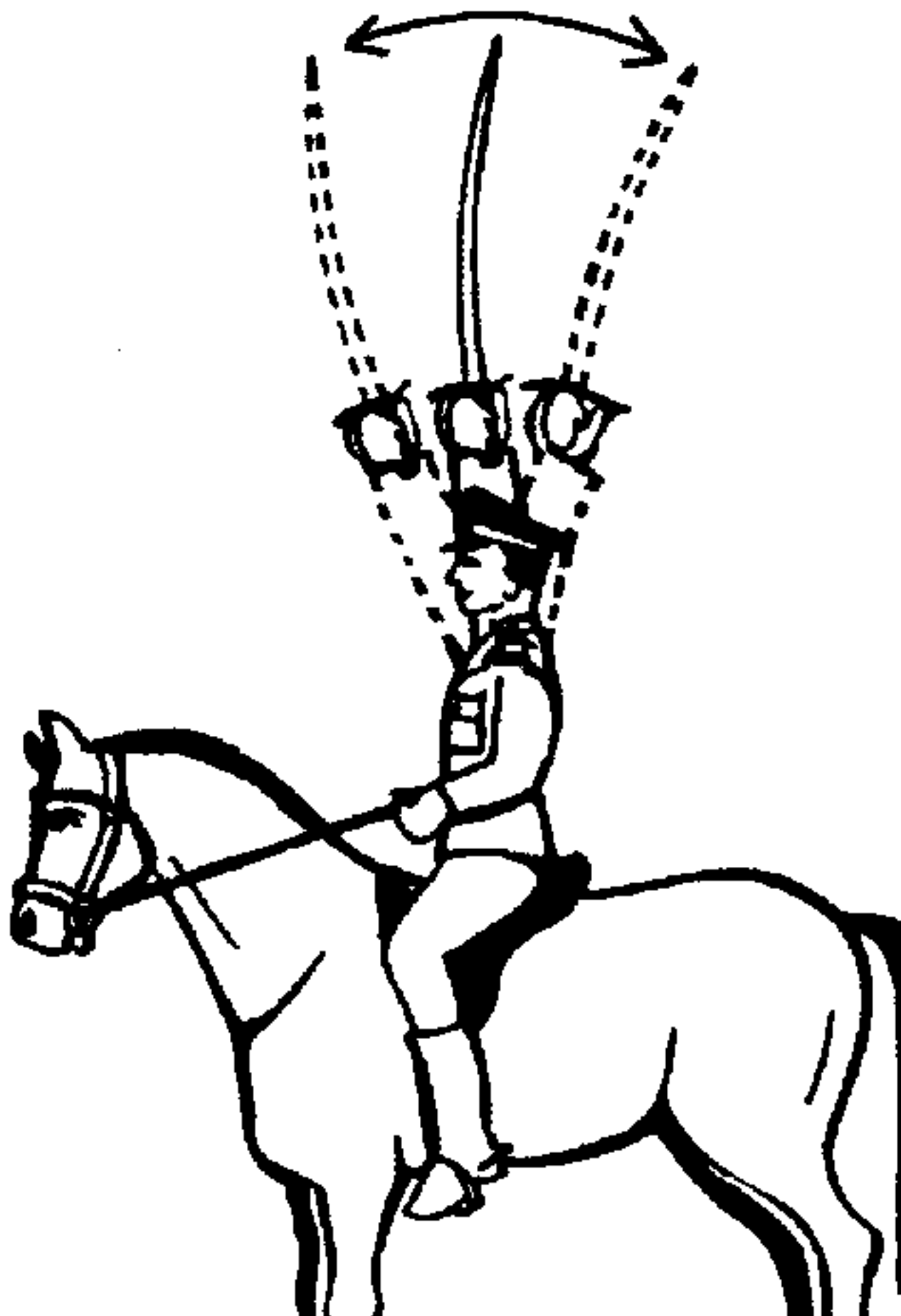
A nyújtott karral magasba tartott kardot függőlegesen kell tartani a könyököt behajlítva, határozott mozdulattal kell leengedni, majd ugyanilyen határozott mozdulattal az eredeti helyzetbe kell emelni. **(36. ábra)**

38. ábra: Oszlopba!

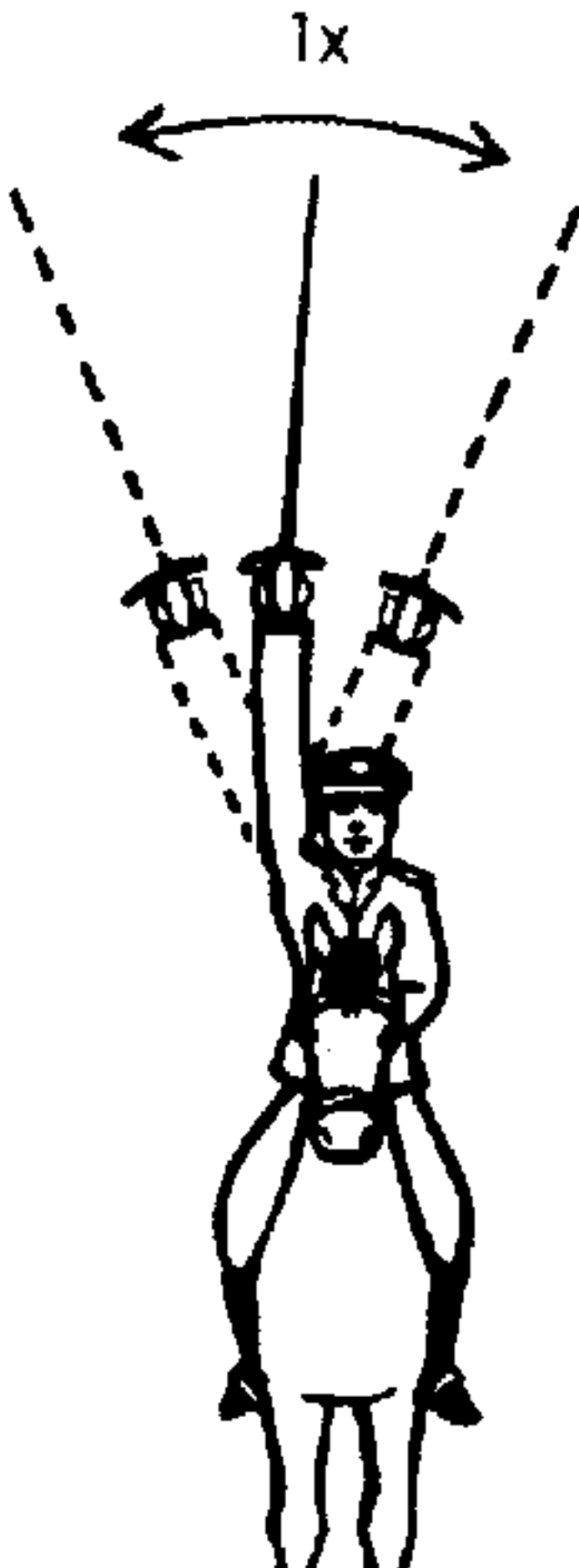

A kardot nyújtott karral magasba kell tartani, a kart vállból mozgatva kb. 30 fokos szögben előre, majd ugyanennyit hátra, végül eredeti, tehát függőleges helyzetébe kell lendíteni. **(39. ábra)**

163. Csatarendbe!

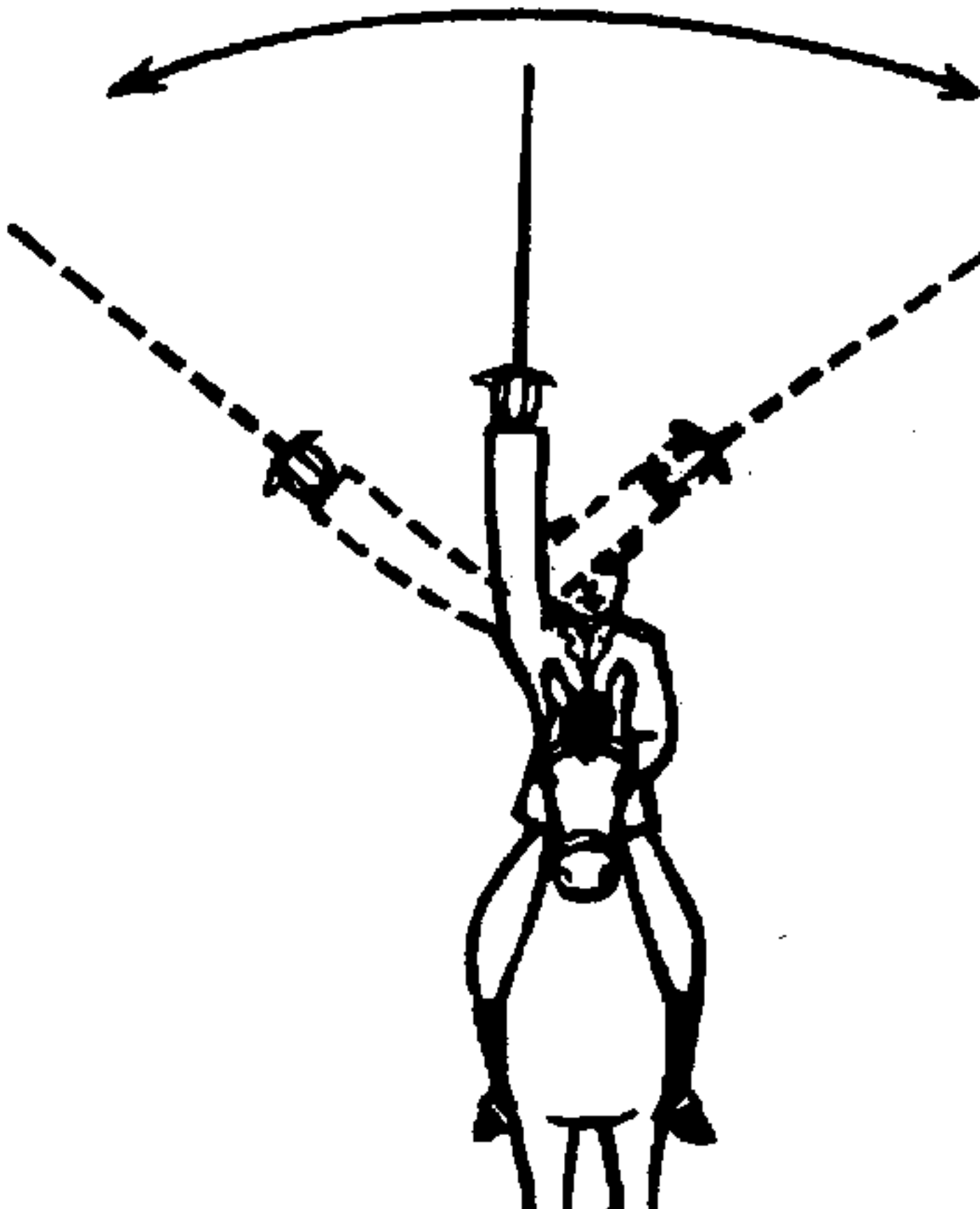
A kardot nyújtott karral magasba kell tartani, a kart vállból mozgatva először jobbra, majd balra 30-30 fokra, majd végül eredeti, tehát függőleges helyzetébe kell lendíteni. **(40. ábra)**

164. Vonalba!

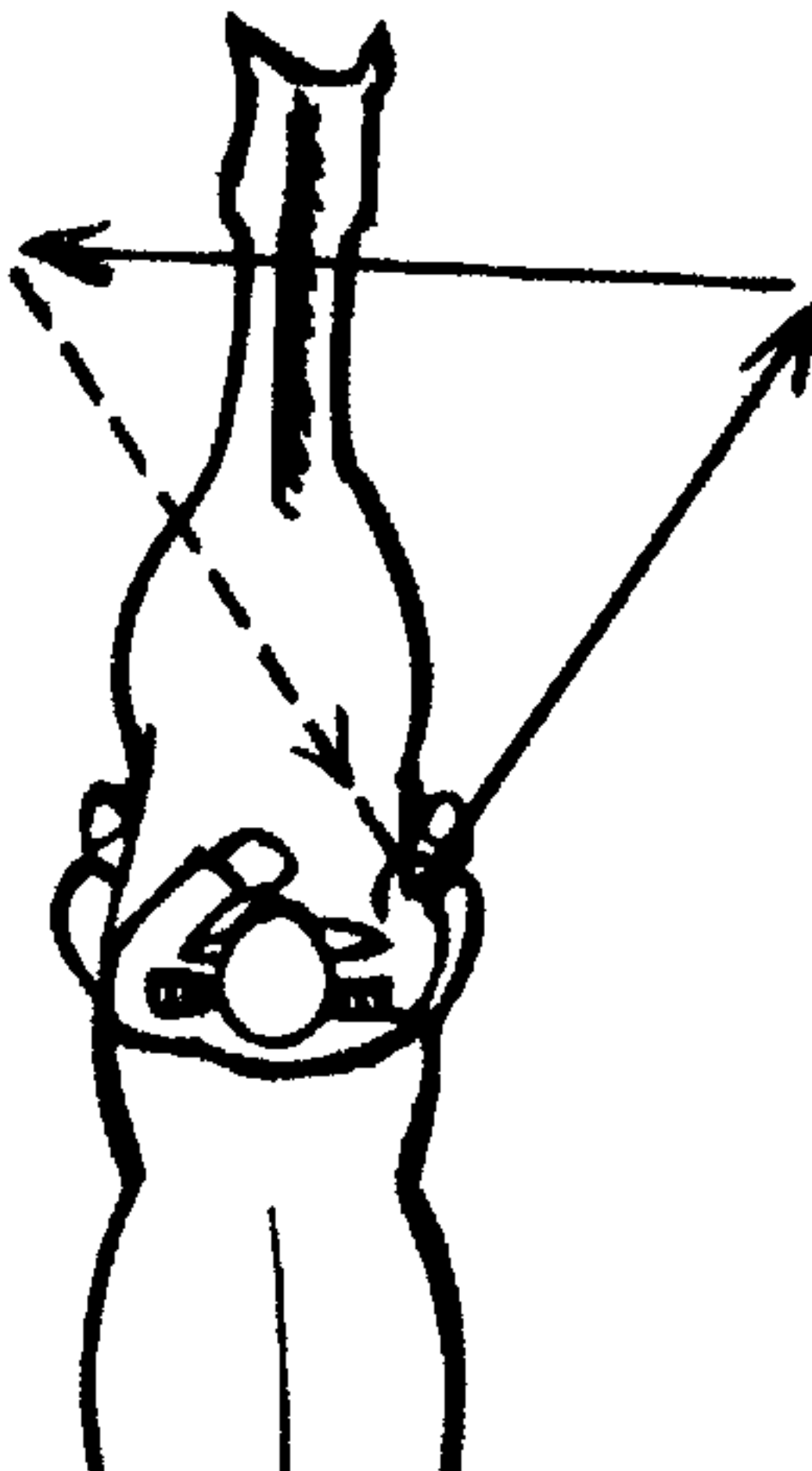
A 163. pontba leírt mozdulatot azzal az eltéréssel kell végrehajtani, hogy a kar a függőlegestől kb. 60-60 fokra térjen ki. **(41. ábra)**

1x

165. Oszlatóékbe!

A kardot nyújtott karral magasba kell tartani, a kart vállból mozgatva először ferdén jobbra előre, majd a vállal párhuzamosan balra, onnan kiinduló, tehát függőleges helyzetébe kell lendíteni, miközben a kard hegye egyenlő oldalú háromszöget alkot. **(42. ábra)**

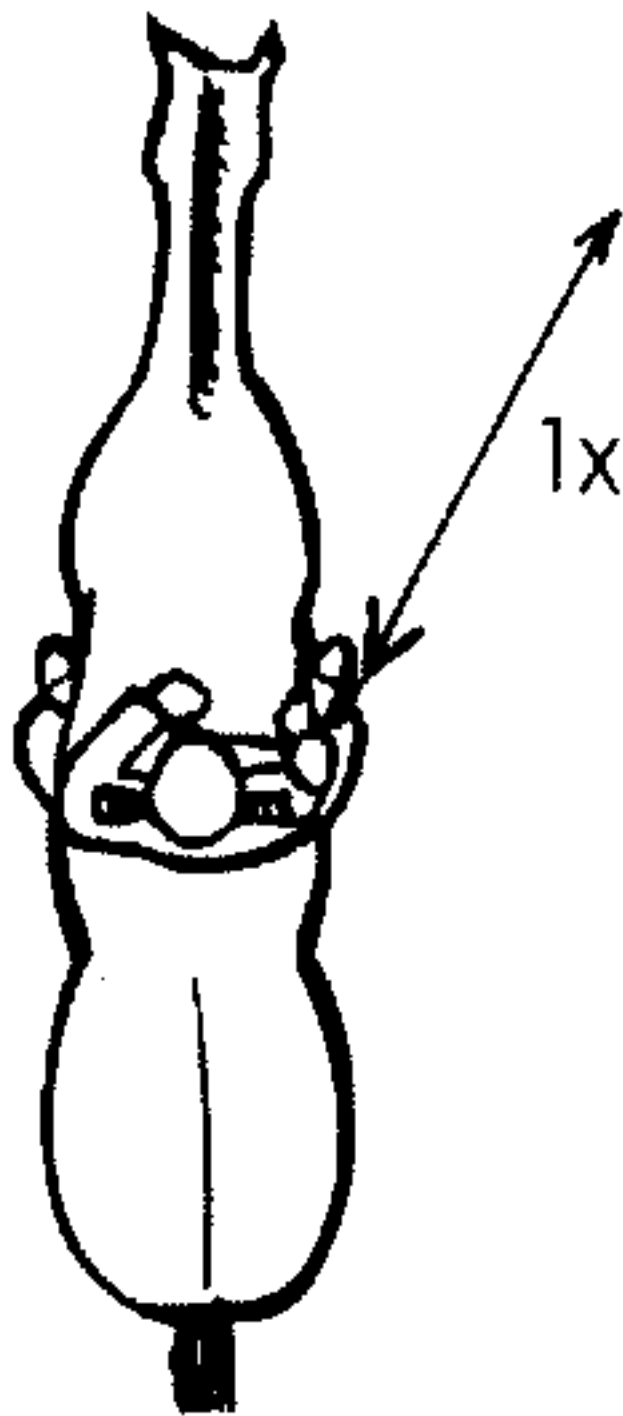

Fordulatoknál, irányváltoztatásoknál az irány mindig a fordulás irányával megegyező szélső lovashoz igazodik, iram tekintetében pedig a másik szárnyhoz.

166. Jobbra, illetve balra húzódj”

A kart nyújtott karral magasba kell tartani, a kart vállból mozgatva, ferdén előre jobbra, illetve balra ferdén előre kell lendíteni, majd vissza a kiinduló, tehát függőleges helyzetbe. **(43. ábra)**

Jobbra húzódj!

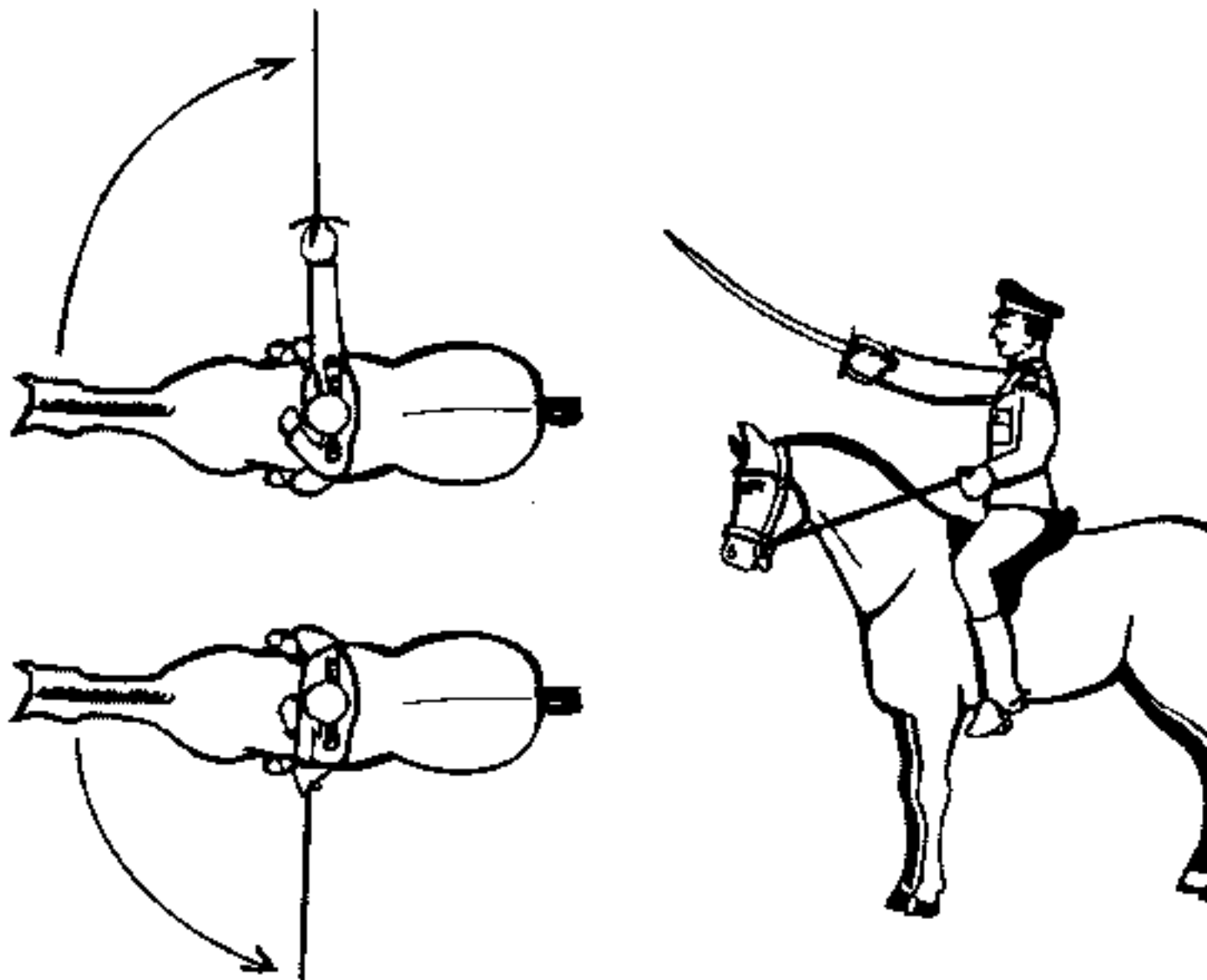

Balra húzódj!

42. ábra

167. Irány jobbra, illetve balra!

A kardot nyújtott karral magasba kell tartani, a kart vállból mozgatva rézsut előre, majd 90 fokkal jobbra, illetve balra, végül eredeti, tehát függőleges helyzetbe kell lendíteni. (43. ábra)

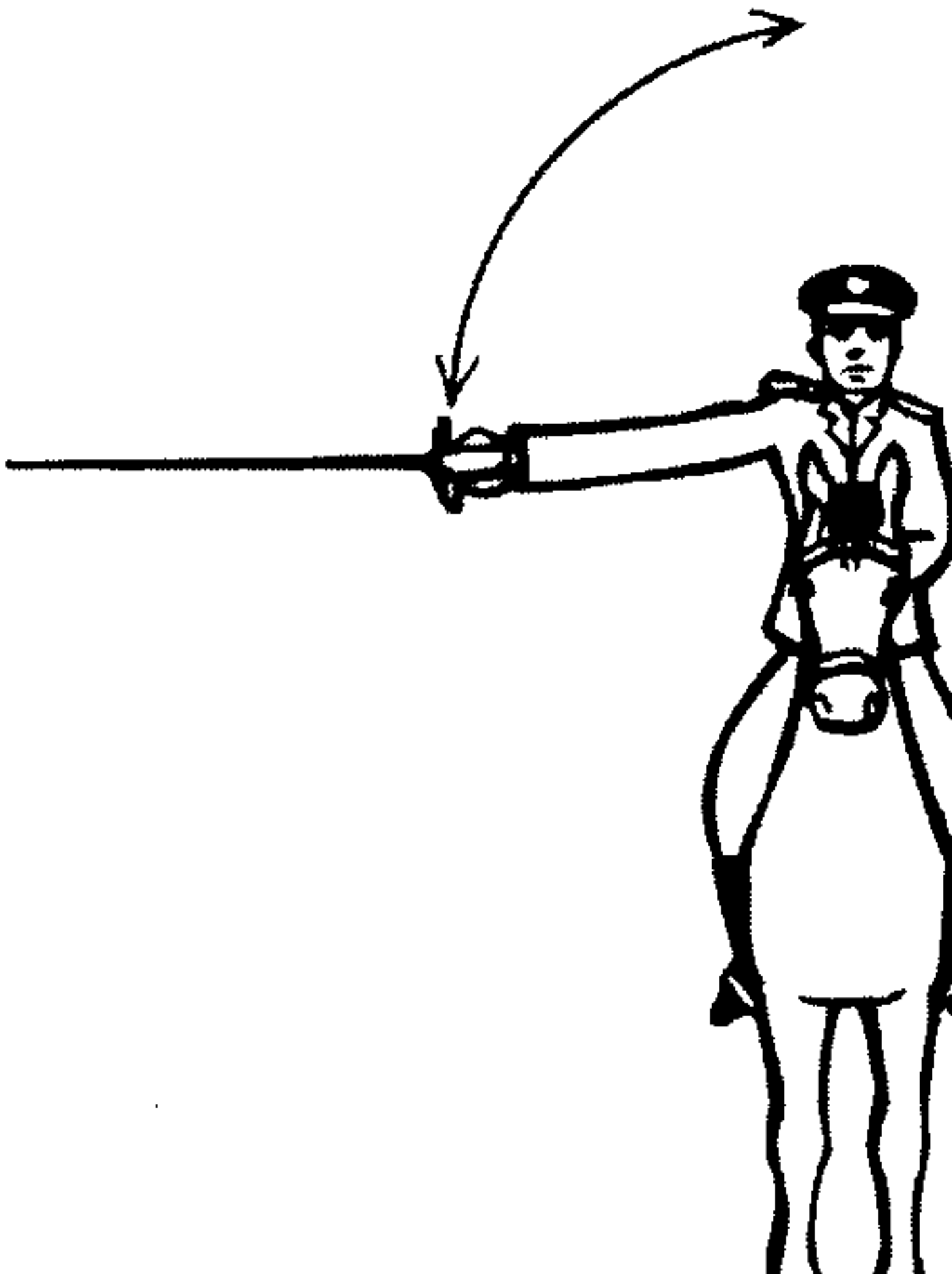
44. ábra: Irány jobbra, illetve balra!

168. Fordulat jobbra, illetve balra!

A kardot nyújtott karral magasba kell tartani, a kart vállból mozgatva rézsut előre, majd 90 fokkal jobbra, illetve balra kell lendíteni, végül ugyanezen az úton vissza kiinduló, tehát függőleges helyzetbe. Fordulatot egy tagban, csatarend alakzatban, legfeljebb 8 lovas hajthat végre.

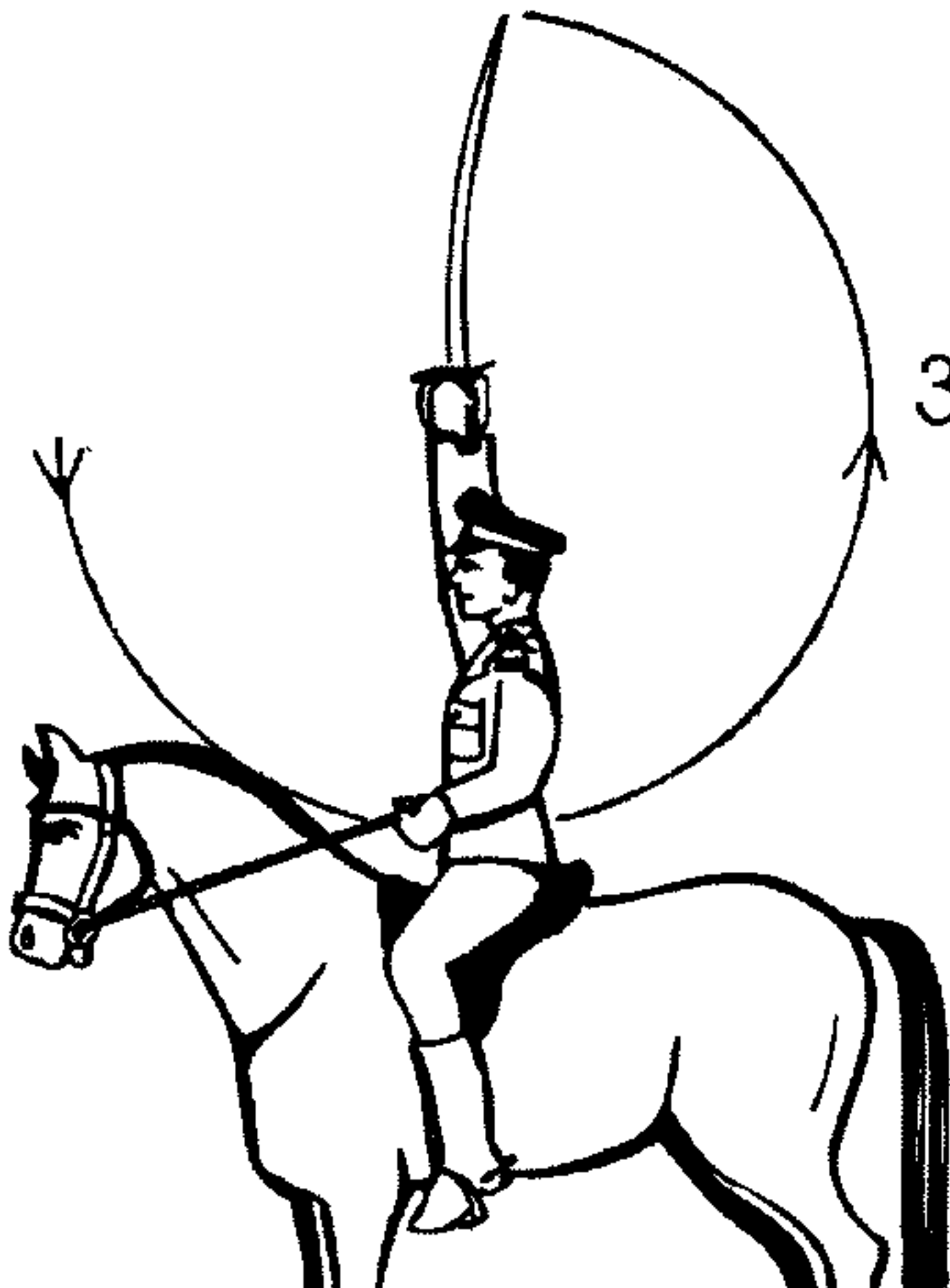
169. Állj!

A kardot nyújtott karral magasba kell tartani, a kart vállból mozgatva lassan jobbra vízszintes helyzetbe kell ereszteni és addig ebben a helyzetben tartani, amíg az egység meg nem állt. Ezután a kardot határozott mozdulattal a kiinduló, tehát függőleges helyzetbe lendítjük és vállra vesszük. (45. ábra)

170. **Indulj:**

A kardot nyújtott karral magasba kell tartani, és csuklóból az óra járásával ellentétes irányban, lehetőleg függőleges síkban háromszor körbe kell forgatni. **(46. ábra)**

3

